

RENAULT TWINGO

1.2 60cv
S KLIMO, RADIJEM CD
IN MEGLENKAMI ZA
7.700 €
z vozilom za odpad in
brezobrestnim financiranjem

PROGETTO 3000

Tina Maze
osvojila zadnji
veleslalom
sezone
svetovnega
pokala

18

Klop je tokrat odkrival judovski
obraz Trsta in si ob tem
zavrtel klecmer
glasbo

22

RENAULT TWINGO

1.2 60cv
S KLIMO, RADIJEM CD
IN MEGLENKAMI ZA
7.700 €
z vozilom za odpad in
brezobrestnim financiranjem

PROGETTO 3000**PETEK, 12. MARCA 2010****Št. 60 (19.767) leto LXVI.**

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v nas Zatříž nad Cerknimi, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrobit" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montevecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLĀCANĀ V GOTOVINĀ

Spredziane in abonamenta postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € **CENA V SLOVENIJI 1,00 €**

9 777124 666007

Primorski dnevnik

*Iz Rima
tokrat
dobra
novica*

SANDOR TENCE

Tudi prebivalci Rezije imajo pravico do dvojezične osebne izkaznice. Tako določa zakon in tako piše v dopisu, ki ga je notranje ministrstvo poslalo domačemu županu. Slednji ne naspotuje dvojezičnemu osebnemu dokumentu, a je zahteval, da bi se namesto slovenščine na izkaznici pojavila rezijančina. Očitno z namenom, da bi dokazal, da rezijančina nima nič skupnega s slovenščino.

Zgodba je poučna in se uokvirja v dogodke, ki se se že nekaj časa pojavljajo v Reziji in v širšem okolju Benečije. Začelo se je z Illyjevo deželno upravo, ko so tudi nekateri zastopniki leve sredine bili mnenja, da je treba Reziane tako ali drugače ločiti od Slovencev v Benečiji, Gorici in Trstu. Zadeva je postala resna po volilni zmagi desne sredine na državnih in deželnih ravni.

»Zaščitniki« Rezijanov in Benečanov so odkrili toplo vodo, ko so ugotovili, da v dolini pod Kaninom govorijo neko »čudno slovansko govorico« in da je treba v Benečiji zaščiti nadiško naravo in neko novo govorico, ki ji pravijo »po nasin«. Resni jezikoslovci so to danost ugotovili dosti časa prej od teh novodobnih »zaščitnikov Slovanov«, ki imajo pred seboj le politične oziroma volilne računice.

Notranje ministrstvo, kot je njegova glavna naloga, je v zvezi z Rezijo samo spoštovalo zakon in odlok predsednika republike, ki to občino uvršča v narodnostno mešano italijansko-slovensko ozemlje. Čisto normalna odločitev, ki spriča znanih razmer pomeni dobro novico.

BLIŽNJI VZHOD - Potem ko je izraelska vlada napovedala gradnjo novih kolonij

Po Bidenovi kritiki Izrael obžaloval napoved gradenj

Biden pozdravil korak nazaj izraelske vlade, Palestinci nezadovoljni

TRST, GORICA - Po orkanski burji in snegu

Odpravljajo škodo

Gasilci, občinske službe in civilna zaščita povsod na delu - V tržaških muzejih pol milijona evrov škode

TRST-GORICA - Na območju, ki ga je v sredo prizadela orkanska burja, so včeraj odpravljali posledice neurja. V raznih občinah ocenjujejo škodo, Trst, Dolina in Števerjan so že zaprosili za pomoč dejelno upravo. V Trstu je burja poško-

dovala grad sv. Justa in še štiri muzeje, gmotna škoda znaša pol milijona evrov. Ladje pa so po dveh dneh končno lahko priplule v tržaško pristanišče. V Tržiču je včeraj ponovno stekla proizvodnja v ladjedelnici Fincantieri in v hali sloven-

skega podjetja Seaway, kjer so utrpeli za več deset tisoč evrov škode. V Pevni so odstranili smreko s šole, ki je spet odprtta, in se lotili popravila strehe (na sliki). V Novi Gorici je škoda večmilijonska.

Na 8. in 15. strani

RAMALA/TEL AVIV - Palestinski predsednik Mahmud Abas je zatrdiril, da ne bo sodeloval na pogajanjih z Izraelom, če ta ne bo preklical svojih načrtov za gradnjo novih judovskih stanovanj v vzhodnem Jeruzalem. Izraelski premier Benjamin Netanjahu je sicer izrazil obžalovanje, ker je bila odločitev sprejeta ob neprimerenem času, medtem ko je ameriški podpredsednik Joe Biden izjavil, da ceni obžalovanje Izraela, ki je z napovedjo gradnje 1600 stanovanj za judovske naseljence v vzhodnem Jeruzalemu sprožil nove napetosti. Palestinci pa z obžalovanjem niso zadovoljni.

Na 13. strani

Slovenski poslanci na obisku v Rimu

Na 2. strani

Deželni odbor prižgal zeleno luč za sklad FAS

Na 4. strani

Na Prosek u namesto centra Ersa klošter za klavzurne redovnice

Na 7. strani

Goljufi z asfaltom prišli iskat posle na Goriško

Na 14. strani

V Standrežu tiskarna za italijanska dnevnika

Na 14. strani

»Goriške družbe IRIS ne bomo razprodali«

Na 16. strani

ITALIJA - Dobra novica

Rim: Dvojezične izkaznice v Reziji

REZIJA - Rezijanska občinska uprava mora izdajati dvojezične osebne izkaznice občanom, ki zanje zaposijo. Tako so z italijanskega notranjega ministrstva sporočili desnosredinskemu županu Sergiu Chinesiju, ki se je nanje obrnil, ko je Gabriele Cherubini želel imeti svoj osebni dokument v slovenščini in italijsčini.

Gabriele Cherubini je po rodu iz Bolonje. V dolino pod Kaninom je prvič prišel kot prostovoljec takoj po potresu leta 1976. Rezijo, predvsem pa njen kulturno in običaje, je takoj vzljubil, tako da je tudi po povratku domov redno vzdrževal stike z Rezijani, tja pa se je tudi pogosto rad vračal. Pred poltretjim letom se je odločil, da se bo v Rezijo dokončno preselil. Tako je začel sodelovati s kulturnim društvom Rozajanski dum, predvsem pa z domačo folklorno skupino.

Na 2. strani

RIM - Odgovor Tamari Blažina

Vladno stališče o usodi SSG

RIM - Kulturno ministrstvo bo še naprej finančno pomagalo Slovenskemu stalnemu gledališču iz državnega skladu za predstave, v načrtu pa nima izrednih ukrepov ali izredne pomoči za teater. Usoda SSG je po mnenju vlade vezana na odnose med teatrom, Deželo FJK ter Občino in Pokrajino Trst, je podtajnik Francesco Giro včeraj v senatni skupščini odgovoril slovenski senatorki Tamari Blažina (na sliki).

Na 7. strani

SIMPOZIJ O ZAKONU 482

Izkušnje romjanske šole na posvetu v Rimu

RIM - Učinki zakona 482 o zaščiti jezikovnih mansi na področju šolstva 10 let po uveljavljenosti zakona so osrednja tema dvodnevnega posvetu, ki se je začelo včeraj v Rimu. Organizator posvetu je ministrstvo za šolstvo, kar kaže na zelo visoko raven, pa čeprav se najvišji predstavniki ministra posvetu niso udeležili. Izhodišče razprave, ki se je včeraj odvijala ves dan in se bo končala danes v zgodnjih popoldanskih urah, je obsežna raziskava o dosedanjih učinkih zakona 482, ki jo je izvedla skupina raziskovalcev milanske univerze Bicocca pod vodstvom profesor-

ja Gabriele Iannacara. Na posvetu je izvršni projekt romjanske šole, ki sodi v okvir ravnateljstva v Dobrodobu, predstavila Majda Gergolet.

Posvet je uvedel generalni direktor za šolske ureditve Mario Dutto, ki je opozoril, da so tisti, ki so ugovarjali zakonu, predvsem zatrjevali, da gre za ogrožanje jezikovne enotnosti Italije, sedaj pa lahko vsi ugotavljajo, da je šlo samo za izvajanje ustavnega določila o zaščiti manjšin in za skrb, da Italija ne bi diskriminirala tistih državljanov, ki pripadajo jezikovnim manjšinam.

Na 3. strani

RIM - Obisk slovenske parlamentarne delegacije

Rim glede manjšine zvrača odgovornosti na Trst in obratno

Številni pogovori v poslanski zbornici, senatu in v Vatikanu

RIM - Prvi dan dvodnevnega rimskega obiska delegacije komisije za Slovence v zamejstvu in po svetu slovenskega parlamenta je potekal v znamenju razgovorov v italijskem parlamentu in v Vatikanu. Predsednik Miro Petek in člana komisije Janja Klasinc in Mirko Brulc so se v poslanski zbornici srečali s predsednikom zunanjopolitične komisije Stefanom Stefanijem ter s poslanci iz Furlanije-Julijskih krajine, v senatu pa so imeli sestanek s Tamaro Blažino. Glavna tema razgovorov je bil položaj slovenske manjšine, veliko pozornost pa so namenili tudi odnosom med Rimom in Ljubljano.

V Montecitoriu so se trije slovenski poslanci srečali z Siegfriedom Bruggerjem (SVP), Robertom Antoninejem (Ljudstvo svobode), ligastom Massimilianom Fedrigom, demokratom Alessandrom Maranom in s Carлом Monaiem (Italija vrednot). Kot nam je povedal Petek tudi v imenu kolegov so govorili predvsem o državnem financiranju slovenske manjšine, pri čemer je imel Petek vtis, da v Rimu odgovornosti za nastale probleme s Slovenci zvršajo na Trst. Na tržaški ravni pa je slišati za oceno, da se problemi z

Poslanec Miro Petek

Poslanka Janja Klasinc

Poslanec Mirko Brulc

manjšino zapletajo in kopijo v Rimu.

Obe ugotovitvi sta najbrž pravilni, problemi pa se ne rešujejo. »Res je, da ima vlada v Italiji, kot v Sloveniji, glavno besedo pri proračunu, res pa je tudi, da parlament lahko vdane namere spremeni,« je dejal Petek. Glavni cilj dvodnevnega delovnega obiska je vsekakor ta, da se Rim opozori na nujnost trajnih in sistemskih rešitev za financiranje slovenskih kulturnih ustanov. S senatorko Blažino so gostje iz

Slovenije obravnavali tudi trenutne odnose med Italijo in Slovenijo, ki ne kažejo velikih premikov in ki na številnih področjih močno stagnirajo. Po mnenju parlamentarke Demokratske stranke bi morala Ljubljana več pozornosti nameniti odnosom s Furlanijo-Julijsko krajino. Blažina je glede »vrjenega« milijona evrov manjšini izpostavila aktivno vlogo slovenske vlade in posebno njenega predsednika Boruta Pahorja. Govorili so tudi o izvajjanju zaščitnega zakona in o večjih ter manjših težavah,

ki spremljajo izvajanje nekaterih njegovih členov. Danes se bo parlamentarna delegacija iz Ljubljane srečala z nekdanjim italijanskim zunanjim ministrom Lambertom Dinijem, ki sedaj predseduje senatni komisiji za zunanjopolitično politiko.

Petek (SDS), Brulc in Jasna Klasinc (oba SD) so obiskali tudi Vatikan. Tam so se srečali s kardinalom Francem Rodotom ter s patronom Janezom Šrakom, odgovornim urednikom slovenskih programov Radia Vatikan.

LJUBLJANA

Pahor o stanju naše skupnosti

LJUBLJANA - Slovenska vlada je v odgovoru na poslansko podbudo poslanca Mira Petka glede položaja slovenske manjšine v Italiji in na Madžarskem včeraj zagotovila, da si bo z ustreznimi ukrepi v uradnimi pogovori z Rimom in Budimpešto še naprej prizadevala, da bo sta manjšini ohranili nivo varstva, kot izhaja iz mednarodnih sporazumov in notranjih zakonodaj držav. Glede financiranja slovenske manjšine v Italiji je vladu Boruta Pahorja pojasnila, da je bilo v zadnjem obdobju na vseh ravneh izvedenih izjemno veliko aktivnosti za reševanje tega problema. Njihov rezultat pa je bil, da je italijanski premier Silvio Berlusconi 24. februarja podpisal posebni dekret, s katerim je zagotovil manjkajoče državne prispevke za ustanove in dejavnost slovenske manjšine.

V zvezi s položajem slovenske skupnosti na Madžarskem je vladu poslance seznanila z aktivnostmi pristojnih organov pri nastalem problemu izvajanja edine slovenske televijske oddaje Slovenski utrinki. Sicer čas predvajanja oddaje ostaja nespremenjen (25 minut), vendar je od tega samo deset minut aktualnih prispevkov. Preostali čas pa zaradi pomanjkanja finančnih sredstev, ki jih po pogodbi menama madžarska televizija MTV1, predvajajo arhivske posnetke.

Na dogajanja, ki ne zagotavljajo ustreznih pogojev za izvajanje in produciranje lastnih TV programov, so se že odzvali premier Pahor, minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Želš in državni sekretar Boris Jesih ter ministrstvo za zunanje zadeve. Slovenska veleposlanica na Madžarskem Darja Bavač Kuret pa je imela pogovor z madžarskim premierom Gordanom Bajnajem, generalnim direktorom Iztok Mirošič pa z novim madžarskim veleposlanikom v Ljubljani Istvanom Szent-Ivanyjem.

Predsednik komisije DZ za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu, poslanec Petek je v začetku februarja na premiera Pahorja in zunanjega ministra Samuela Žbogarja naslovil javno pobudo za odločnejšo podporo vlade slovenski manjšini v Italiji, Avstriji in na Madžarskem. (STA)

VIDEMSKA POKRAJINA - Sporočilo italijanskega notranjega ministrstva

Rezijanska občinska uprava bo morala izdajati dvojezične osebne izkaznice

REZIJA - Rezijanska občinska uprava mora izdajati dvojezične osebne izkaznice občanom, ki zanje zaposijo. Tako so z italijanskega notranjega ministrstva sporocili desnosredinskemu županu Sergiu Chinesiju, ki se je nanje obrnil, ko je Gabriele Cherubini želel imeti svoj osebni dokument v slovenščini in italijansčini.

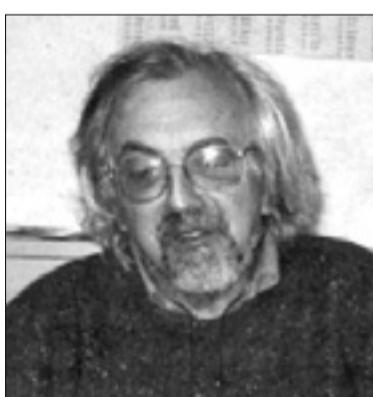
Gabriele Cherubini je po rodu iz Bologne. V dolino pod Kaninom je prvič prišel kot prostovoljec takoj po potresu leta 1976. Rezijo, predvsem pa njeno kulturo in običaje, je takoj vzljubil, tako da je tudi po povratku domov redno vzdrževal stike z Rezijani, tja pa se je tudi pogosto rad vračal.

Pred poltretjim letom se je odlo-

čil, da se bo v Rezijo dokončno preselil. Tako je začel sodelovati s kulturnim društvom Rozajanski dum, predvsem pa z domačo folklorno skupino. Dolgo let je namreč zbiral posnetke in najrazličnejšo dokumentacijo v zvezi z rezijanskima glasbo in plesem. Cherubini je tudi odgovoren za kulturni dom na Ravanci, (To rozajansko kulturno hišo), v kateri ima svoj uradni sedež folklorna skupina. Skrbi za to, da je kulturni dom odprt in urejen, ko v njem gostijo razstave ali skupine turistov.

Malo po svojem prihodu v Rezijo je Cherubini, ki marsikje ni najbolj priljubljen, saj ga imajo za filoslovenca, zaprosil za dvojezično osebno izkaznico. Takratni župan Bar-

čunalniških programov. Cherubini pa se ni predal in je letos spet zahteval dokument v slovenščini in italijansčini. Novi župan Chinese se je tedaj obrnil na notranje ministrstvo in prosil, naj mu pošljejo zadostno število modelov za izdajanje osebnih izkaznic v italijansčini in rezijančini, češ da v Reziji slovenščine sploh ne razumejo, pa čeprav je občina po zakonu del ozemlja, na katerem je zgodovinsko prisotna slovenska manjšina. Odgovor notranjega ministrstva je bil nedvoumen. Cherubini (in vsi tisti, ki bi se za to naknadno odločili) bo tako lahko končno vendarle dobil svoj osebni dokument v italijansčini in slovenščini, kot to navsezadnje že dolgo predvideva zakon. (NM)

Gabriele Cherubini

čunalniških programov. Cherubini pa se ni predal in je letos spet zahteval dokument v slovenščini in italijansčini. Novi župan Chinese se je tedaj obrnil na notranje ministrstvo in prosil, naj mu pošljejo zadostno število modelov za izdajanje osebnih izkaznic v italijansčini in rezijančini, češ da v Reziji slovenščine sploh ne razumejo, pa čeprav je občina po zakonu del ozemlja, na katerem je zgodovinsko prisotna slovenska manjšina. Odgovor notranjega ministrstva je bil nedvoumen. Cherubini (in vsi tisti, ki bi se za to naknadno odločili) bo tako lahko končno vendarle dobil svoj osebni dokument v italijansčini in slovenščini, kot to navsezadnje že dolgo predvideva zakon. (NM)

LJUBLJANA - Nekdanji zunanji minister objavil prispevek v angleščini na spletni strani SDS

Rupel tujim veleposlanikom kritično o razmerah v Sloveniji Zunanji minister Žbogar: Nesprejemljivo ravnanje

LJUBLJANA - Nekdanji zunanji minister in zdaj uslužbenec zunanjega ministra Dimitrij Rupel je v pismu tujim veleposlanikom v Sloveniji podal svojo analizo razmer v Sloveniji. V prispevku, objavljenem tudi na spletni strani SDS, ugovarja, da je slovensko sonce zakrilo nekaj oblakov ter da Slovenia ni prekinila s svojo težavno preteklostjo. Nekdanji minister pravi, da je Slovenija dajala vtič zgodbe o uspehu, zdaj pa prihaja od rehabilitacije oziroma враčanja starih časov in preloma s politiko sodelovanja in vključevanja, ki je zaznamovala zadnji dve desetletji.

Retorika in politika vladajoče koalicije sta po Rupelovih besedah podobni konceptom, ki so bili opuščeni leta 1990, na politični oder pa so se vrnili nekateri obrazi iz obdobja pred demokracijo, med njimi Milan Kučan, ki je bil v 80. letih predsednik centralnega komiteja komunistične partije, piše Rupel, sicer član strokovnega sveta SDS.

Po oceni nekdanjega ministra je kombinacija gospodarske krize, privilegi-

jev prijateljem vlade ter počasne in neučinkovite gospodarske politike lani skoraj podvajila število brezposelnih. Rupel v pismu omenja tudi podelitev državnega odlikovanja »bivšemu šefu tajne komunistične policije« Tomažu Ertlu. Za enega največjih ideoloških trenutkov sedanega režima pa označi govor predsednika Daniela Türkha v zvezi s predlogom ustavne obtožbe proti njemu.

Kot je zapisal bivši vodja diplomacije je bil Türk leta 1979 v času terorističnega napada v Velikovcu, v katerega naj bi bila vpletena tajna policija, »član komunistične nomenklature in teoretično odgovoren tudi za slovensko manjšino v Avstriji, saj je bil predsednik komisije socialistične zveze za manjšine«. SDS mu je zato zavstavila več vprašanj, na katera predsednik doslej ni odgovoril, piše Rupel.

Rupel pismo, objavljeno na spletni strani SDS v angleščini, zaključuje, da je osrednje vprašanje, kaj se je zgodilo leta 1990. »Je bila to prekinitev s komunistično tradicijo ali le njena trenutna kriza, ki je zdaj

premagana, tako da lahko novi voditelji nadaljujejo tam, kjer so se njihovi tovariši pred 20 leti ustavili?«

Rupelovo pisanje že sprožilo prve ogorčene odzive v vrstah slovenskih diplomatov. Iz SDS pa so danes posredovali še sporočilo za javnost, ki ga je podpisal Rupel in v katerem pravi, da je neresnična trditev, da je sam tujim veleposlananstvom posiljal izjavo, s katero naj bi prizadel ugled domovine.

Rupel še trdi, da je ugleda Slovenije ne more ogroziti resnica, temveč je ta v nevarnosti »zadruži vse bolj razširjenega prečiščanja, da bo 20 let spet živimo v času enoumja, apartheida in diskriminacije na ideološki podlagi.«

Zunanji minister Samuel Žbogar je včeraj ravnanje svojega predhodnika, zdaj uslužbenca zunanjega ministrstva Dimitrija Rupla, označil kot nesprejemljivo za diplomatata in javnega uslužbenca. Žbogar je na novinarski konferenci po seji vlade dejal, da ima vsak pravico do svojega prepričanja, »problem pa nastane, ko gre za jav-

nega uslužbenca, ki tako kritiko na račun vlade izrazi javno in tako škodi vladi.«

Spomnil je, da status javnega uslužbenca prinaša koristi, pa tudi dolžnosti, navedene v zakonu o javnih uslužbcih in kodeksu za javne uslužbence. Če želi posamezni javni uslužbenec povsem neomejeno podajati svoje mnenje, ima pravico prekiniti delovno razmerje v javni upravi, »dokler pa tega ne storii, pa za vse uslužbence veljajo enake omejitve«, je še poudaril Žbogar.

Kot je dejal, je pristojno službo na zunanjem ministrstvu že zaprosil za mnenje, ali je glede na zakon in kodeks za javne uslužbence, pa tudi glede na zakon o zunanjih zadevah »potrebno sprožiti kake disciplinske postopek.« »In v skladu s tem bom ravnal,« je dodal.

Zunanji minister je še povedal, da se mu je ob novici o Ruplovem komentarju najprej porodila misel na to, kako veleposlanstva redno prejemajo »pisarje oseb, ki napovedujejo apokaliptične dogodke v državi.« Veleposlanstva običajno take pa-

pirje spravijo v »t. i. okrogli fascikel, ki ga čistilka pospravi konec tedna.« Žbogar je ob tem izrazil prepričanje, da veleposlanstva v Ljubljani redno spremljajo dogajanje v Sloveniji in si tudi sama ustvarjajo mnenje.

Ruplovovo ravnanje je včeraj komentiral tudi premier Borut Pahor, ki je sicer poudaril, da je po njegovem mnenju že vse povedel zunanji minister. Tako je podobno kot Žbogar dejal, da je Rupel zdaj uradnik in tako morajo tudi zanj veljati določena pravila. »Minister pa bo ukrepal tako, kot meni, da je prav,« je dodal premier. Pahor je poudaril, da ga Ruplov stališča ne motijo, »težko pa je reči, da jih je napisal zvečer kot državljan, drug dan pa je šel v uradniško službo kot uradnik, ki prejema uradniško plačo.« Saj ne, da mora zadržati plačo misli tako, kot misli vlada. Dolžan je delati po svoji vesti in v skladu z zakonom, samo obstajajo na pravila, ki mu onemogočajo nekatere stvari, ga omejujejo. Tudi mene omejujejo neke stvari,« je dejal Pahor. (STA)

RIM - Na dvodnevnem vsedržavnem posvetu v priredbi ministrstva za šolstvo

Dragocene izkušnje izvajanja zakona 482 o jezikovnih skupnostih

Izvirni projekt romjanske šole, ki spada pod okrilje doberdobskega ravnateljstva, je na posvetu predstavila Majda Gergolet

RIM – Učinki zakona 482 o zaščiti jezikovnih manjšin na področju šolstva 10 let po uveljavitvi zakona so osrednja tema dvodnevnega posveta, ki se je začel včeraj v Rimu. Organizator posveta je ministrstvo za šolstvo, kar kaže na zelo visoko raven, pa čeprav se najvišji predstavniki ministra posveta niso udeležili. Izhodišče razprave, ki se je včeraj odvijala ves dan in se bo končala danes v zgodnjih poldanskih urah, je obsežna raziskava o dosedanjih učinkih zakona 482, ki jo je izvedla skupina raziskovalcev milanske univerze Bicocca pod vodstvom profesorja Gabrieleja Iannacara: gre za skoraj 400 strani obsegajoče besedilo, ki ga je ministrstvo ob tem posvetu tudi izdalo in ki bo zagotovo osnova za vse kasnejše dejavnosti v zvezi z izvajanjem okvirnega zakona o manjšinah na področju šolstva.

Posvet je uvedel generalni direktor za šolske ureditve Mario Dutto, ki je opozoril, da so tisti, ki so ugovarjali zakonu, predvsem zatrjevali, da gre za ogrožanje jezikovne enotnosti Italije, sedaj pa lahko vsi ugotavljajo, da je šlo samo za izvajanje ustavnega določila o zaščiti manjšin in za skrb, da Italija ne bi diskriminirala tistih državljanov, ki pripadajo jezikovnim manjšinam.

Zgodovinski spomin na zakon in na okoliščine, v katerih je do njega prišlo, je podal znani lingvist, eden najodločnejših borcev za pravice manjšin v Italiji, profesor Tullio De Mauro. Svoj pregled je začel s pojasnili razprave v ustavodajni skupščini, nato pa je obšel ves zgodovinski iter priprav na zakon, ne da bi zamolčal politične težave pri pripravah in tudi medna-

Otroci šole v
Romjanu na
arhivskem
posnetku

ALTRAN

rodne zaplete. Med pomembne mejnike, ki so privedli do sprejema tega zakona, pa je vključil tudi mednarodno konferenco o manjšinah, ki jo je v Trstu priredila pokrajinska uprava leta 1974.

Morda najzanimivejši del vče-
rajšnjega zasedanja pa je bil prikaz dela,
ki so ga opravile šole v Italiji. Predstavili so skupno 13 projektov šol v
zvezi s poučevanjem in vrednotenjem
jezikov vseh manjšin, razen katalon-
ščine (v tem jeziku ni bil predstavljen
noben projekt). Delo, ki je bilo opravljen
sicer zelo skromnimi sredstvi,
je bilo nadvse pomembno in kaže na
veliko zavzetost šolnikov in na obilo

prostovoljnega dela, saj so bila sredstva, ki jih je zagotovilo ministrstvo, v glavnem namenjena animatorjem in drugim zunanjim sodelavcem. Tu je treba še dodati, da so se v glavnini primerov šole povezale med seboj in z združenimi močmi izvedle veliko pomembnih projektov.

Med predstavljenimi projektji je bila tudi pobuda ravnateljstva šole s slovenskim učnim jezikom v Dobrobu, v okvir katerega sodi šola v Romjanu; predstavili so projekt, s katerim med drugim zagotavljajo pomoč tistim otrokom, ki obiskujejo slovensko solo, a ne živijo v slovenskem okolju, predstavljen pa je bil tudi projekt

didaktičnega ravnateljstva na Trbižu, ki v mreži več šol povezuje tudi dvojezično solo v Špetru in šolo v Reziji.

Projekt šole v Romjanu

Med šolami, ki so se predstavile na rimskem posvetu ministrstva za šolstvo, je bila tudi osnovna šola iz Romjana, ki sodi pod okrilje ravateljstva v Doberdobu. Projekt je predstavila Majda Gergolet. Začela je s kratkim opisom šole, ki jo je leta 2000 obiskovalo 34 otrok, sedaj pa šteje že 125 učencev. Slednji prihajajo iz slovenskih, mešanih in tudi povsem italijanskih družin. Prav te okoliščine,

Pod seboj označuje prodajal zdelekov po cenì, kjer je nižja od nabavne, na podlagi O.P.R. z dne 6. aprila 2007, str. 218. Stevilu navedenih kosov za vsebuječe se naravnin na kupino kolikor je vrednost v 43 posameznih Famm. Vsmestim prodajati mestno in so označene s imenom razpoložljive kolicine. Nabavna količina je omejena na državljeno o porabi. Cene in arkuti na delu pravijo zač.

FJK - Deželni odbor odobril predlog izvajalnega programa sklada FAS

Za razvoj slabo izrabljениh območij 178 milijonov evrov

Predlog bo šel zdaj v razpravo - Porazdelitev sredstev je bila določena pred letom in pol

TRST - Deželni odbor Furlanije-Julijske krajine je včeraj odobril predlog Deželnega izvajalnega programa FAS za obdobje 2007-2013 in s tem sprožil dolg proces, ki bo privedel do dokončne odobritve programa. Proses vključuje strateško oceno vplivov na okolje, sklenitev institucionalnega in socialno ekonomskega partnerstva, kot zadnje dejanje pa sprejem v vednost na ravni medministrskega odbora za gospodarsko programiranje CIPE.

Deželni izvajalni program je instrument, v katerem so zastopane smeri strateškega delovanja, ki jih je izdelala deželna uprava in so finančirane iz Sklada za slavo+bo izrabljana območja (FAS). Kot je na včerajnjem zasedanju deželnega odbora povedala odbornica za finance Sandra Savino, je bil ta prvi predlog izvajalnega porama izdelan v okviru aktivnosti za podpiranje posegov, ki bodo jamčili vpliv na ozemlje in bodo imeli za cilj gospodarsko in socialno uravnovešenje. Zdaj bo na vrsti usklajevanje s socialnimi partnerji in s politiko.

Finančni načrt za Deželni izvajalni program je bil zasnovan na podlagi skladov (v skupni vrednosti 178.207.000 evrov), ki jih je odobril medministrski odbor za gospodarsko načrtovanje (CIPE) že leta 2007, medtem ko je bila porazdelitev sredstev izvedena na osnovi usmeritev deželnega odbora, sprejetih s sklepom iz novembra 2008.

Ta sklep predvideva štiri makroobmočne osi:

- **dostopnost** v smislu okrepitev javnega prevoza, s posebno pozornostjo za železniške osi, z izvajanjem politike zmanjšanja uporabe osebnega avtomobila in z realizacijo prometnic za konkurenčni razvoj deželne (50 milijonov evrov);

- **okolje in energija** zajema okoljsko sanacijo tržaškega onesnaženega območja, depuracijo odpadnih voda in verigo gozd-les-energija (73 milijonov evrov);

- **konkurenčnost** gospodarskega in proizvodnega sistema z izboljšanjem usposabljanja in izobraževanja, prenovo tehnologije in z inovativnostjo;

- **lokalni razvoj** naj bi zagotovljali prek programov verige za ozemeljski razvoj in še posebej za razvoj višinskih območij (25 milijonov evrov).

POSTOJNSKA JAMA - Vlada sprejela aneks h koncesijski pogodbi

Koncesionar bo moral po novem za spremembe pridobiti soglasje države

LJUBLJANA - Slovenska vlada je včeraj sprejela aneks h koncesijski pogodbi za rabo naravnih vrednot za postojnski jamski in predjamski sistem, po katerem bo moral koncesionar - družba Turizem Kras - pred pomembnejšimi spremembami v družbi pridobiti soglasje države. Družba je neuradno pristala na podpis aneksa,

po katerem bo moral koncesionar obvestiti ministrstvo za okolje in prostor o nameravanih spremembah, ki se nanašajo na ustanovitveni akt družbe, statusno preoblikovanje družbe in njegovih članov, na pomembnejše spremembe v strukturi članstva v družbi, na vodenje družbe in na njen nadzor. Koncesionar bo moral pred odločanjem o teh spremembah pridobiti soglasje države.

Družba Turizem Kras - ki ima od avgusta 2008 20-letno koncesijo za upravljanje jamskega sistema, njen lastnik Istrabenz pa jo prodaja - naj bi v neformalnih stikih obljubila podpis aneksa. Ne prodaja se koncesija, am-

PRISTANIŠČA - Obisk češke institucionalne delegacije

Češka je za Luko Koper pomemben in perspektiven trg

KOPER - Luko Koper je te dni obiskal Martin Dvorák, vodja oddelka za bilateralne ekonomske odnose in promocijo izvoza na ministerstvu za zunanjne zadeve Češke republike. Spremljala sta ga novi češki veleposlanik v Sloveniji Petr Vozica in gospodarski ataše veleposlaništva Michal Černík. Goste je sprejel namestnik predsednika uprave Tomaž Martin Jamnik, so sporočili z podjetja.

Za Luko Koper je Češka zelo pomemben in še zlasti perspektivno tržišče. V skupnem letnem pretovoru koprskoga pristanišča je lani delež češkega tranzita 1,9 odstotka, kar državo uvršča na peto mesto med tujimi partnerji. Posebej zanimivo je, da je bil v lanskem letu recesije skupni pretovor za to državo za 41 odstotkov večji kot leto prej, pretovor kontejnerjev pa se je povečal celo za 117 odstotkov. K temu je največ prispeval zagon novih avtomobilskih tovar na Češkem, v katere prihajajo prek koprskoga pristanišča materiali in sestavni deli z Daljnega

vzhoda.

Češki čezmorski promet sicer v glavnem poteka prek severnoevropskih pristanišč, ki so od Prage oddaljena enako kot Koper. Vendar pa je jadranska pomorska pot iz vzhodnega Sredozemlja in iz držav onkraj Sueza za 2000 morskih milj krajsa oziroma za 6 dni hitrej-

ša. Zato je upravičeno pričakovati, da bo češki tranzit prek Kopra še rastel, še posebno zato, ker se pripravlja zagon nove redne kontejnerske linije med Koprom in Dalnjim vzhodom.

Januarja letos je Luka Koper odprla svoje predstavništvo v Bratislavu, od koder pokriva tudi češki trg.

Sloveniji grozi izguba evropskih sredstev za železnice

BRUSELJ - Sloveniji zaradi nespoštovanja evropske železniške zakonodaje grozi ustavitev kohezijskih sredstev za železnice. O tem je prometni minister Patrick Vlačič včeraj v Bruslju govoril z evropskim komisarjem za promet Šimonom Kallasm. Slovenija je ena od 21 držav članic unije, proti katerim je Evropska komisija sprožila postopek zaradi kršenja prvega železniškega svežnja - ker niso rešile vprašanj, povezanih z odprtjem železniških trgov konkurenči. Slovenija je od komisije oktobra lani dobila že drugi opomin. Če se zadeva ne razreši, je naslednji korak postopek pred Sodiščem EU.

Vendar pa Sloveniji grozi tudi ustavitev kohezijskih sredstev za železnice. Do kohezijskih sredstev so upravičene predvsem nove članice, med njimi Slovenija, ne pa druge, velike države, proti katerim je komisija prav tako sprožila postopek zaradi organizacije železnic. Vlačič je v pogovoru s Kallasm poudaril, da ne bi smeli na hrbitih malih držav reševati problem različne interpretacije evropskih pravnih predpisov. O problemu je včeraj v Bruslju govoril tudi z belgijskim kolegom in se dogovoril za bilateralno sodelovanje, saj se mu zdi belgijski model organizacije zanimiv, čeprav je tudi Belgija v postopku. Na vprašanje, zakaj Slovenija ne uredi svoje zakonodaje tako, da bo v skladu z evropsko, pa je minister odgovoril, da organizacija železniških podjetij ni enostavna stvar. To, da je komisija postopek uvedla proti 21 državam, po njegovih besedah kaže na različno razumevanje evropske zakonodaje. Prvotna namera komisije je bila sicer jasna: popolna ločitev infrastrukture in prevoznika. Ker pa so številne države temu nasprotovale, je prišlo do različnih interpretacij zakonodaje.

pak podjetje, ki ima koncesijo, podarjava v slovenski vladi, katere interes je, da se pri prodaji ne bi pojavit kupec, ki bi v prihodnje ustvarjal probleme pri izvajaju koncesije.

Prodaja družbe Turizem Kras, ki jo od sredine februarja prodaja hčerinska družba Istrabenza, Istrabenz Turizem, je zbudila burne odzive. Počitni podžupan in poslanec v državnem zboru Zvonko Černač se je v poslanskem vprašanju zavzel za to, da se koncesijska uredba spremeni tako, da je v primeru prodaje družbe za njen prenos na novega kupca potrebno soglasje vlade in lokalne skupnosti oziroma takoj, da koncesija Postojnske jame ni predmet prodaje. Direktor podjetja Turizem Kras Matjaž Berčon pa je po objavi razpisa za prodajo 100-odstotnega deleža družbe izrazil pričakovanje, da bodo lastniki v prodajno pogodbo vgradili zaveze, da se ohrani celovitost podjetja in dejavnosti. Vlada je šla včeraj s sprejetjem aneksa h koncesiji ravno v to smer.

EVRO **1,3657 \$ +0,30**

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

11. marca 2010

evro (povprečni tečaj)

valute	11.3.	10.3.
ameriški dolar	1,3657	1,3610
japonski jen	123,84	123,16
kitajski juan	9,3231	9,2900
ruski rubel	40,2450	40,2815
indijska rupee	62,9160	61,7660
danska krona	7,4409	7,4411
britanski funt	0,90860	0,91140
švedska krona	9,7285	9,7180
norveška krona	8,0115	8,0125
češka krona	25,555	25,616
švicarski frank	1,4622	1,4618
estonska kruna	15,6466	15,6466
madžarski forint	266,92	266,87
poljski zlot	3,9012	3,8600
kanadski dolar	1,4027	1,3969
avstralski dolar	1,4916	1,4855
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,0953	4,0950
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7080	0,7080
brazilski real	2,4144	2,4154
islandska krona	290,00	290,00
turška lira	2,0950	2,0933
hrvaška kuna	7,2580	7,2660

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

11. marca 2010

	1 mesec	3 mesec	6 mesec	12 mesec
LIBOR (USD)	0,23	0,25703	0,39344	0,86125
LIBOR (EUR)	0,375	0,59188	0,90563	1,19625
LIBOR (CHF)	0,09333	0,24833	0,32917	0,62833
EURIBOR (EUR)	0,409	0,65	0,957	1,218

ZLATO **26.051,93 € +28,18**

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

11. marca 2010

vrednostni papir	zaključni tečaj v €	spr. v %
BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	13,23	+0,23
INTEREUROPA	4,17	-3,02
KRKA	64,32	+0,22
LUKA KOPER	21,65	-0,28
MERCATOR	160,98	+0,57
PETROL	281,01	+3,23
TELEKOM SLOVENIJE	117,14	+1,67
BORZNA KOTACIJA - DELNICE		
ABANKA	-	-
AERODROM LJUBLJANA	29,44	-0,20
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	-	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	-	-
ISTRABENZ	8,80	-1,01
NOVA KRE BANKA MARIBOR	11,00	+0,36
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVARNA LAŠKO	24,23	+0,04
POZAVAROVALNICA SAVA	10,98	+4,57
PROBANKA	-	-
SALUS, LJUBLJANA	440,00	-1,15
SAVA	205,47	-0,79
TERME ČATEŽ	-	-
ZITO	98,00	+2,08
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	22,51	-0,13

MILANSKI BORZNI TRG

11. marca 2010

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %

<tbl_r cells="3"

ŽARIŠČE

Ali bo razpust NSKS tudi naš problem?

JULIJAN ČAVDEK

Napoved o razpustu Narodnega sveta koroških Slovencev je odločitev, ki ne bo šla kar tako mimo splošnega stanja slovenskih narodnih skupnosti v zamejstvu. Zares zanimalo bo spremljati potek dogodkov, ki se bodo v teh dneh razvrstili in bodo, vsaj upajmo, v marsičem razjasnili marsikatero namero, še posebno pa tisto, ki jo Urad za Slovence po svetu in v zamejstvu želi doseči s tem, ko je pomenljivo poselil na področje razdeljevanja sredstev. Tudi na podlagi utemeljitve, ki so prišle na dan preko medijev, se lahko upravičeno vprašamo ali se iz ozadja začenja profilirati želja po aktivnejšem pristopu Urada, in s tem Slovenije, v luči preseganja določenih zakoreninjenih stanj in hem, z katere se po normalni poti ni več videlo konkretnih rešitev. Kaksen bo rezultat takega načina poseganja v zamejsko stvarnost?

V tem trenutku je edina vidna posledica napovedan razpust NSKS, ki ga mora še potrditi njegov vrhovni organ. Med tem pa je ta odločitev doživel kar nekaj podprt v koroških vrstah. Razpust NSKS namreč, ni samemu sebi namen, temveč je osmišljen s predlogom, da se po isti poti podajo še ostali dve krovni organizaciji ZSO in SKS. Posledično se bi nato izvedle volitve, ki bi imele za glavni cilj ustavitev ene in enotne krovne organizacije Slo-

vencev na avstrijskem Koroškem. Tak potek dogodkov bi sicer vnesel precejšnje novosti in spremembe, po drugi strani pa bi koroškim rojakom omogočil enotno narodno telo. Bo to mogoče?

Pri tem se pojavlja dve vprašanji. Ali je to uresničljivo, oziroma ali bodo po isti poti šli tudi ostali dve organizaciji (kar ne kaže) in ali lahko koroški Slovenci tvegajo, da ostanejo brez take organizacije kot je NSKS, katere težo, pomen in vlogo je na tiskovni konferenci razložil njegov predsednik Karel Smolle?

Čeprav je bilo precej časa jasno sluttiti, da je stanje na avstrijskem Koroškem zašlo v nekakšno slepo ulico, me osebno vseeno tako poseganje nekoliko skrbi, ker imam občutek, da se ta novost s strani Urada pojavlja brez pravih vmesnih etap. To seveda ne pomeni, da zunanjih poizkusov za rešitev takega zapletenega stanja ni bilo. Niso pa imeli tisto moč, da bi stanje obrnili na drugačen tir.

Vsem nam je jasno, da je stanje naših koroških rojakov dokaj zapleteno iz dveh vidikov. Najprej dejstvo, da je na Koroškem zelo hud nacionalistični pritisk na Slovence, ki je narodno bazo že močno načel. Tega ni uspel ustaviti niti vstop Avstrije in Slovenije v Evropsko skupnost. Drugo dejstvo pa je tradicionalna ideološka razdeljenost, ki je že ne-

kaj časa izredno ostra, za kar je zamašila katerakoli oblika kohezije in sodelovanja. Sprašujem pa se ali bo lahko samo krčenje sredstev doseglo cilj po večji koheziji in sodelovanju, če ne bo pri tem tudi vmesnih etap, kjer naj bi Slovenija prispevala svojo pomoč in postavila jasne kolice, da se celotno stanje poenoti, oz. da pride do takih pogojev, ki bi omogočili koroškim Slovencem čim boljše podlago za narodno preživetje in družbeni razvoj.

Druga stvar, ki bi bila potrebna določenega pojasnila so navedbe tiska (članek o Koroški na drugi strani Primorskega dnevnika v četrtek, 4. marca), kjer je navedeno, da bo Urad namenil manj denarja političnim organizacijam manjšin. Ni povsem jasno namreč, katere organizacije spadajo v to kategorijo, ali so to krovne organizacije ali kaj drugače.

Kakorkoli že, ostaja vtis, da se je Ljubljana odločila za bolj direktno poseganje v življenje narodnih skupnosti v zamejstvu. Ali bo to omejeno le na avstrijsko Koroško? Bo ta nov odnos uveljavljen tudi na prim organiziranosti Slovencev v Italiji? Počakati bo treba še kakšen dan. Upajmo pa vsekakor, da ne bo tudi pri nas potreben posegati po ukinitvi organizacij, oz. vsaj ne po tako drastičnih potezah, kot jo je napovedal NSKS.

PREJELI SMO

Težave z želodcem? Vzemi pomožni milijonček

Tudi letos se je, po fehtanju krovne svete dvojice, Predsednik vlade usmilil manjšinske puščajoče nogavice, in nam podaril tisti znani zlati, živiljenjsko potreben milijonček, ki bo slad in med za jezik slovenski in za Prešernovo kulturo pravi bombonček.

Cekinov mošnjiček, ki nas bo trdno obdržal na okopih, v običajni folklorni imobilnosti, v utrjenih interesnih sklopih. Nič novega za mlade, nič izven starih struktur, mar kaj takega rabimo, kaj res smo potrebeni avantur?

Za dvojnice nam ni mar, dokler milijonček naš je predsednikov dar. Sedaj mesece se je razpravljalo: »Reforma!« bila je fraza, da kos bomo piljenju proračuna in teku časa.

Ko spet boga denar dobili smo, vse razprave na kaščo potisnimo. Komaj čez leto jih bomo spet na dan povlekli, ko se bomo s tratenjem spet do nazga slekli.

Vsaš milijončeka ima rad, a skupnost posebni je zaklad. Denar zanko slabu je lepilo, pripadnost je skupnosti tkivo.

Reforme z milijončkom ali brez pa bi lahko uvedli, kot da milijončka bi ne bilo bi za mizo skupaj sedli, vsaj milijonček več-milijonček manj za jezik bi naš mili, Prešernovo kulturo in za naše mlade denar pametnejše porabili.

David Peterin

Park žrtev fojb in ne Bazoviška ulica

Videmska občinska uprava bo v kratkem poimenovala zeleno površino v Ul. Bertaldia »park žrtev fojb«. To je včeraj sporočil videmski župan Furio Honsell po srečanju s predstavniki euzalskega združenja Venezia Giulia-Dalmazia. Na območju parka bo Občina tudi postavila spominsko obeležje.

Honsell je izrazil upanje, da bo odločitev občinske uprave utišala polemike, ki jih je v zvezi s tem vprašanjem sprožila desna sredina.

Njeni predstavniki so glasno očitali Honsellovo levosredinski upravi, da noče poimenovati ulice po žrtvah fojb. Očitek se je izkazal kot neutemeljen, je dejal Honsell, ki je opoziciji v občinskem svetu očital politično kampanjo o fojbah.

Videmska toponomastična komisija je pred nekaj dnevi predlagala, naj bi omenjeni park poimenovali »area Basovizza«, kar naj bi se navezovalo na fojbo pri Bazovici. Predlog ni prepričal nikogar in je ustvaril dodatne polemike. Honsell je pred dnevi napovedal objavo skupnega poročila italijansko-slovenske zgodovinske komisije.

PISMA UREDNIŠTVU

Me je odpihala burja?

Samo v vednost, da sem se kot deželnih tajnik Stranke komunistov udeležil srečanja s predstavniki slovenskega državnega zbornika v prostorih slovenskega konzulata in tudi nekajkrat posegel v razpravo z Mirom Petkom, Jasno Klasinc in drugimi.

Iz kronike Primorskega dnevnika to ne izhaja. Najbrž me je odpihala burja.

Stojan Spetič

Pripis: Stojanu Spetiču sem dolžan opravičilo. Ker ga malo pred tiskovno konferenco po zaključku srečanja na konzulatu nisem videl med udeleženci, prav tako ga ni na fotografiskih posnetkih srečanja, ga nisem omenil v članku. Seveda ga ni bilo, ker je predčasno zapustil srečanje, kar pa jaz takrat nisem vedel (to so mi naknadno potrdili na konzulatu). (iž)

»Ubogi v duhu«

Za človeka, čigar razmišljanje in razumevanje temeljita predvsem na racionalni razlagi stvari, predstavlja nemalo odlomkov Evangelija velik izviv. Razsvetili s človeškim umom vse, kar je Božje, bi bil nesmisel. Kljub temu pa lahko človek, ki je usmerjen k odprtosti, na tem področju presenetljivo napreduje. Eden od takih evangelijskih odlomkov je zagotovo prvi blagor Matejevega Evangelija: »Blagor ubogim v duhu, kajti njihovo je nebesko kraljestvo« (Mt. 5, 3).

Ta odlomek je tudi meni vedno povzročal težave. Pred kratkim pa sem si v zvezi s tem imel možnost priti nekoliko bolj na jasno, posebno po zaslugu dveh oseb. Jezuita, ki me je razsvetil predvsem s svojim živiljenjskim konkretnim ravnanjem in duhovnika-brata, ki me je razsvetil s svojim razmišljanjem, iz katerega je v glavnem povzeto tisto, kar bo sledilo.

V kakšnem smislu je v tem kontekstu mišljen »duh«?

Beseda duh (gr. Pneuma) ima lahko tri različne pomene:

Božja energija, ki je ustvarjalna;

Uničevalna moč, usmerjena proti Božjemu ustvarjanju;

Notranji nagib, ki spodbudi človeka k akciji

KULINARIČNI KOTIČEK

Jabolčni zavitek

Marsikdo mi upravičeno očita, da ne dajem nikoli receptov za slăšice, kar je absolutno res. Edino moje opravičilo je, da nisem velik ljubitelj slăšic in le malo je takih, ki jih jem zelo rad. Poleg tega je treba receptom za slăšice ponavadi zelo skrbno slediti, saj gre skoraj za lekarniške recepte, kjer morajo biti vse količine točno odmerjene, čas kuhanja ali pečenja natančen, da o temperaturi pečice niti ne govorimo in tega nisem zmožen, ker se zanesem na lastno presojo, kar je večkrat pogubno. Potem ko so se mi slăšice nekaj krat ponesrečile, jih radevolj prepričam ženi, ki je v tem pravi mojster.

Da ne bi izdal družinskih skrivnosti, sem segel po avstrijskih kuharskih knjig iz prve polovice prejšnjega stoletja, ki je bila nekoč stričeva last, z mikavnim naslovom »Kochbuch fuer alle«, se pravi »Kuharska knjiga za vsakogar« in iz nje povzel recept za jabolčni zavitek s vlečenim testom, ki je na moč podoben tistem, ki ga delamo doma.

Za testo potrebujemo 30-35 dag gladke bele moke, celo jajce, malo soli, žlico olja in mlačno vodo, medtem ko za nadev potrebujemo 1,5-2 kg jabolk ki ne smejo biti moknate, 6-8 dag krušnih drobtin, 5 dag masla, 5 dag rozin, 5 dag grobo mletih orehov ali enako količino pinjol, 100-150 g sladkorja, cimet, sok ene limone, kozarec ruma.

Iz moke, vode, soli in olja zamenimo testo, ga oblikujemo v hlebec zavijemo v plastično folijo in pustimo pol ure, da počiva v hladilniku. Medtem olupimo jabolka

in jih narežemo na tenke krljje in jih pokapamo z limonin sokom. Drobne prepräzimo na maslu, dokler ne postanejo zlatorumene. Narezana jabolka pomešamo s pinjalami ali z orehi in rozinami, ki smo jih prej pol ure namakali v rumu in potresemo s cimetom. Testo tenko razvaljamo na pomakanem prtu, če smo pridni ga lahko z rokami razvlecemo. Sedaj ga lahko prekrijemo s prepräzenimi krušnimi drobtinami in nato še z mešanico jabolk, ki smo jih posladkali, rozin in pinjol. S pomočjo prte zavitek zavijemo in ga položimo v z maslom namazan pekač. Testo premazemo še z razpuščenim maslom ali razvrkljanim jajcem. Zavitek porinemo v pečico, ki smo jo predhodno ogreli na 190-200 stopinj in ga pečemo dokler ne postane zlatorumen. V knjigi piše 30 minut, iz lastnih izkušenj lahko rečem, da je potreben vsaj 45 minut, če ne celo ura. Ko je slăšica pečena, pustimo, da se ohladi, ponudimo mlačno in posipano s slădkorjem.

Od vrste jabolk je odvisno tudi, koliko drobtin nam bo šlo. Če jih bomo dali preveč, bo zavitek dokaj suh, če pa jih damo premalo, tvegamo, da ne vpije dovolj soka, kar tudi ni dobro. Tako je pač s sladičami.

Dober tek!

Ivan Fischer

žela največ uspeha.

Iz konteksta Jezusovega »govora na goru« in na splošno celotnega Matejevega Evangelija, je pa očitno, da ni mogoče biti »ubogi v duhu«, ne da bi bili tudi dejansko materialno ubogi. Jezus se ne zadovolji s tem, da se bogatin »duhovno« distancira od svojih dobrin, temveč zahvaljuje dejansko, radikalno in takojšnjo odpoved: »Pojdi, prodaj, kar imaš, in daj ubogim...« (Mt 19,21).

V Novi Zavezi so bogataši in bogastvo vedno prikazani v negativni luči.

Zahej predstavlja izjemo. Brž, ko pa razume, da njegovo premoženje ovira za prisotnost Gospoda, da polovicu ubogim in povrne četverno tistim, katere je prevaral (Lc 19,2,8).

Na koncu je še ena zadnja možnost, ki je sledča. Biti ne »ubogi v duhu«, mora biti »ubogi za duha«. To se pravi, da je stanje uboštva – materialnega, in ne duhovnega uboštva – posledica svobodne notranje izbirose človeka, ki se je odločil za duha. S tem, da je Jezus razglasil uboge za blažene, ni hotel sublimirati ali idealizirati njihovega stanja, temveč spodbujati svoje učence k pogumno odločitvi, ki omogoča, da se razmere, na katerih temeljijo vzroki uboštva, izbrisejo. Jezus vabi vse verne ljudi, naj postanejo prostovoljno ubogi, zato, da ne bo nobenega ubogega več.

Klemen iz Aleksandrije pravi: »...blagor ubogim, ki so hoteli postati ubogi zradi pravice...«

Kromacij oglejski pa pravi: »..ni vskršno uboštvo blaženo, ker je pogosto posledica nujne... Blaženo je duhovno uboštvo človeka, ki postane ubog za Boga, po svoji duhovni volji, s tem, da se odreče blaginji sveta in da prostovoljno deli svoje imetje z drugimi!«

Da postanemo ubogi-blaženi ni dovolj, da se odrečemo akumulaciji dobrin, treba je tudi, da ne smatramo tistega, kar že imamo, za nekaj, kar pripada izključno samo nam.

Adam Selj

DEŽELNE VOLITVE - V Rimu jutri shod leve sredine, čez teden dni pa desne sredine

Volilna kampanja v znamenju »zmede« s kandidatnimi listami

Dežela Lacijs se je pritožila na ustavno sodišče proti vladnemu odloku - Bersani: Zmagali bomo v večini dežel

PRISELJENCI

Sporna razsodba

Zgroženost komisarke OZN

RIM - Kasacijsko sodišče je včeraj izreklo razsodbo, ki bo najbrž dvignila veliko prahu.

Sodniki so z razsodbo številka 5856 zavrgli priziv albanskega priseljence brez dovoljenja za bivanje, ki se je skliceval na mladoletna otroka. Moški se je namreč upiral izgonu iz države »v imenu pravice do zdravega psihofizičnega razvoja« svojih otrok, saj bi bila slednja ob izgonu prikrnjana za očetovo prisotnost. Pristaviti je tudi treba, da je njuna mama (in njegova žena) uspešno začela postopek za pridobitev italijanskega državljanstva, tudi to pa ni bilo dovolj.

Kasacijsko sodišče je razsodilo, da lahko ilegalni pribižniki ostanejo v Italiji le v primeru, da so njihovi mladoletni otroci v hudičih težavah; tudi v tem primeru pa je lahko postanek le časovno omejen. S to razsodbo so vrhovni sodniki iznčili neko prejšnjo razsodbo, ki je ilegalnemu očetu omogočila, da ostane v Italiji. Po njihovi oceni je bila omejujoča, saj je ščitila samo pravice otrok, ni pa zagotavljala spoštovanja zakona o priseljencih.

Razsodba je že včeraj izvala vrsto komentarjev. Ob kritikah opozicijskih strank velja zabeležiti mnenje visoke komisarke Organizacije združenih narodov za človekove pravice. Južnoafričanka Navi Pillay je pojasnila, da kot bivša sodnica razsodbe ne more komentirati, ker je ni še prebrala, a da vzbuja »veliko in resno zaskrbljenost«. Dejala pa je, da se je med dvodnevnim obiskom v Italiji včasih počutila kot bi bila v eni od najrevnejših držav v razvoju. Predvsem takrat, ko je obiskala romsko naselje v rimski periferiji. »Mnogi Romi niso nomadi, ampak radi živeli v hišah, imeli redno zaposlitve in šolali svoje otroke.«

Komisarka je tudi zelo zaskrbljena zaradi negativne podobe, ki jo o priseljencih ponujajo italijanski mediji in politiki.

Pier Luigi Bersani ANSA

RIM - Deželna uprava Lacijsa je včeraj vložila pritožbo na ustavno sodišče proti »pojasnevanju« odloku, ki ga je vladala sprejela pred tednom dni, da bi rešila desnosredinske kandidatne liste, ki niso bile predložene v skladu z zakonskimi določili. Kot je pojasnil namestnik šefa kabinka pri predsedstvu deželne uprave Salvatore Bellomia, odlok ni v skladu z ustavo, ker ne spodbuja deželnih pristojnosti na področju deželne volilne zakonodaje. Bellomia je povedal, da bi ustavno sodišče lahko zamrznilo odlok že prihodnjem teden, dokončno razsodbo pa naj bi izreklo po volitvah.

Zmeda s kandidatnimi listami bo vsekakor zaznamovala vso kampanjo pred volitvami, ki bodo 28. in 29. t. m. Zaradi nje bosta tako leva kot desna sredina priredili vsedržavn manifestacij v Rimu, prva jutri na Trgu del Popola, desna sredina pa v soboto, 20. t. m., po vsej verjetnosti na Trgu San Giovanni. Voditelj Demokratske stranke Pier Luigi Bersani je včeraj poudaril, da jutrišnja demonstracija ne bo protestne, ampak tvorne narave. Izrazil je tudi prepričanje, da Antonio Di Pietro na njej ne bo na-

padal predsednika republike Giorgia Napolitana zaradi podpisa spornega odloka. To je kmalu potem potrdil prvi mož Italije vrednot, ki je povedal, da bo shod na Trgu del Popola uperen predvsem proti sedanjem »fashiističnikom« vlad in še zlasti proti premierju, ki ga je treba čim prej »poslati domov«. Bersani je včeraj tudi tvegal volilno napoved. Izrazil je prepričanje, da bo leva sredina slavila v večini od 13 dežel, v katerih bodo volitve.

Tudi nasprotni tabor se pripravlja na volilno preizkušnjo. Voditelj Ljudstva svobode in premier Silvio Berlusconi je na sredini večerji nekaterim sodelavcem zaskrbljeno priznal, da je desna sredina zaradi zmede s listami izgubila 4 točke v predvolilnih anketa. Napovedal je, da bo nazadovanje skušal nadoknadi z osebnim angažmajem v volilni kampanji. In dejansko je včeraj sodeloval na volilnem shodu s predsedniško kandidatko za Lacijs Renato Polverini. Ob tej priložnosti je napadel levico in sodnike, češ da skušajo izključitvijo liste Ljudstva svobode za rimske pokrajino narediti »dobro premišljeno svinjarjo«.

GOSPODARSTVO - Na predstavitev Banke za jug

Berlusconi nenavadno previden glede gospodarskih razmer

RIM - »Po hudi krizi se gospodarstvo začenja spet dvigati. Vzpon ni hiter, ne označujejo ga velike številke, a je.« Tako je povedal predsednik vlade Silvio Berlusconi, ko se je včeraj na sedežu zakladnega ministrstva v Rimu udeležil predstavitev Banke za jug. Premier je bil nenavadno previden pri ocenjevanju gospodarskih razmer. Čutil je celo potrebo, da utemelji, zakaj je med krizo vselej izkazoval optimizem. »Skušali smo širiti zaupanje in optimizem ne zato, ker nismo dojeli krize, ampak zato, ker je bil psihološki faktor ključnega pomena za njen razvoj,« je dejal. Kot dokaz, da so se razmere med tem izboljšale, pa je Berlusconi izbral nekoliko »čuden« primer, in sicer dejstvo, da se Fiat »odrekel« državnim finančnim spodbudam za nakup novih avtomobilov.

Kar zadeva Banko za jug, katere ustanovitev predvideva finančni zakon za leto 2010, pa je premier zatrdiril, da to ne bo »bandwagon«, ampak agilna struktura, ki bo spodbujala gospodarski razvoj južnih dežel. Poudaril je, da bo država le

manjšinski delničar in da bo povrh izstopila iz nje po petih letih. Država je torej predvsem pobudnik projekta, ki ga bodo sicer vodili zasebniki. Petnajstčlanski ustanovnemu odboru predseduje predsednik Združenja Zadržnih kreditnih bank z Apulijo in Bazilikato Vito Lorenzo Augusto Dell'Erba, tajnik pa je generalni direktor Federcasse Roberto Di Salvo. Berlusconi je napovedal, da bo tudi sam pristopil k pobudi, a kot podjetnik.

Na premierjeva izvajanja se je kmalu odzval voditelj Demokratske stranke Pier Luigi Bersani. Izrazil je prepričanje, da se bo Italija po krizi znala dvigniti, hkrati pa je kritiziral vlado, češ da ni nič ukrenila za pospešitev gospodarskega okrevanja. Bersani je tudi pikro komentiral projekt Banke za jug. »Berlusconi je povedal, kaj naj ne bi bila ta banka, ni pa pojasnil, kaj naj bi bila,« je dejal. Prvi mož Italije vrednot Antonio Di Pietro pa je menil, da slej ko prej obstajajo »pozitivna znamenja predvsem za podjetja Berlusconija in njegovih prijateljev.«

Silvio Berlusconi ANSA

VREME - Na severu sneg in led, na jugu tudi deževje in plazovi

Val slabega vremena se postopoma polega, za seboj pa pušča veliko škodo

RIM - Italija je imela tudi včeraj veliko težav z vremenom, čeprav so se razmere izboljšale. Medtem ko sta severni in osrednji del države še vedno bila v primežu snega in ledu, so na jugu povzročali preglavice obilno deževje, veter in zemeljski plazovi.

Zaradi močnega sneženja so bile včeraj med drugim zaprte šole v pokrajini Viterbo blizu Rima ter v okolici Bolonje. Predsednik deželne uprave Emilije Romagne Vasco Errani je rimske vlado prosil za dovoljenje, da okliče izredne razmere. Sicer pa je snežilo nad 500 oziroma 700 metri tudi v Abruzi, Laciju, Moliziju, Kampaniji, Bazilikati in Kalabriji.

Drugod na jugu Italije sta povzročala težave obilno deževje in močan veter. V Kampaniji in v okolici Messine na Siciliji se je tako zaradi deževja sprožilo več zemeljskih plazov. V vasi San Fratello na Siciliji je veter uničil več zasilnih bivališč za okoli 1500 ljudi, ki so zaradi zemeljskega plazu pred približno mesecem dni ostali brez strehe nad glavo. Zaradi zemeljskega usada so včeraj morali tudi prekiniti železniški promet na progi Benevento-Foggia.

Sicer pa so se včeraj razmere začele postopoma boljšati. Tako je cestno podjetje ANAS včeraj sporočilo, da so prevozne skoraj vse pomembnejše prometnice. Medtem pa se je začelo ugotavljanje škode, ki jo je sprožil zadnji val slabega vremena. Kmečko stanovske združenje Confederazione italiana agricoltura je ocenilo, da je kmetijsko utrpelo za najmanj 200 milijonov evrov škode.

Zemeljski usad odnaša hišo v občini Caronia pri Messini ANSA

Di Girolamo: Funkcionari podjetij so vedeli za goljufije

RIM - Funkcionari družb Telecom Italia Sparkle in Fastweb so vedeli za zaračunavanje neobstoječih telefonskih in internetskih storitev, katerega cilj je bil kopiranje velikih denarnih vsot, pridobljenih z davčno goljufijo. To je na torkovem zaslišanju rimskega sodnika dejal bivši senator Ljudstva svobode Nicola Di Girolamo, ki je vpletjen v preiskavo o domnevnom pranju denarja v višini dveh milijard evrov. Di Girolamo je sodnikom dejal, da se je višina njegovega plačila za sodelovanje pri poslih združbe spremenjala glede na vsej večji zaslužek. V celoti je zaslužil kakši tri milijone evrov, ob katerih mu je dejansko ostalo le 1,7 milijona, ostalo je šlo v skupni sklad za nakup holdinga Runa s sedežem v Singapurju. Med funkcionari, ki so po njegovih besedah vedeli da te posle, je bivši senator omenil npr. bivšega pooblaščenega upravitelja družbe Telecom Italia Sparkle Stefana Mazzitellija, in nekdanjega odgovornega za velika podjetja družbe Fastweb Bruna Zita.

Napolitano je v Tor Vergati dihal »dober zrak«

RIM - »Tu se je dihal dober zrak, drugije je peklenka kotanja.« S temi besedami je predsednik republike Giorgio Napolitano komentiral včerajšnje dogajanje na rimske univerzi Tor Vergata, kjer se je udeležil posvetna ob 150-letnici zedinjenja Italije in kjer je očitno cenil omikano raven razprave v primerjavi z dogajanjem na italijanski politični sceni. Napolitano je med drugim prisluhnil predavanju bivšega večkratnega premierja in ministra Giuliana Armati, ki je opozoril na razburkanost in številne napestosti, ki že kakih dvajset let stresajo »višje ve države«, ter poudaril poten ravnovesja treh vej oblasti, saj nič - ne oblast po milosti božji ne voljni mandat - samo po sebi ne opravičuje pretirane oblasti ene od institucij.

Santoro in Floris na spletu

RIM - V četrtek, 25. marca, bo odvaja Annozero zaživel na spletu, vendar ne bo edina. Ob voditelju Micheleju Santoru bo namreč svoj informativni program prek web-a ponudil tudi Giovanni Floris - voditelj oddaje Ballarò. Z novico je sinoči potregel tajnik novinarskega sindikata Fnsi Franco Siddi, ki se je udeležil javne protestne demonstracije Sbavagliamoci v Rimu za svobodo informiranja oz. proti odločitvi o zamrznitvi talk showv. Danes naj bi bila znana odločitev deželnega upravnega sodišča iz Lacijs glede zahteve Sky in Telecom Italia Media o ukinitvi pravilnika, ki ureja t. i. par condicio.

SPOLNOST - Posegel kardinal Vatikan ogorčen zaradi kondomata na rimski šoli

RIM - Uradni Vatikan se je včeraj z ogorčenjem odzval na postavitev kondomata na neki srednji šoli v Rimu. Kardinal Agostino Vallini, papežev vikar za Rim, meni, da gre za »trivializacijo spolnosti«, italijanski škofi pa so ocenili, da se s tem dejanjem spolnost »reducira na golo fizično telovadbo«. Toda v znanstvenem liceju Keplero se cerkevnih kritik niso ustrashili in pravijo, da bodo vztrajali pri namestitvi kondomata. Gre za prizadevanja osveščanja dajakov pred nevarnostmi spolnih bolezni, predvsem aidsa.

Vatikan s papežem Benediktom XVI. na celu močno nasprotuje uporabi kontracepcije, vključno s kondomi. Zaradi tovrstnih stališč papež zato pogosto velja za konserватivnega. Splošne kritike pa si je prislužil za izjave, da kondomi ne morejo biti odgovor na širjenje aidsa v Afriki, ampak da bi morali odgovore iskati v vzdružnosti in zakonski zvestobi.

KARDINAL AGOSTINO VALLINI

Trst

GLEDALIŠČE - Stališče kulturnega ministrstva

Država ne more dodatno vplivati na položaj SSG

Senatorka Blažina: Rim bi moral teatru priznati posebno poslanstvo

Kulturno ministrstvo ne more dodatno finančno pomagati Slovenskemu stalnemu gledališču, katerega položaj je v glavnem odvisen od splošnih odnosov med teatrom in lokalnimi upravami. Dolgoročne rešitve je treba iskati v tem okviru in torej v odnosih med med teatrom na eni ter Deželo FJK, Pokrajino in Občino Trst na drugi strani. To je srž stališča, ki ga je včeraj v senatu v imenu kulturnega ministra Sandra Bondija izpostavil njegov namestnik Francesco Giro. Vladni podtajnik je odgovoril na vprašanje, ki ga je vladl še pred premostitvijo zadnje finančne krize postavila senatorka Demokratske stranke Tamara Blažina.

Ministrstvo je vseskozi od blizu spremljalo potek krize v gledališču, katerega kritični položaj je bil - kot rečeno - odvisen od odnosov med SSG in tremi javnimi upravami. Država se je za reševanje krize direktno angažirala s prefektom Giovannijem Balsamom, ki je koordiniral odnose med vodstvom gledališča in tremi krajevnimi ustanovami, je povedal Giro v senatu.

Ministrstvo konstantno finančno pomaga SSG in to iz državnega sklada za predstave (FUS), ki so ga lani kar zadeva stalna gledališča »oklestili« z šest odstotkov. Prispevek FUS za slovenski

Vladni podtajnik Francesco Giro

teater so v preteklem letu v Rimu zmanjšali le za tri odstotke, je poudaril podtajnik, ki je izrazil zadovoljstvo, da se je gledališča sezona 2009-2010 začela, čeprav z precejšnjo zamudo. Državni prispevek SSG za preteklo leto znaša 380 tisoč evrov.

Kulturno ministrstvo lahko zelo malo ali nič vpliva na strukturne rešitve za SSG, ki jih je v vprašanju omenjala senatorka Blažina. To velja tako za pra-

vno ureditev gledališča, kot tudi za zasebne pogodbe med SSG in raznimi poklicnimi figurami, ki so potrebne za gledališko dejavnost. V bistvu ni nobenih možnosti, da bi Rim dodatno pomagal ali vplival na situacijo v SSG, ki - podobno kot druga stalna gledališča - uživa potrebnou avtonomijo za sklepanje pogodb, je povedal še vladni podsekretar Giro.

Slovenska senatorka deli zadovoljstvo vladnega predstavnika, da se je gledališča sezona vendar že začela, pri čemer je tudi ona izrecno omenila aktivno vlogo danes že bivšega prefekta Balsama. Rešitve, ki so bile sprejeti, so seveda dobrodoše, ne pomenijo pa še dokončne ureditev stukturnih vprašanj, o katerih je govoril tudi podtajnik Giro. Pri tem je senatorka izpostavila skrajšane delovne pogodbe za uslužbence, zato je zaskrbljeno, da osudi SSG še vedno upravičena, posebno ker ni omenjenih strukturnih in torej trajnih rešitev.

Blažina vidi rešitev krize tudi v možnosti novega statuta SSG, ki bi ohranil pravni položaj stalnega gledališča, a z nekatimi posebnostmi, ki so odvisne od njegove posebne vloge. Senatorka Demokratske stranke je omenila gledališča predstave v Sloveniji, ki bi jih lahko enačili oziroma priznali kot

Senatorka Tamara Blažina

predstave, s katerimi bi teater po številu predstav izpolnjeval svoje zakonske obvezne.

Senatorka je izrazila upanje in pričakovanje, da bo kulturno ministrstvo v bodoči prispevalo k iskanju rešitev, ki bi SSG priznale posebno poslanstvo. Ne samo za slovensko manjšino, temveč za vso Furlanijo-Julijsko krajino ter za širše večjezično območje.

S.T.

Petak, 12. marca 2010

7

Primorski dnevnik

CGIL - Danes

Štiriurna splošna stavka

Vsa štiri ure bo danes vse stalno. Zvezni sindikat CGIL je namreč oklical štiriurno splošno stavko, s katero želi protestirati proti vladni politiki na področju dela, davkov in državljanских pravic. Pri Cgil poudarjajo, da krize nikakor ne bodo plačevali delavci, zato je potrebnih več izrednih in takojšnjih ukrepov, kot so na primer prekinitev odpuščanja od službe, reforma socialnih blažilev, zmanjšanje davkov za odvisne delavce in upokojence ter ukinitve zakona Bossi-Fini za tujce delavce, ki so ob službo.

Na Tržaškem bodo delavci v industrijskem sektorju roke prekržali zadnje 4 delovne ure, osebje pošt bo stavkalo 6 ur, delavci gradbenega sektorja, šolsko osebje, osebje javnih ustanov ter nekateri drugi pa ves delavnik oz. 8 ur.

Z vzroki stavke se strinjajo tudi člani deželne stranke **Levičica ekologija in svoboda**, ki pozivajo vse, naj prekržajo roke v podporo brezposelnim.

Sindikat Cgil bo svoj gospodarski postavil na **Verdijev trg: od 9. do 17. ure** se bodo tam zvrstili posegi delavcev, ki bodo predstavili težke delovne pogoje v različnih sektorjih.

Stavkalo bo tudi osebje prevoznega podjetja **Trieste Transporti**. Vozniki avtobusov bodo stavkali od 9. do 13. ure, medtem ko bo osebje v uradilih roke prekržalo zadnje štiri delovne ure.

Do morebitnih nevšečnosti bi lahko prišlo tudi v **bolnišnicah**, saj so se zaposleni v zdravstvenem sektorju odločili za celodnevno stavko.

Prefekt obiskal kvestorja

Novi tržaški prefekt Alessandro Giachetti je včeraj prvič uradno obiskal kuestorja Francesca Zonna. Prefekt se je med slovesnostjo v pritličju kvesture polkulonil padlim policistom, zatem pa je srečal funkcionarje policije. Giachetti se je vrhovom tržaške policije zahvalil za njihovo vsakdanje delo.

Razpis za specializirane tehnične direktorje policije

V italijanskem uradnem listu je bil 16. februarja objavljen javni razpis za 78 mest tehničnega direktorja policije. Eno mesto je namenjeno kemiku, eno psihologu, 44 mest je za inženirje in 32 mest za fizike. Obrazci so v uradu za razpis tržaške kvesture, kjer jih je treba izpolnjevati izročiti (ali pa jih poslati po priporočeni pošti). Rok za prijavo poteče 18. marca. Informacije nudijo v omenjenem uradu v Ul. Mascagni 9 (tel. št. 040-8322161).

Po tativni na Opčinah pridržali osumljjenca

Policisti so v sredo popoldne na podlagi utemeljenega suma prikrivanja ukrašenega blaga pridržali 42-letnega romunskega državljanja, ki nima stalnega bivališča v Italiji. Policisti so ga ustavili, ko se je v središču Trsta usedel v sumljiv avtomobil. Med hišno preiskavo so našli 700 evrov v gotovini, dva mobilna telefona in več srečnih nagradnih igre Gratta e Vinci. Ugotovili so, da so bile srečke ukrašene, in sicer prejšnjo soboto v prodajalni na Opčinah. Tat je tedaj odnesel tudi nekaj denarja.

Začelo se je rušenje nekdanjega cvetličarskega centra Ersa

KROMA

Pokrajina: pismo o nameri v korist invalidom

Predstavniki Pokrajine Trst in Enotnega pokrajinskega odbora hendihepiranov so včeraj podpisali pismo o nameri, katerega cilj je podpora in promocija ukrepov za oblikovanje mreže integriranih storitev ter za izboljšanje dostopnosti socialnih in zdravstvenih služb invalidnim osebam. Po besedah pokrajinske odbornice za socialno skrbstvo Marine Guglielmi predstavlja pismo tudi nov začetek, saj si je pokrajinska uprava prevzela nalogu soočanja in dogovarjanja z združenji invalidov. Predsednik odbora hendihepiranov Zoccano pa je izrazil zadovoljstvo ob podpisu in se zahvalil Pokrajini Trst, ker želi oblikovati mrežo storitev v sodelovanju z združenji invalidov, kar je bila ena glavnih točk njegovega mandata. Pokrajina bo v sodelovanju z odborom hendihepiranov preučila najbolj primerne ukrepe za reševanje majhnih in velikih problemov, ki otežujejo življene invalidnih oseb, predvsem pa bo razvijala številne pobude, ki želijo potekajo, kot npr. projekte, katerih cilj je doseganje dejanske avtonomije invalidov, ali pa prispevki taksistom, da preuredi svoja vozila s ciljem izboljšati mobilnost invalidov. V ta namen, sta opozorila predsednica Maria Teresa Bassa Poropat in odbornik za prevoze Vittorio Zollia, bo pokrajinska uprava v kratkem tudi podpisala z občinami in taksisti konvencijo za operacionalizacijo taksistične službe v korist invalidom.

DS: delovna skupina za promocijo znanstvene kulture

Tržaška Demokratska stranka je ustanovila delovno skupino Raziskovanje v Trstu, katere cilj je oblikovanje sistemskoga načina promocije znanstvene kulture. Gre za priložnost, menijo pri DS, ki je posebej dragocena za Trst, ki je kraj odličnosti na področju znanstvenega raziskovanja in lahko postane zgled znanosti kot množične kulture, ki spodbuja razvoj in se na inovativen način vključi v šolsko stvarnost. V ta namen bo danes v hotelu Urban ob 17. uri delavnica na načinu, kako lahko tržaški raziskovalni sistem prispeva k bogatstvu ponudbe višjih srednjih šol na področju znanstvenih predmetov. Na srečanju bodo med drugimi govorili Paolo Salucci, pokrajinska odbornica za solstvo Adele Pino, deželni svetnik Franco Codega in pokrajinski tajnik DS Roberto Cosolini.

M.K.

BURJA - Preverjanje posledic in polemike na račun Občine Trst ter pokrajinske uprave

V tržaških muzejih pol milijona evrov škode

Pristanišče spet odprto - Županstvo v Nabrežini poškodovano, Dolina zahteva pomoč Dežele

Burja, ki je v sredo razdejala večji del tržaške pokrajine, se je v noči na četrtek posredovala. Včeraj zjutraj je agencija Osmer merila le še sunke med 70 in 80 kilometri na uro. V posameznih občinah preverjajo škodo, ki jo bodo kvantificirali v prihodnjih dneh. Skoraj vse ceste so bile včeraj dopoldne prevozne, nevarnost poledic pa ostaja. Vozniki pa so imeli med sredino snežno nevihito in po njej največ težav v Trstu, na hitri cesti in na pokrajinskih cestah, kjer so pogrešali čiščenje in sol. Večino pokrajinskih cest so v okoliških občinah očistile občinske službe in civilna zaščita. Promet je bil v Trstu več ur paraliziran, mestni avtobusi so brez verig samevali ob robu ceste, semaforji so se ugašali, mestnih redarjev pa je bilo premalo.

Gasilci so v sredo opravili več kot sto posegov, na noči na četrtek so jih našteli 96, včeraj pa so imeli spet polne roke dela. Odstranjevali so drevesa, vejeve, strešnike, omet, dimnike in steklo, ki jih je razmetaла orkanska burja. Do 15. ure so opravili 45 posegov, na čakanju jih je bilo še 60. Najbolj so bili javni v tržaški in miljski občini, medtem ko je bilo na Krasu manj škode. S podobnimi posegi so se cel dan ukvarjale občinske police in prostovoljci civilne zaščite.

Marsikje je v sredo primanjkoval električni tok, telefonski signal družbe Vodafone pa je pustil uporabnike na cedilu. Telefonski mrk je trajal skoraj 18 ur, od 17. ure v sredo do približno 10.30 včeraj. Veliko Tržačanov je zaradi tega iskallo gostovanje (roaming) v slovenskih mobilnih omrežjih.

Trst

Gmotna škoda je največja v tržaški občini, kjer je burja najbolj prizadela Sv. Jakob in Sv. Alojzij. Ladje, ki so dva dni čakale pred Umagom, so končno pristale v pristanišču, več zasebnih plovil pa je bilo poškodovanih. Župan Roberto Dipiazza je že v sredo zahteval od Dežele FJK razglasitev stanja naravne katastrofe. Včeraj je Občina Trst ocenila, da znaša škoda v mestnih muzejih pol milijona evrov. Direktor Adriano Dugulin si je ogledal poškodovana poslopja: grad Sv. Justa, s katerega je padal omet in akvarij, kjer je veter poškodoval streho in vhod, bosta dalj časa zaprti. Burja je tudi poškodovala streho vojnega muzeja Diego De Henriquez in večje okno v muzeju Revoltella, medtem ko je v mestno knjižnico A. Hortis pronica voda.

več fotografij na www.primorski.eu

Burja je s svojo silo »pokosila« gozdici pri stari štivanski cerkvi in zmetala več dreves v Timavo

KROMA

Devin-Nabrežina

Mavhinje, Medja vas, Ribiško naselje in devinski portič so bili zaradi poledic do včeraj opoldne odrezani od sveta. V noči na četrtek se je tudi pokvarilo vozilo za posipavanje s soljo. Župan Giorgio Ret je povedal, da je burja hujo poškodovala fasado nabrežinskega županstva, saj so se kamni nad uro nevarno nagnili. »Popravila bodo terjala precej sredstev,« je predvidel župan, ki je povedal, da je burja v štivanskem gozdici pri Timavi povzročila še večje razdejanje od tornada, ki je divjal avgusta 2008. Obležalo je na desetine dreves.

Zgonik

Župan Mirko Sardoč je včeraj potrdil, da večje škode v zgoniški občini ni bilo. Burja je poškodovala nekaj streh in dreves, ceste pa sta požrtvovalno urejali občinska služba in civilna zaščita. Nekatere pokrajinske ceste včeraj dopoldne še niso bile povsem prevozne, šole pa so bile zaprte, »ker ne bi bilo umestno, da bi si prevezeli odgovornost za otroke in voznika šolabus«. Sardoč je dodal, da so bile šole zaprte prvič po dolgih letih ter da »imajo včasih tudi otroci pravico do počitka«.

Repentabor

Najmanjši občini je neurje v bistvu prizaneslo, če izvzamemo par dreves in dva prevrnjena zabožnika. Župan Marko Pisa-

ni je podčrtal, da so bile ceste v sredo prevozne, saj so jih občinski uslužbenci pravčasno splužili in posipali.

Dolina

Županja Fulvia Premolin je po Dipiazzovem zgledu včeraj zahtevala razglasitev stanja naravne katastrofe, saj občina nima dovolj sredstev. Pohvalila je delo občinskih uslužbencev in civilne zaščite, ki so delali dva dni brez prestanka. V dolinskih občinih je burja poškodovala več streh in stavb, vključno s poslopjem niže srednje šole S. Gregorčiča, ki je bilo že v slabem stanju. Pokrajinske ceste so čistili občinski uslužbenci in prostovoljci, saj so bila pokrajinska vozila poznata. Na cestah pa so se včeraj pojavile luknje, ki sta jih povzročila sol in led. Precej hudo je bilo v Ricmanjih, nobena vas pa ni ostala dalj časa izolirana.

Milje

V Miljah so ceste prav tako čistili občinski uslužbenci (stiri ekipe s tremi vozili) in civilna zaščita, ki so zmetali eno tono soli. Po besedah župana Neria Neslaska so bile povezave s Korošco, Čamporami in ostalimi naselji prevozne. Veter je odpril strehno šolo v Zindisu, v miljskem pokopališču sta padli cipresi, iz skladnišča v pristanišču sv. Roka pa so leseni mostički zleteli do bližnjega gradbišča in povzročili nekaj škode. Skupno škodo bo miljska občina ocenjevala jutri.

Pokrajina

Tržaški pokrajinski odbornik Mauro Tommasini, ki je pristojen za prometne pozave, je povedal, da je bilo neurje izredno in neobvladljivo. Pokrajinska uprava je za posipavanje in čiščenje cest poslala na teren štiri vozila, eno od katerih se je pokvarilo. »Skušali smo storiti vse, kar je bilo v naših močeh. Upajmo, da je bil to zadnji udarec letošnje zime,« je dejal Tommasini.

Reakcije

Ko se je burja polegla, so »zapihale« polemike. Tržaški tajnik Demokratske stranke Roberto Cosolini je ošvrlnil tržaškega župana Dipiazzu ter podjetji AcegasAps in Trieste Trasporti, ki sta se v sredo slabje izkazali. Napisal je, da si je župan zamislil turistično promocijo »zimskega« Trsta, saj je sneg brez težav pobelil ceste in pločnike ter ohromil promet. Deželnemu svetniku Igor Gabrovecu (SSk) je v tiskovnem sporoučilu opozoril, da je neurje, ki so ga vremenslovcji pravčasno napovedali, spravilo na kolena dober del dežele FJK. Sindikat gasilcev UIL pa je zahteval nujno srečanje s predstavniki pokrajine in tržaške občine. »Klub vremenskih napovedi, so pristojne službe popolnomu klecnile,« pridržijo gasilci UIL, ki odgovornost za potmanjkljivo delovanje nekaterih služb prispevajo »nesposobnim vodstvom«.

Aljoša Fonda

LJUDSKA STANOVANJA - Podjetje Ater zaključilo prenovo stavb v Ul. Lorenzetti

Na voljo nova stanovanja

V štirih poslopijih 44 stanovanj - Včeraj obisk De Anne, Luse in Grillija - Dežela namenila 71 milijonov evrov podjetjem Ater v FJK za leti 2011 in 2012

KROMA

V prenovljenih stavbah je na voljo 44 novih stanovanj

V Ul. Lorenzetti so prenovili druge štiri stanovanjske zgradbe iz obdobja tridesetih let prejšnjega stoletja, ki so last tržaškega podjetja za ljudske gradnje Ater, tako da bo lahko 44 družin dobilo stanovanje. Tolikšno je namreč število stanovanj, ki so jih uredili v prenovljenih poslopijih. V treh stavbah so uredili 35 stanovanj, kar je precej manj v primerjavi z dejstvom, da je bilo tam svojčas kar šestdeset stanovanj, ki pa so bila premajhna, v četrti stavbi pa je našlo prostor devet novih stanovanj. Strošek za prenovo je znašal 3,5 milijona evrov, ki jih je podjetje Ater črpalo iz skladov deželnega zakona št. 47 iz leta 1991, pa tudi iz lastnih skladov. Prenovljena poslopja si je včeraj skupaj s predsednico podjetja Ater Perlo Lusa in tržaškim občinskim odbornikom za socialno skrbstvo Carlom Grillijem ogledal deželni odbornik za javna dela Elio De Anna, ki je ob tej priložnosti poudaril temeljno vlogo podjetij za ljudske gradnje v Furlaniji-Julijskih krajini pri zadovoljevanju potreb po stanovanjih, ki odražajo precejšnjo socialno kompleksnost. Pet podjetij Ater, ki delujejo v FJK, bo v letih 2011 in 2012 lahko koristilo 71 milijonov evrov, ki jim jih je dala na razpolago deželna vlada, s to vsoto pa ne bo mogoče le graditi nova stanovanja, ampak tudi kupiti stanovanja, ki so jih zgradili zasebniki, in preurediti energetsko in okoljsko visoko vzdržljive stavbe.

S prenovo omenjenih štirih stavb je podjetje Ater zaključilo prenovo vseh svojih poslopij v Ul. Lorenzetti, ki se je začela že leta 1999 in kateri so namenili skupno 5,1 milijona evrov. Poleg tega je podjetje pred nedavnim prenovo tudi tri stavbe med ulicama Biasoletto in Machig: investicija je znašala 5,2 milijona evrov, uredili pa so 46 novih stanovanj.

ŠKEDENJ

Dežela za preustroj železarne

Deželna vlada bo poseglj za preustroj škedenjske železarne. Tako je napovedala deželna odbornica za delo Alessia Rosolen, ki je tudi napovedala, kakšen naj bi bil poseg. Možnosti je več. Prva predvideva poseg z deželnimi sredstvi in izrecno za to priložnost odobrenim deželnim zakonom. Druga obsegajo okvirni programski sporazum, ki naj bi ga Dežela podpisala z rimsko vlado.

Rosolenova je iznesla predloga na včerajšnji javni skupščini, ki so jo sklical sindikalne organizacije škedenjske železarne, da bi izvedeli od predstavnikov krajevnih oblasti, kaj nameravajo storiti s škedenjskim objektom. Sindikat gre za nohte, saj postajajo govorice o zaprtju železarne vse glasnejše, njihova prihodnost pa je ovita v molk.

Deželna odbornica se je zavzela za soočenje z vsemi prizadetimi. Za 23. marec je sklicala srečanje z vodstvom železarne, sindikalnimi organizacijami in krajevnimi upravami, na katerem naj bi se skupno dogovorili, kako do preustroja obrata. Rosolenova se je pretekel mesec udeležila srečanja na ministrstvu za okolje v Rimu, na katerem je bilo poudarjeno, da socialni blažilci ne morejo biti edini ukrep v korist delavcev po morabitinem zaprtju obrata.

SVETNIK LUPIERI

Bo burja odpihnila uplinjevalnik?

Kaj bi bilo, ko bi v Zavljah že bili zgradili uplinjevalnik? To vprašanje je zastavil deželni svetnik Demokratske stranke Sergio Lupieri dan potem, ko se je nad tržaško pokrajino razdivila burja. Kajti: burja in plinski terminal imata nekaj skupnega. V načrtu, ki ga je pripravila družba Gas Natural, so predvideli sunke vetra z največjo hitrostjo do 36 vozlov. To je kakih 70 kilometrov na uro. A v sredo je burja zapihalo do 184 kilometrov na uro, je zapisal Lupieri, in namignil, kaj bi se lahko zgodilo plinskim tankerjem ob tako močnem vetru. Tankeri so veliki, zgrajeni za hitrost vetra do 70 kilometrov na uro. Lahko bi se zgodilo, da bi jih močna burja odpihnila proti Miljam s posledicami, ki bi lahko bile tragicne, je ocenil deželni svetnik.

Lupieri je v svojem tiskovnem sporoučilu naštel nadaljnji deset razlogov proti gradnji uplinjevalnika pri Zavljah.

Prvič: varnostni pogoji so v nasprotju s imenovano »normo Seveso« in evropsko direktivo 96/82, poleg tega pa ne gre izključiti tako imenovanega efekta domino. Drugič: število novih zapornih bi bilo skromno. Tretič: nepričerno je graditi uplinjevalnika v najmanjši italijanski pokrajini. Četrčič: globina morja je na izbrani lokaciji nepričerna, med najmanj globokimi v celiem zalivu. Petič: terminal bi negativno vplival na pristaniški razvoj. Šestič: imel bi hidrometeorološki vpliv na morsko vodo. Sedmič: možnosti za gospodarski razvoj mesta so neznane, znan pa je negativni vpliv na razvoj tukajšnjega ozemlja. Osmič: podatki, ki jih vsebuje načrt družbe Gas Natural so vprašljivi in protislovni. Devetič: občani miljske in dolinske občine mu močno nasprotujejo. Desetič: gospodarski pogoji so se za utekocnjeni plin močno spremenili.

Če k tem desetim tehničnim vprašajem gre dodati še močno burja, postane za deželnega svetnika Lupierija zelo jasno, kaj je treba storiti s plinskim terminalom. Preprosto: treba ga je odpihniti.

43. KRAŠKI PUST - Zaključni večer

Nagrajevanje ob pogrnjeni mizi in prijetni družabnosti

V torek je v dvorani doma Brdine potekal še zaključni večer letošnjega 43. Kraškega pusta. Udeležili so se ga predstavniki skupin vasi in vozov, ki so sodelovali na letošnjem pustnem sprevodu po openskih ulicah.

Predsednik organizacijskega odbora Kraškega pusta Igor Malalan

SLOVENŠČINA Izpopolnjevalni tečaj s prof. Andrejo Žele

Želja po pravilni rabi slovenskega jezika in po globljem spoznavanju njegovih pravil je močno občutena predvsem pri osebah, ki se poklicno ukvarjajo z jezikom. Zaradi tega je Slavistično društvo Trst-Gorica-Videm v preteklih letih že organiziralo vrsto predavanj in srečanja o rabi slovenskega jezika (npr. z Ajdo Kalan in Petrom Weissom), ki so naletela na dober odziv. Tudi letos društvo ponuja možnost izpopolnjevanja, in sicer štiri srečanja o vezljivosti, pravilni rabi sklonov in o ločilih s prof.dr. Andrejo Žele, ki ima bogate izkušnje na tem področju.

Andreja Žele je namreč izredna profesorica za področje slovenskega jezika in višja znanstvena sodelavka na Inštitutu za slovenski jezik Franca Ramovša ZRC SAZU. Doslej je izdala dve monografiji s področja skladnje, in sicer leta 2001 *Vezljivost slovenskega knjižnega jezika* in leta 2003 *Glagolska vezljivost: iz teorije v izraz*. V letu 2008 je izdala še *Vezljivostni slovar slovenskih glagolov*. Je avtorica nekaj več kot 250 znanstvenih in strokovnih prispevkov v domačih in tujih revijah. Od leta 2005 je gostujoča predavateljica za skladnjo slovenskega knjižnega jezika na Filozofski fakulteti v Ljubljani in na Fakulteti za humanistične študije v Kopru ter sodeluje v programih postdiplomskega študija na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani in v Mariboru.

V Trstu bo Andreja Žele oblikovala štiri dvourna srečanja, in sicer 18. in 25. marca ter 15. in 22. aprila. Vpisnina znaša 25 evrov. Vpisovanje na tečaj poteka do vključno 16. marca, vse potrebne informacije pa je mogoče najti pri odbornicah Evi Fičur in Veri Tuta Ban na telefonskih številkah 040-299632 in 339-5281729 oziroma po elektronski pošti na naslovih efigur@alice.it in veratuta@tiscali.it. (nz)

je pozdravil vse prisotne in se jim zahvalil za uspešno izpeljan pustni mimohod, ki je vsako leto bogatejši. Besedo je nato prepustil odborniku Alexu Puriču, ki je poročal o letošnji novosti, in sicer o pustnem fototemporeju, ki ga je Kraški pust priredil v sodelovanju s krožkom Foto Video Trst 80. Udeležilo se ga je dvanaest fotografov, zmagovalec pa bo znan v petek, 19. marca, ob 20. uri v Narodnem domu v Trstu.

Tako zatem so predstavniki vasi in skupin dočakali nagrajevanje. V ospredje sta še zadnjič v letošnjem letu stopila vaše veličanstvo kralj Lolo in kraljica Kata Cavata, ki

sta vse sodelujoče nagradila s prisrčnimi glinenimi umetninami openske umetnice Marise Dolce. Predsednik je še enkrat prebral uvrstitev in točkanje vseh skupin in pustnih vozov: prvi trije nagrajeni vozovi in skupine so ob glinenem darilu prejeli tudi denarno nagrado. Sledila je prijetna družabnost ob pristni kapljici in domačem narezku, ki je utrdila prijateljske vezi in se razvila v veselo kramljanje do poznih večernih ur.

Organizacijski odbor se še enkrat zahvaljuje vsem za izkazan trud in požrtvovalnost in vsem do prihodnjega leta kliče: Živio pust! (-met-)

Muzeju Revoltella podarili več del

V lanskem letu je bil mestni muzej Revoltella deležen nekaterih pomembnih donacij, ki so jih včeraj predstavili javnosti. Njegova bogata zbirka se odslej lahko pohvali s celotnim grafičnim opusom Tranquilla Marangonija, a tudi z deli Giuseppe Zigaine, Flumianija, Parina, Metlicovitza, Cremone in Novella.

Film o zgodovini mode

V nekdajni glavni ribarnici (Salone degli Incanti) se danes nadaljuje filmski niz »mondenih petkov«, ki jih tržaška občina in Cappella Underground prirejata v sklopu razstave, posvečene stilistki Mili Schön. Danes ob 17.30 bodo zavrteli dokumentarec L'abito di domani. Storia della moda nel tempo, ki ga je za inštitut Luce lani posnela Giovanna Gagliardo. V skoraj dvourem filmu je prehodila sto let svetovne mode, v prvi vrsti italijanske in francoske, in velikih sprememb, ki so jo zaznamovale. Vstop je prost, razstava pa bo ob tej priložnosti na ogled do 21. ure (vstopnica stane 3 evre).

I confinanti, roman-esej o identiteti

V knjigarni Minerva bodo danes ob 18. uri predstavili knjigo I confinanti, roman-esej o identitetah in mejah. Avtor je psihoterapevt Lorenzo Toresini, ki je svojo profesionalno pot začel v Trstu leta 1971, danes pa vodi center za umsko zdravje Pokrajine Bocen. O knjigi bodo sprogorili Paolo Rumiz, Francesco Gongolo in Claudio Misulin.

Nova biografija princeze Sissi

Publikacijam o priljubljeni avstro-ogrski princesi Sissi se je pridružila nova, »Sissi - L'ultima imperatrice«, ki jo je za založbo Anordeset napisala Annabella Cabiati. Biografijo bodo danes ob 18. uri predstavili v knjigarni Lovat (Drevored XX. septembra, 20.-3. nadstropje).

KD IVAN GRBEC - Poimenovanje dvorane

V spomin na prijateljico Devano

Ob mednarodnem dnevu žensk so si člani kulturnega društva Ivan Grbec zamislieli prav posebno pobudo. Jutri bodo namreč ob 20. uru malo dvorano škedenjskega društva v Škedenjski ulici 124 slovesno poimenovali po nepozabni prijateljici, tovarišici in neutrudni kulturni delavki Devani Pizziga, ki je maja lani umrla.

Spomin na dobrosrčno in delavno ter vselej nasmejano Devano bodo obudile članice domačega društva in predstavniki vseh društv in združenj, kjer je bila aktivna. Uvodoma bo spregovorila predsednica KD Ivan Grbec Ložika Umari, ki bo opisala pokončno prijateljico in sopevko, za katere bo bilo društvo kot drugi dom. O njeni učiteljski poti bo marsikaj povedala kolegica Marta Košuta, ki je Devano poučevala v šoli Ivana Grbca: šola in otroci so bili namreč njena prva ljubezen. V Škedenju je Devana poučevala skoraj vso službeno dobo, samo v zadnjih letih poučevanja se je podala v Ricmanje v šolo Mare Samsa. Zgledno Devane pa se bodo spomnili tudi predstavniki Odbora za spomenik padlim v NOB iz Škedenja, od Sv. Ane in s Kolonkovca, kjer je bila Devana aktivna. Robi Filipaz in Iztok Furlanič bosta orisala njeno zavzetost za ideale bratstva, strpnosti, sožitja in miru ter seveda za vrednote NOB. Svoje članice in marljive pevke se bo spomnili tudi predsednik Tržaškega partizanskega pevskega zabora Igor Pavletič, ob njem pa bosta člana TPPZ Silvana Kralj na harmoniki in Olga Lupinc posstregla z branjem nekaj verzov.

Jutrišnje slovesnosti se bo udeležila tudi učiteljica Tiziana Scheiriani iz škedenjskega italijanskega vrtca Borgo felice, ki si je zamisnila pomemben projekt - urice slovenske za italijanske malčke, ki jih je več let vodila ravno Devana (njeno poslanstvo so sedaj prevzele članice društva Melanie Klein). Starši so Devano izredno cenili in otroci so jo imeli zelo radi. Škedenjski vrtec je pobarven s tistim iz Semedele, tako da je v preteklih letih že prišlo do številnih obiskov. Seveda pa ne bodo izostali esperantisti, saj je bila Devana članica tržaškega esperantskega združenja, kjer je tudi vodila zborček. V esperanto je prevedla več slovenskih narodnih pesmi. Te in druge pa bodo občinstvu med posegi ponudile pevke ŽPZ Ivan Grbec (pod takstiro Marjetke Popovski), s katerimi je Devana pena od vsega začetka.

POKRAJINA TRST

V skladu s 6. členom zakona št. 67 z dne 25. februarja 1987 objavljamo slednje podatke o Preračunu za leto 2010 in Zaključnem obračunu za leto 2008 (1): 1. Podatki o dohodkih in izdatkih so slednji: (v evrih)

DOHODKI	IZDATKI				
POSTAVKE	Prevideni zneski predračun 2010	Preverjeni zneski obračun 2008	POSTAVKE	Prevideni zneski predračun 2010	Preverjeni zneski obračun 2008
Upravni presežek	-	-	Uporvni primanjek	-	-
Tekoči presežek	-	-	Tekoči	75.847.379,25	80.175.006,10
Prsežek glavnice	-	-	Vračilo deležev kapitala za amortizacijo	1.664.193,51	1.126.571,70
Tekoči upravni presežek	8.635.000,00	8.480.599,62			
Davčni priliv	65.274.286,97	66.207.138,69			
Prilivi in prenosi	499.224,73	499.224,42			
od države	64.613.997,45	65.120.276,16			
od dežel	3.602.285,79	6.119.388,22			
Drugi dohodki	807.902,90	1.682.537,89			
od javnih storitev	-	-			
Skupni tekoči dohodki	77.511.572,76	80.807.126,53	Skupni tekoči stroški	77.511.572,76	81.301.577,80
Skupni tekoči dohodki s tek. upr. presežkom	77.511.572,76	80.807.126,53	Stroški za naložbe	36.686.863,87	14.573.767,00
Upravni presežek glavnice	22.332.791,90	7.947.662,64			
Prodaje in prenos kapitala	od države	177.500,00			
	od dežel	9.173.300,70			
Najem posojil	16.854.071,97	2.450.759,92			
za dvig iz blagajne	2.500.000,00	0,00			
Skupni dohodki na račun glavnice	36.686.863,87	10.398.422,56	Povračilo akontacij iz blagajne in druga povračila	2.500.000,00	
Skupni dohodki na račun glavnice z upr. presežkom	36.686.863,87	10.398.422,56	Storitve na račun tretjih	3.967.600,00	3.497.201,24
Storitve na račun tretjih	3.967.600,00	3.497.201,24	SKUPAJ	120.666.036,63	99.372.546,04
Skupaj	120.666.036,63	94.702.750,33	Poslovni presežek	-	-
Skupaj s presežkom	120.666.036,63	94.702.750,33	SKUPAJ	120.666.036,63	99.372.546,04
Poslovni primanjek/izdatki	-	-			
SKUPAJ	120.666.036,63	99.372.546,04			

* Krit upravnim presežkom, ki je bil preverjen in bil v bilanci 2008 in predhodnih letih.

2. Razvrstitev najpomembnejših tekočih in investiviskih izdatkov po ekonomsko-funkcionalni analizi obračuna 2008 je slednja: (v evrih):

POSEGI	SLUŽBE	Upravljanje in nadzor	Šolstvo	Kultura in kulturne dobringe	Turizem, šport in rekreacija	Povezji	Upravljanje teritorije	Vrstvo okolje	Socijalni sektor	Gospodarski razvoj	SKUPNO
Tekoči izdatki											
Osebje	6.345.020,36	134.120,00	141.260,00	147.022,00	181.095,33	2.255.739,27	630.856,24	127.615,04	1.756.424,66	11.719.152,90	
Nakupi potrošnega blaga in/ali surovin	218.318,38	6.334,91	300,00	438,00	29.000,00	82.993,52	60.681,45	23.000,00	421.048,28		
Storitve	5.950.124,36	894.327,50	849.578,05	297.029,73	44.799.787,84	526.720,17	237.436,53	143.784,27	761.282,26	54.550.070,91	
Uporaba sredstev tretjih oseb	199.										

DOLINA - Projekt medkulturne vzgoje na NSŠ Simona Gregorčiča
Plodni stiki z vrstniki iz Kragujevca in Špetra

Izmenjava, sodelovanje z vrstniki, spoznavanje bližnjih in bolj oddaljenih šolskih realnosti, skratak širitev obzorju so vrednote, ki so postale vodilo projektnote usmeritve Nižje srednje šole Simona Gregorčiča iz Doline.

Široka paleta šolskih pobud, ki jih šola izvaja v okviru projekta medkulturne vzgoje, se je pričela oktobra lani, ko sta se dolinsko didaktično ravnateljstvo in nižja srednja šola povezala s Šolo 21. oktobra iz Kragujevca na predlog prof. Gilberta Vlaica, predstavnika dobrodelnega združenja Ne bombe, ampak bomboni. Na srbski šoli se učijo italijansčine, zato je sodelovanje potekalo predvsem na tem področju z izmenjavo elektronskih sporočil, nakupom in zbiranjem didaktične opreme (knjig, zgoščenk in kaset), za katero so poskrbeli predvsem starši dijakov. Združenje pa je dostavilo gradivo srednješolcem iz Kragujevca, ki bodo v prihodnje verjetno obiskali dijake v Trstu.

Za osveščanje najstnikov o težkem položaju vrstnikov na območjih,

ki jih še naznamujejo posledice vojne, ali tistih, ki jih razni predsedki getoizirajo, je šola izpeljala tudi dve srečanja z Evo Ciuk, režiserko kratkega filma Rdeča kapica o Romih, ki živijo na Kosovu. Pogovor se je razvil tudi na osnovi ogleda fotografij o otrocih, ki živijo v romskih in sintskih naseljih v naši deželi. Učenci tretjih razredov so kasneje objavili svoja razmišljjanja na temo različnosti na spletni strani www.trool.it.

Pred kratkim pa je prišlo do izmenjave, ki je nastala v sklopu istega projekta za medkulturno vzgojo in je povezala šolo Gregorčič z dvojezično nižjo srednjo šolo iz Špetra. Pobudo za izmenjavo so dali profesorji in dijaki špetske ustanove, kolegi in vrstniki iz Doline pa so se z veseljem odzvali na povabilo, ki je predstavljalo poučno priložnost za spoznavanje zgodovine in dosežkov slovenskega šolstva v Benečiji. Izmenjava je potekala v obliki gostovanja šestih dijakov iz Benečije, ki so v jutrih urah obiskovali pouk v treh razredih, popoldne pa

so družili z novimi prijatelji v družinah, ki so jih gostile ves teden. Projekt se bo nadaljeval v nekoliko drugačni obliki, saj se bodo prav vsi srednješolci iz Doline podali v Špeter na celodnevni izlet; ogledu šole in okolice bodo dijaki-gostitelji dodali bolj artikuliran didaktični načrt s celotedenškim bivanjem v Benečiji. Izmenjava je bila predvidena konec marca, zaradi evakuacije, ki jo je iz varnostnih in protipotresnih razlogov naročila občinska uprava, pa so jo prenesli na junij.

Projekti za kulturno in medkulturno obogatitev se bodo nadaljevali tudi v prihodnjih mesecih. V načrtu sta namreč ogled mednarodnega zavoda European School of Trieste in skupna delavnica v angleškem jeziku. Ob tej priložnosti se bodo dijaki drugačia in tretjega razreda srečali z dijaki prvega in drugega razreda mednarodnega zavoda, s katerimi si od začetka šolskega leta dopisujejo v angleščini.

ROP

ZDRAVSTVO - V katinarski bolnišnici
V Muzeju zdravstvenih ved preko sto eksponatov

V veži knjižnice medicinske fakultete v prostorih bolnišnice na Katinari od 4. marca deluje Muzej zdravstvenih ved, v katerem je na ogled preko sto eksponatov - od vozičkov za invalide do kirurške opreme - ki prikazujejo razvoj medicine od leta 1841, ko so ustanovili tržaško glavno bolnišnico, do srede prejšnjega stoletja. Nastanek muzeja je rezultat desetletnega zbiranja eksponatov, katerega pobudniki in izvajalci so bili zgodovinar medicine Euro Ponte, torakalni kirurg Mario Nicotra in predstavnica mestnih muzejev Anna Krecic. Trojica je najprej zbrala naprave in predmete, ki so jih našli v glavnih bolnišnicah, zbirka se je nato večala s pomočjo donacij zasebnikov. Poleg naprav, ki so značilne za delovanje bolnišnic, so na ogled tudi drugi zanimivi eksponati, kot npr. cele zobozdravniške ambulante s stolom in svetrom, ki so ga vrteli z nogo, dalje zdrav-

niške torbe in žepni kirurški pribori. Pobudniki opozarjajo tudi na druge starejše eksponate, npr. na usnjenoslamnati invalidski voziček (na sliki KROMA), porodniško mizo, mikroskope, lesene stetoskope, napravo za elektrošok idr.

Kot je na slovesnosti ob odprtju muzeja dejal zgodovinar Ponte, raznolikost in kakovost eksponatov omogoča vpogled v zgodovino tržaškega zdravstva, ki je konec 19. stoletja doživljalo zelo uspešen trenutek, kar dokazuje tudi dejstvo, da je eden prvih radioloških kabinetov v Evropi našel prostor prav v tržaški glavni bolnišnici. Muzej si je mogoče ogledati v okviru urnika odprtja katinarske bolnišnice, vsebina pa je dostopna tudi na zgoščenki, ki so jo uradili Euro Ponte, Mario Nicotra in Luigia Bacarini ob podpori fundacije Casali in v sodelovanju z družbo Sma in mestnimi muzeji.

Pisatelj Diego Marani danes in jutri v Trstu

V Trstu se danes in jutri mudi Diego Marani, večkrat nagradjeni pisatelj, ki živi v Bruslju, kjer je zaposlen v Evropski komisiji (na oddelku za kulturo, večjezičnost in komunikacijo). Zanimiv pisatelj, ki si je izmislišl tudi umetni jezik evropant, je avtor številnih del (roman Nuova grammatica finlandese je izšel tudi v slovenskem prevodu), v Trstu pa bo spregovoril predvsem o integraciji in vse bolj »svetovljanskih domovinah«: danes ob 17. uri v dvorani Tessitori (Trg Oberdan 5), jutri ob 8. uri pa na licetu Petrarca. Obe srečanji prireja središče Dialoghi Europei.

Bliža se 8. marec in z njim mednarodni dan, posvečen vsem ženskam sveta. Primorski dnevnik bo letosnji praznik obeležil na poseben način. Svoje bralke in bralce vabi, da nam posredujejo fotografije, katerih nesporne protagonistke so ženske: znane ali neznane, začočenke, žene, mame, sestre, prijateljice ... Spletne strani www.primorski.eu pošljite svoje posnetke: najlepše bomo objavili tudi v Primorskem dnevniku!

Včeraj danes

Danes, PETEK, 12. marca 2010
 GREGOR

Sonce vzide ob 6.24 in zatone ob 18.06
 - Dolžina dneva 11.42 - Luna vzide 4.45
 in zatone ob 14.55.

Jutri, SOBOTA, 13. marca 2010
 KRISTINA

VРЕМЕ ВЧЕРАЈ: temperatura zraka 4,4 stopinje C, zračni tlak 1010,2 mb ustavljen, veter 31 km na uro jugo-zahodnik, vlaga 52-odstotna, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 8,7 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 13. marca 2010

**Običajni urnik lekarov:
 od 8.30 do 13.00
 in od 16.00 do 19.30
 Lekarne odprte
 tudi od 13.00 do 16.00**

Ul. Bernini 4 (040 309114), Ul. Felluga 46 (040 390280), Milje - Lungomare Venezia 3 (040 274998).

Općine - Proseška ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

**Lekarne odprte
 tudi od 19.30 do 20.30**

Ul. Bernini 4, Ul. Felluga 46, Oštrek Piave 2, Milje - Lungomare Venezia 3. Očine - Proseška ulica 3 (040 422418) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Oštrek Piave 2 (040 361655).

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »Alice in Wonderland-3D«.

ARISTON - 16.00, 18.30, 21.00 »Il concerto«.

CINECITY - 15.50, 17.55, 20.00, 22.05 »Mine vaganti«; 16.30, 19.50, 22.10 »Appuntamento con l'amore«; 15.50, 22.15 »Percy Jackson e gli dei dell'Olimpo - Il ladro di fulmini«; 15.50, 16.45, 18.00, 19.00, 20.10, 21.15, 22.20 »Alice in Wonderland 3D«; 16.00, 18.45, 21.30 »Shutter Island«; 22.05 »Invictus - L'invincibile«; 18.05, 20.10 »Genitori e figli - Agitare bene prima dell'uso«; 15.50, 19.00 »Avatar 3D«.

FELLINI - 16.10, 20.10 »Genitori e figli: agitare bene prima dell'uso«; 18.00, 22.00 »The Hurt Locker«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Mine vaganti«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.00, 18.05, 20.10, 22.20 »Invictus«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.00, 17.30, 19.05, 20.40, 22.20 »Chloe, tra seduzio- ne e inganno«.

KOPER-KOLOSEJ - 16.00, 18.30, 21.00, 23.30 »Percy Jackson in olimpijski - kraljivec strele«; 21.40, 23.50 »Državljan nevarnih na- mer«; 16.50, 19.00, 21.10, 23.20 »Prestopno leto«; 17.00, 19.20 »Valentinovo«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.15, 20.00, 22.15 »Shutter Island«; Dvorana 2: 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Appuntamento con l'amore«; Dvorana 3: 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »Alice in Wonderland - 2D«; Dvo- rana 4: 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Percy Jackson e gli dei dell'Olimpo - Il ladro di fulmini«; 18.30 »L'amante inglese«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 18.00, 20.10, 22.15 »Percy Jackson e gli dei dell'Olimpo - Il ladro di fulmini«; Dvo- rana 2: 17.30, 19.40, 22.10 »Alice in Wonder- land - 3D«; Dvorana 3: 17.45, 20.00, 22.10 »Mine vaganti«; Dvorana 4: 17.50, 20.00 »Appuntamento con l'amore«; 22.15 »Genitori e figli: agitare bene prima dell'uso«; Dvorana 5: 18.30, 21.00 »Shutter Island«.

Izleti

SPDT organizira v nedeljo, 14. marca, geološki izlet po nabrežinskem Kraškem robu. Triurni pohod vodi gospod Paolo Sossi. Zbirališče ob 9. uri na trgu sv. Roka v Nabrežini. Vabljeni člani in ljubitelji naših krajev.

AŠD MLADINA organizira v nedeljo, 21. marca, ob priliki tekme »5. Primorskega smučarskega pokala« za pokal Qubik Caffè avtobusni izlet in Forni di Sopra. Vpis do nedelje, 14. marca, v Biti ali v baraki nogometnega igrišča v Križu. Informacije na tel. št.: 040-213518 in 348-

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST
 sklicuje

56. REDNI OBČNI ZBOR

v petek, 12. marca 2010,
 v Gregorčičevi dvorani,
 Uli. sv. Frančiška 20

ob 20. uri v prvem sklicanju in
 ob 20.30 v drugem sklicanju.

Šolske vesti

NA LICEJU F. PREŠERNA bodo skupne govorilne ure po sledenem razporedu: četrtek, 18. marca, od 18. do 20. ure za biegnij in klasično smer in petek, 19. marca, od 18. do 20. ure za trienij znanstvene in jezikovne smeri.

Čestitke

Danes praznuje naš LUCIANO DEBERNARDI okrogla leta. Želimo mu veliko zdravja, veselja in sreče. Brat Silvano z družino.

Dragi ROBERT! Za tvoj 99. rojstni dan vse najboljše in tako naprej! Nadja in Rafko, Katja, Franko in Nikita, Metka, Erik in Malina in vsa žlahtka. Včeraj je praznoval svoj 75. rojstni dan naš pevec MIRAN BATIČ. Vse najboljše in zdravja mu želi kolektiv TPPZ P. Tomažič.

Mamici Elisi in očku Marku se je pridržila mala SOFIJA. Iskrene čestitke in mirne noči jim voščijo vsi pri La Fornitrici S.r.l.

Hip hip hurra KATRIN DON 12. rojstni dan inima. Veliko športnih uspehov, sreče in veselja ji želijo none Sonja, Gisella in Irma, teta Miranda, stric Renato ter vsi Blazonovi. Na vsako lice poljubček ji pošiljajo Marko, Ivana, Erik in Alan.

Osmice

MARIO PAHOR je v Jamljah odprl osmico. Nudi domači prigrizek. Tel. 0481-419956.

OSMICA je odprta pri Štolfovih, Salež 46. Nudimo domače dobrote. Tel. 040-229439.

OSMICO je v Lonjerju št. 255 odprl Damjan Glavina. Tel. 348-843544.

OSMICO sta odprla Andrej in Ivan Antonič v Cerovljah 34. Toplo vabljeni. Tel. 040-299800.

OSMICO sta odprla Jožko in Ljuba Colja, Samatorca 21. Tel. 040-229326. Toplo vabljeni!

V MEDJI VASI št. 16, sta odprla osmico Nadja in Walter. Tel. št.: 040-208451.

VZGONIKU je odprla osmico Janko Kocman.

Lotterija 11. marca 2010

Bari	46	54	87	36</

ARHITEKTURA - V Narodni galeriji v Ljubljani bo na ogled do 2. maja

Boris Podrecca in njegova potujoča razstava z 80 deli

Med njimi tudi dvanajst slovenskih projektov - Ateljeja ima v Benetkah in na Dunaju

V ljubljanski Narodni galeriji v zadnjih letih vrata odpirajo tudi arhitekturni razstavam. Tokrat gostijo razstavo arhitekta Borisa Podrecca, ki je, kot je na včerajšnji novinarski konferenčni dejal umetnostni zgodovinar Damjan Prelovšek, arhitekt z več domovinami. Razstavo, na kateri je predstavljenih 80 Podreccovih del, so odprli sinoči, odprt pa bo do 2. maja.

Narodna galerija je v zadnjih letih gostila razstave Jozeta Plečnika, brazilskega arhitekta Oscarja Niemeyerja, nemškega arhitekta Ericha Mendelsohna in razstavo sodobne bavarske arhitekture, sedaj pa je na vrsti Boris Podrecca, ki je pojasnil, da ima arhitekt gradbišča trenutno odprta v kar osmih državah po svetu, poleg tega pa je izjemno senzibilen pojavljavec razstav in stalnih zbirk v muzejih po svetu.

Podrecca je pojasnil, da gre za potujočo razstavo. Se stavlja jo panoji iz polimerov z njegovimi arhitekturami. Panoje je po koncu razstave mogoče preprosto zviti. Razstava je denimo že bila postavljena na Dunaju in v Beogradu, po Ljubljani bo gostovala še v Milanu in Berlinu. Posebnost razstave je, da je v vsakem mestu, kjer se ustavi, na njej predstavljenih štiri do šest novih del. V Ljubljani je razstavljenih skupaj 80 del, od tega 12 iz Slovenije. Razstavljenih je tudi 15 maket in nekaj risb. Kot je o njih dejal Podrecca, je v Ljubljani prvič v življenju razstavljal »nekaj iz svojega umeštinskega dela, ki ga sicer skriva«.

Arhitekt in njegovo delo je predstavil Prelovšek, ki je prispeval tudi enega od spremnih besedil v razstavnem katalogu, drugega pa je napisal arhitekt Aleš Vodopivec. Bo-

ris Podrecca, rojen v Beogradu, je krajsi čas preživel v Ljubljani, nato pa živel v Trstu ter šel zatem na Dunaj.

Poznavanje slovenskega, germanskega in romanskog sveta mu je pomagalo, da se je uveljavil v Evropi, meni Prelovšek, ki Podrecco postavlja ob bok arhitektom, kot so Maks Fabiani, Jože Plečnik in Edvard Ravnikar.

Sicer pa je Podrecca arhitekt Evrope. Čeprav je delal tudi denimo na Kitajskem in v ZDA, je Evropa »njegov prostor, v katerem lahko živi in kjer lahko v svojem delu združi veselje do Mediterana s tem, cesar se je naučil na Dunaju«, meni Prelovšek. Na Dunaju je bil Podrecca eden prvih arhitektov, ki so se ukvarjali s tradicijo dunajske moderne od Semperja in Wagnerja naprej, preko njiju pa je tudi prišel do Plečnika in Fabianija.

Podreccova arhitektura nima ambicij, da bi bila projekt zvezdneškega arhitekta, ampak je to arhitektura, ki ima globle vrednote in v kateri je v vsaki podrobnosti mogoče najti zanimivo temo. Podrecco zanima vse. Ima široko humanistično ozadje, brez katerega njegova arhitektura ne more obstajati in to je tudi tisto, kar jo loči od del drugih arhitektov, meni Prelovšek. Ta Podrecco vidi tudi kot zadnjega v vrsti klasičnih arhitektov, kot je bil denimo Le Corbusier, ki so se veliko ukvarjali z različnimi kulturnimi vsebinami in preko tega prišli do arhitekture.

Danes ima Boris Podrecca ateljeja na Dunaju in v Benetkah. V prvem ima več kot 30 sodelavcev, v Benetkah pa je sodelavcev 15. Med zadnjimi projektmi, s katerimi se ukvarja, je tudi slovenski paviljon za EXPO v Šanghaju. (STA)

Boris Podrecca je rojen v Beogradu, živel je v Ljubljani in Trstu, danes pa dela med Benetkami in Dunajem

KROMA

OKTET ŠKOFIJE - V Oristanu od 12. do 15. februarja

Uspešno gostovanje na Sardiniji

Gostil jih je moški zbor Maurizio Carta - Več koncertov tudi ob domači skupini Tenores di Bitti - Topel in prijateljski sprejem

Oktet Škofije je od 12. do 15. februarja gostoval v Oristanu na Sardiniji in se tako odzval vabilu tamkajšnjega moškega zobra Maurizio Carta. Zbor Maurizio Carta, ki ga vodi Salvatore Saba, prireja od leta 2007 mednarodno zborovsko srečanje v okviru dogajanja, po katerem je mesto Oristano znano daleč po Evropi. Na pustno nedeljo oz. na pustni torek poteka tu namreč znamenita La Sartiglia, na kateri morajo svoje konjeniške veščine pokazati pripadniki kmečkega sloja in pripadniki sloja mizarskih obrtnikov. Na koncu v diru morajo na sabljo nabosti osemkrako zvezdo, ki visi na traku sredi tekmovalne steze pred mestno katedralo, kar predstavlja višek slave, zadoščenja in prestiža. Na letošnji, 545. Sartigli je nastopilo 132 konjenikov, pripadnikov številnih konjušnic, ki tekmujejo za srebrno in zlatno zvezdo (prejmejo jo tisti, ki uspejo natakniti zvezdo na sabljo). Prireditev, ki je izredno sugestivna in nabita z obrednimi pomeni, bogata z nošami in prepojena z barvami, privabi v Oristano vsako leto do trideset tisoč obiskovalcev. Nemajhno organizacijsko breme in napor nosi krajevna organizacija Pro Loco, zanje pa živi vse mesto. Letošnja »sartiglia« je bila še posebno pomembna, ker so v tekmovalne uvrstili tudi ženske in sta dve med njimi celo zadevi v črno in si prislužili srebrno zvezdo.

Tako praznično, pisano in prijetno vzdusje je v petek, 12. februarja, pričakalo pevce Okteta Škofije, ki so že na letališču v Cagliariju doživeli nadvse prisrčen sprejem predstavnikov zobra Maurizio Carta s predsednikom Erminiom Seccijem na čelu. Oktet Škofije je prvič nastopil v bivšem šolskem središču v kraju Morgongiori, v občini z 900 prebivalci. Manjša dvorana se je sicer napolnila, ko je bil koncert že v teku, vendar se je občinstvo kaj kmalu ogrello. Vodopivčeve Žabe na koncu nastopa pa so seveda opravile svoje poslanstvo do kraja. Okusni večeri, s tradicionalnimi proizvodi tamkajšnjega kmetijsko pastirskega območja je sledilo dolgo in prisrčno poslavljjanje.

Naslednji dan je bil posvečen zgodovinskim ogledom: izkopaninam feničanskega mesta Tharros in obisku razglednega stolpa, ki je v sistemu raz-

Člani Okteta Škofije s predsednikom Erminiom Seccijem

glednih stolpov ob obali zagotavljal popolno varnost pred napadalci, tudi v poznejšem obdobju, ko so se prebivalci Tharrosa pomaknili južneje, v plodnoveginino, ki je zagotavljala obilne žetve žita, in tam ustanovili mesto Oristano. Med obiskom v mestni katedrali so oktetovci doživeli nenavadni poklon najvišjega predstavnika krajevne cerkve. Nadškof Oristana msgr. Ignazio Sanza je po slovesni maši v čast oristanškega patrona sv. Archela že zapuščal katedralo, ko je njegov osebni tajnik odbrzel za njim in ga privedel spet pred glavnim oltarjem, kjer mu je Oktet Škofije zapel Ave Marija Frana Ferjančiča.

Osrednji nastop je Oktet Škofije čakal v soboto v gledališču Antonio Garau s skupino Tenores di Bitti. Občinstvo je v celoti napolnilo parter prostorne dvorane. Maestro Vladislav Korošec je skrbno izoblikoval spored, tako da so poslušalci, ki so navajeni na čisto drugačen melos, lahko dobili primeren vtis o slovenski zborovski glasbi od umetne do ljudske pesmi, od širokih, iskrivljenih in mogočno zastavljenih akordov (Danilo Bučar Tam, kjer pišana so polja, na besedilo Viktorja Michelčiča; Oj, Triglav moj dom Jakoba Aljaža-Matije Zemliča, O kresu Petra Jereba-Cvetka Golarja) do romantične zanesenosti (Ferdo Juvanec Spomin na zimski večer), od uglasbitve sodobne poezije izpod peresa sodobnega skla-

datelja (Lepo mi je v vaši sredi Aleksandra Vodopivca-Borisa Pangera z italijanskim prevodom Darje Betocchi), do nam v času bližje obdelave istiske ljudske zakladnice (Alojz Boštjančič IVE in Istrske tri Alda Kumarja). In seveda, na koncu Vodopivčeve Žabe, ki postajajo že »svetovni hit«. Drugi del koncertnega večera je oblikovala skupina Tenores di Bitti, ki je s svojim značilnim sardinskim ljudskim petjem osvojila že ves svet in tudi v Oristanu potrdila svoje zmogljivosti in svojo priljubljenost. Njihovo petje je organizacija UNESCO uvrstila v svetovno dediščino nematerialne kulture. Tenores so Oktetu Škofije posvetili živahnin in temperamentni Ballu lestru.

Uradnega dela gostovanja je bilo tako konec, vendar je Oktet Škofije ob številnih priložnostih in obiskih v mestu in okolici še neštetokrat zapel in izkoristil vsako priložnost, da je prijazenemu sardinskemu ljudstvu približal slovensko pesem. Seveda je prišel tudi trenutek slovesa. Zelo ganljivo je bilo v počitniškem domu Stella Maris pri Oristanu, ki ga upravljajo nune in kjer je bil Oktet nastanjen vse dni svojega bivanja na Sardiniji. Prijazne sestre so se na oktetovce navezale. Njim in malčkom otroškega vrtca, ki deluje v sklopu hiše, ter svojim spremjevalcem zobra Maurizio Carta - Marcu, Giuliu, Ign-

ziu in Erminiu - je Oktet Škofije po-klonil zadnje akorde v zahvalo za toplo gostoljubje, ki je seglo v dno duše in približalo Sardinijo in Slovenijo.

Uspešnemu gostovanju je pri-pomogla tudi Mestna Občina Koper, za kar se ji Oktet Škofije iskreno za-hvaljuje. (ris)

LJUBLJANA Novi doktorji znanosti

Med enajstimi tudi dva Tržačana

Prorektor Univerze v Ljubljani Miha Juhart je v torek promoviral enajst novih doktorjev znanosti. Deset jih je doktorat opravilo na Filozofski fakulteti, eden pa na Fakulteti za arhitekturo. Med njimi sta tudi tržaška prevajalka Darja Betocchi in arhitekt Marko Korošic.

Na Filozofski fakulteti so doktorirali Boštjan Bajec, Varja Balža-lorsky, Daria Betocchi, Tomaž Jurca, Jakob Jaša Kenda, Aleš Maver, De-borah Rogoznica, Tanja Rupnik Vec, Mojca Stritar in Ana Zwirter Vitez.

Na Fakulteti za arhitekturo pa je doktoriral Marko Korošic.

TRST - Koncert

Nastop orkestra iz Aquile

Ob lanskem katastrofalem potresu, ki je prizadel Abruce, še posebno pa prestolnico regije L'Aquila, se je sprožilo veliko solidarnostnih akcij. Tudi glasbeniki so radodarno dokazali svoje sočutje do abruških kolegov, ki so izpod ruševin skušali rešiti svoje instrumente. Simfonični orkester, ki tam deluje že štirideset let, se je znašel brez strehe, kljub temu pa je ansambel nadaljeval z delom: kot je dejal umetniški vodja Vittorio Antonellini, je kultura izredno pomemben dejavnik, ki utruje razrahljano družbeno tkivo.

Tržaško Koncertno društvo je želelo vključiti gostovanje abruškega orkestra v svojo redno sezono kot konkreten dokaz solidarnosti, zato je imel večer poseben simbolični pomen: dogodek so z izmenjavo spominskih plaket slovensko obeležili predstavniki orkestra, pa tudi abruške skupnosti, ki je v Trstu dokaj številna in aktívna, gost koncerta pa je bil tudi tržaški prefekt Alessandro Giacchetti.

Abruški orkester je predstavil lep program, ki ga je uvela Ravelova Pavane pour une infante défunte. Dirigiral je Giancarlo De Lorenzo, ki ni pokazal velike sproščenosti in fleksibilnosti, zato je skladba zazvenela dokaj plitvo in nezanimivo. Nivo se je znatno dvignil v drugi točki z nastopom odličnega klarinetista Fabrizia Melonija, ki je ob spremljavi godal zagonal koncert Aarona Coplanda: solist je lepo predstavil lirske uvod, v katerem je uporabil komaj slišne dinamične odtenke, nato pa se je razigral v tehnično zelo zahtevnem in razgibanem poteku skladbe. Mojster, bolj prepričljiv na virtuozenem kot na ekspresivnem področju, je vsekakor sprožil navdušenje občinstva in izbral kot dodatek znamenito Piazzollovo Oblivion v svobodni jazz predelavi.

Abruški simfonični orkester se je v drugem delu koncerta vrnil na oder v polni zasedbi za izvedbo 4. simfonije v A-Duru op. 90, tako imenovane »Italijanske«, Felixia Mendelssohna-Bartholdyja. Partitura je zasidrana v polni romantični dobi, zato bi potrebovala nekoliko bolj številne vrste godal: samo dva kontrabasa, po štirje violončeli in viole in sorazmerno omejeno število violin ne morejo poustvariti bohotne zvočne slike, ki nam jo lahko nudijo večji simfonični sestavi. Ansambel je pomajkljivost delno nadoknadi z disciplinirano igro, ki je bila ritmično in intonančno kar zadovoljiva: posebno pohvalno so se odrezala pihala in trobila, godala pa so dinamično šibkost in pomanjkanje prave sočnosti skušala odtehtati s tehnično skladnostjo. Giancarlo De Lorenzo je tudi tu pokazal nekoliko zavro muzikalnost, ki se ni znala prepustiti deročemu toku Mendelssohновe mojstrovine, vodstvo pa je bilo zanesljivo in posebno zadnji stavek, znameniti Saltarello, je orkester odigral z velikim zanosom in živahnim ritmičnim nabojem.

Občinstvo je abruške goste nagradilo z dolgimi aplavzi, ki so kot dodatek priklicali Menuet iz Simfonije št. 5 v Es molu D485 Franzu Schubertu.

Sezona Koncertnega društva se bo sklenila v ponedeljek, 22. marca, z nastopom pianista Alexandra Lonquicha, ki bo oblikoval zelo zanimiv program s kompozicijami Skrjabina, Schumann, Weberna in Berga.

Katja Kralj

BLIŽNJI VZHOD - Medtem ko so Palestinci z opravičilom nezadovoljni

Biden ceni obžalovanje Izraela glede napovedi novih gradenj

Izraelski premier Netanjahu dejal, da je bila napoved izrečena v »nesrečnem trenutku«

TEL AVIV/NEW YORK - Ameriški podpredsednik Joe Biden je včeraj v Tel Avivu izjavil, da ceni obžalovanje Izraela, ki je z napovedjo gradnje 1600 stanovanj za judovske naseljenice v vzhodnem Jeruzalemu sprožil nove napetosti in ogrožil posredna pogajanja s Palestinci, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

V govoru na univerzi v Tel Avivu je Biden dejal, da lahko včasih le "prijetljiv izreče najtežjo resnico... in ceni današnji odgovor premiera (Benjamina Netanjahuja)". Slednji je Bidenu izrazil obžalovanje, da je do napovedi gradnje novih stanovanj v vzhodnem Jeruzalemu prišlo ob "nesrečnem trenutku".

Biden je v sredo omenjeno napoved gradnje ob sodil in dejal, da ta "spokopava" zaupanje, ki je potrebno za mirovne pogovore med Izraelci in Palestinci. Slednji so v ponedeljek pristali na posredne pogovore z izraelsko stranjo. Včeraj je ameriški podpredsednik povedal, da mu je Netanjahu dejal, da bo vzpostavil "proces, s katerimi bi preprečili, da bi se takšne zadeve ponovile".

Izraelski premier mu je tudi pojasnil, da bo do začetka gradnje verjetno poteklo več let. To je po besedah Bidena pomembno, "saj daje pogajalcem čas, da rešijo to in druga težka vprašanja". Ameriški pod-

predsednik je včeraj še poudaril, da "pogajanja v dobrini veri" lahko odgovorijo na izraelske strahove glede varnosti in cilj Palestincev, da dobijo za življenje sposobno državo, navaja ameriška tiskovna agencija AP.

Netanjahujev urad je že pred tem včeraj sporočil, da je "kriza" med ZDA in Izraelom, ki je nastala zaradi napovedi gradnje stanovanj v vzhodnem Jeruzalemu, "za nami". Biden je temu očitno pritrdir z besedami, da ZDA "nimajo boljšega prijetljiva", kot je Izrael.

Palestinci se na Bidenove spravljive tone za zdaj niso odzvali, so pa sporočili, da je Netanjahujevo opravičilo ameriškemu podpredsedniku nesprejemljivo. "Izjava je nesprejemljiva, ker govori o napaki v času, ne pa o napaki v vsebini, to je nadaljevanju judovskega naseljevanja, ki se mora ustaniti," je za AFP povedal glavni palestinski pogajalec Sajeb Erekat.

"Vse odločitve glede naselbin na Zahodnem bregu in v vzhodnem Jeruzalemu bi morali odpovedati. Naseljevanje je napaka, ne to, kdaj do nje ga pride, saj so naselbine vedno nelegalne," je dal Erekat. Slednji je že pred tem sporočil, da palestinski predsednik Mahmud Abas ne bo sodeloval na pogajanjih z Izraelom, če ta ne bo preklical svojih načrtov za gradnjo novih judovskih stanovanj v vzhodnem Jeruzalemu. (STA)

Premier Netanjahu in podpredsednik Biden

Grčija včeraj ponovno ohromila splošna stavka

ATENE - Grčija se je včeraj znova soočala z enodnevno splošno stavko proti napovedanim varčevalnim ukrepom in reformam vlade. Splošna stavka je Grčijo nazadnje ohromila 24. februarja, tako kot takrat pa so tudi včeraj bile zaprte šole in univerze, medtem ko so državni uradi in zdravstvene ustanove opravljali le nujne primere, obstal pa je tudi javni promet. Na ulice so grški sindikati ponovno pozvali več kot milijon ljudi. Popoldne so bile demonstracije v Atenah in drugih mestih. V grški prestolnici je obstal javni prevoz, odprtta je bila le ena linija podzemne železnice. Šole pa vsej državi so bile zaprte, zdravstvene ustanove pa so delovale z minimalnim osebjem, ki je oskrbovalo le nujne primere.

Minuli teden je grški parlament 11,2 milijarde evrov vreden varčevalni načrt dopolnil še z dodatnimi ukrepi, ki jih je vladala sprejela v sredo in za to požela odobravanje evropskih partnerjev. Z najnovnejšimi ukrepi naj bi v proračunu privarčevali 4,8 milijard evrov in pomagali znižati javni dolg.

Francija in Nemčija za prepoved špekulacij

BERLIN - Francoski predsednik Nicolas Sarkozy, nemška kanclerka Angela Merkel in luksemburški premier Jean-Claude Juncker so predsednika Evropske komisije Joseja Manuela Barrosa in španskega premiera Joseja Luisa Rodrigueza Zapatera v skupnem pismu pozvali, naj EU premisi o prepovedi špekulativnega trgovanja z izmenjavami posojilnega tveganja. Kot so trije voditelji zapisali v pismu, pod katerega se je podpisal tudi grški premier George Papandreou, bi moralna unija razmisli o prepovedi špekulativnega trgovanja, če se bo izkazalo, da to negativno vpliva na trge državnega dolga. V ta namen Barrosa in premiera države, ki trenutno predseduje Svetu EU, pozivajo, naj se na ravni unije izpelje poglobljena preiskava učinka špekulativnega trgovanja z izmenjavami posojilnega tveganja za državne obveznice držav članic sedežindvajseterice.

Londonsko sodišče Ganića izpustilo iz pripora

LONDON - Sodišče v Londonu je včeraj odločilo, da bo nekdanjega člena predsedstva BiH Ejupa Ganića po plačilu varščine izpustilo iz pripora do odločitve o njegovi izročitvi. Sodišče je za Ganića kljub vsemu določilo omejitev gibanja v nočnem času, ves čas pa se mora zadrževati na neznanem naslovu v središču Londona.

Sodnik je ob razglasitvi odločitve sodišča še pojasnil, da je varščino v višini 330.000 evrov plačala "neimenovana premožna gospa". Ganić ob razglasitvi odločitve na sodišču ni bil prisoten, sta se pa ob prevzemu varščine na sodišču pojavila njegov sin Emir in hčer Emin. Britanske oblasti so Ganića prijeli 1. marca na londonskem letališču Heathrow na podlagi mednarodnega zapornega naloga, ki ga je izdala Srbija z radi vojnih zločinov in kršitev Ženevske konvencije.

Slabšanje položaja človekovih pravic po svetu

WASHINGTON - Ameriško zunanjino ministrstvo je objavilo svoje letno poročilo o stanju človekovih pravic po svetu, v njem pa pozornost namenilo zlasti kršenju človekovih pravic v Afganistanu in Iraku, kjer so sicer na meščeni tudi pripadniki ameriških vojaških sil. Kritike so letele tudi na Kitajsko, Iran, Severno Korejo, Rusijo in Evropo. Glede Afganistana je State Department v poročilu zapisal, da sta se varnost in stabilnost v tej državi poslabšali, spopadi potekajo po tretjini ozemlja te nemirne države, zaradi česar triptjo zlasti civilisti. Za to so v poročilu okrivili predvsem upornike, ki onemogočajo vladi, da bi zavarovala državljanje in razširila svoj nadzor nad državo. Tudi v Iraku se po podatkih poročila nadaljujejo kršitve človekovih pravic, čeprav naj bi se splošna varnost v državi izboljševala. (STA)

ČILE - Miljarder Sebastian Pinera

Novi predsednik prisegel ob močnem tresenju tal

VALPARAISO - Konservativni miljarder Sebastian Pinera je včeraj zaprisegel kot novi čilski predsednik, s tem pa na položaju nasledil dosedanje predsednico Michelle Bachelet. Prav ob zaprisegi Pinera, ki je na oblast prvji po 19 letih spet posnel desnicu, pa je Čile vnovič stresel močan potresni sunek. Zaprisega Pinera, prvega milijardera na čelu te države, je potekala na sedežu parlamenta v mestu Valparaíso, ki leži okoli 120 kilometrov zahodno od prestolnice Santiago de Chile.

Pinera pa se je odločil za preprosto slovesnost in se po kosišu s tujimi državniki podal na obalno območje, ki ga je prizadel močan potres 27. februarja. Tu naj bi se srečal s preživelimi, potem pa poletel v prestolnico, kjer naj bi se sestal s člani kabineta, v katerem sicer prevladujejo gospodarstveniki in tehnikarji.

Obnova države, prizadete v potresu, ki je zahteval več kot 400 smrtnih žrtev, bo ena prednostnih nalog Pinera. Čile je včeraj med slovesnostjo ob zaprisegi sicer stresel novi močnejši potresni sunek z močjo 7,2 stopnje po Richterjevi lestvici.

Po navedbah ameriškega seismološkega centra USGS je bil epicenter potresu okoli 100 kilometrov južno od Valparaisa. Zatem so območje stresli še štiri močnejši potresni sunki. Čilske oblasti, ki so se ob februarskem katastrofalem potresu odzvale prepričasi, so tokrat hitro preventivno razglasile tudi nevarnost cunamija. Tihomorski opozorilni center pred cunamijem na Havajih je sicer sporočil, da nevarnosti uničujočih popotresnih valov ni. Včerajšnji potres je med prebivalci osrednjega dela Čila povzročil paniko. Na ulice je zbežalo na tisoče ljudi. Čile je 27. februarja stresel potres z močjo 8,8 stopnje po Richterju. Pri tem pa je umrl več kot 400 ljudi.

Pinera, ki se lahko pohvali s pomembnimi naložbami v glavnih čilskih letalski družbi, najbolj priljubljenem nogometnem klubu in vodilni televizijski postaji, je z zmago na volitvah 17. januarja na oblasti prvič, odkar se je v Čilu pred 19 leti končala diktatura Augusta Pinocheta, spet potpeljal desnico.

Poleg popotresne obnove države je bila ena izmed Pinerovih predvolilnih oblejub tudi narediti iz Čila "najboljšo državo na svetu", več milijard dolarjev usmeriti v pospeševanje gospodarske rasti, ustvariti milijon novih delovnih mest v štirih letih in boj proti kriminalu. Napovedal je tudi povečanje pravic istospolno usmerjenih, ki pa klub temu naj ne bi dobili pravice do poroke ali posvojitve otrok. Zavrača sicer tudi splay, ki je v Čilu nezakonit. (STA)

Sebastian Pinera

MADŽARSKA - Tudi slovenska manjšina nezadovoljivo zaščitenata

Svet Evrope priporoča bolj dolgoročno manjšinsko politiko

STRASBOURG - Odbor ministrov Sveta Evrope je sprejel poročilo o stanju manjšin na Madžarskem in Budimpešti predlagal, naj oblikuje bolj strukturirano in dolgoročnejšo politiko zaščite manjšinskih jezikov. V tem smislu bi morala Madžarska okrepliti predvsem dvojezično

šolstvo na vseh ravneh in izboljšati delovanje manjšinskih medijev oz. programov. Odbor ministrov SE je tako potrdil poročilo, ki ga je na podlagi četrtega poročevalskega cikla oblikoval odbor neodvisnih strokovnjakov. Ti v poročilu ugotavljajo uresničevanje določil Evropske listine o zaščiti regionalnih in manjšinskih jezikov, ugotovitve in poročila pa temeljijo na podatkih do konca februarja 2008, izhaja iz včeraj objavljenega poročila.

Madžarska ima skupno 14 manjšin, med njimi tudi slovensko, največ priporočil pa je vezanih predvsem na Rome. Na splošno je največ priporočil vezanih na problematiko šolstva, kjer SE Madžarski priporoča okrepitev razvoja dvojezičnih šol na vseh ravneh, od vrtec, do

osnovnih in srednjih šol ter univerz in izobraževanja odraslih. Okrepiti bi morala predvsem dvojezično izobraževanje učiteljev in pripadnikom manjšin omogočiti šolanje v njihovih jezikih. V tem smislu je treba okrepliti tudi financiranje, ugotavlja poročilo.

V zvezi s slovensko manjšino na Madžarskem poročilo ugotavlja, da dvojezičnih vrtcev in srednjih šol sploh ni, po drugi strani pa ugotavljajo povečanje številu učencev v osnovnih šolah. Okrepiti pa bi bilo potrebno tudi okvire za izobraževanje odraslih, še piše v poročilu.

Priporočila Madžarski veljajo tudi na področju manjšinskih medijev oz. zagotavljanja ustrezne prostora manjšinam v državnih medijih. Eden izmed večjih problemov, ki ga navaja poročilo, so ustrezne radijske frekvence za manjšinske programe. Tu je delovanje slovenskega radija Monošter izpostavljeno kot edino primerno v vsej Madžarski z osmimi urami oddajanja na teden. Pereče so tudi manjšinske televizijske oddaje, kjer Svet Evro-

GORICA - Včeraj dopoldne trikrat obiskali podgorskega gostinca

Goljufi z asfaltom prišli iskat posle na Goriško

Gre za tujce z angleškim naglasom in avtomobilom - Policija sumi, da so nastanjeni v Sloveniji

Goljufi z asfaltom so prišli iskat »posle« tudi na Goriško. Ravno včeraj jih je poskus goljufije spodelal v gostinskom lokalnu v Podgori, ni pa znano, če jim je nezakoniti podvig uspel kje drugje v okolici, saj je v njihovi navadi, da sistematično obiščejo vse potencialne »kliente«.

Da gre za povsem nov pojav goljufije na Goriškem, je včeraj potrdil vodja letičega oddelka pri goriški kvesturi, Massimo Ortolan. Sicer so tovrstni prevaranti že znani drugod po Italiji in je »goljufija z asfaltom« uveljavljen pojem. Zanimivo je, da gre v največ primerih za Angleže, Škote ali Irce, ki so se očitno v tem »specializirali« in so na evropskem jugu našli prijazno okolje za svoje posle. Ker goriška policija sumi, da so trenutno nastanjeni na slovenski strani meje, so o tem včeraj obvestili tudi slovenske kolege.

O njihovem organiziranem prodoru na Goriško priča včerašnje dogajanje v Podgori. Gostinca z lokalom ob cesti, ki vodi v Števerjan, so domnevni goljufi dopoldne obiskali kar trikrat. Vsakič sta se pojavila po dva uglašena moška z angleškim naglasom, ki sta se pripeljala z elegantnim avtomobilom, in sicer s temno sivim Mercedesom, svetlo sivim Citroenom in temnim Range Roverjem z angleško registracijo. Predstavila sta se v imenu podjetja, ki opravlja asfaltna dela za občine in druge javne uprave. Ker dvorišče oziroma parkirišče lokalna ni asfaltirano, sta ponudila posel: asfaltirali ga bodo za manjši denar, saj jim je ostalo še nekaj asfalta. Če »klient« privoli, delo tudi opravijo, vendar še zdalec ne, kot bi morali, saj je asfaltna prevleka zanič. Na koncu pa predstavijo veliko višji račun od napovedanega, v kolikor naj bi se stroški med delom povečali; to opravičijo tudi s tem, da asfaltirajo širše območje od dogovorenega. Računi so ponarejeni, podjetje pa seveda neobstoječe.

Potem ko je podgorski gostiniec tretjič prejel neobičajni obisk, zavrnil ponudbo in posumil, da gre za goljufe, je včeraj opoldne obvestil policijo. Patrulje so takoj stopile v akcijo. Angleški Range Rover z moškima - očetom in sinom z irskim državljanstvom - so včeraj ob 12.30 policisti ustavili na krožišču pri Štandrežu, v bližini državne meje, in ugotovili, da gre za osebi, ki sta zaradi goljufij Ž znani raznimi italijanskim kvesturam. Zoper niju niso mogli postopati, saj ju ni nihče prijavil, a so jima priporočili, naj zapustita Goriško. Policija svari Goričane pred takšnimi goljufi in jih poziva, na kjer bo njihove obiske prijavijo. Na kvesturi so namreč prepričani, da podgorski gostiniec ni bil edina tarca njihovega zanimanja. Zdi se, da sta se Irca s podobnimi nameni včeraj pred poldne pojavila tudi na sedežu podjetja IRIS v samem mestnem središču. (ide)

SOVODNJE David Fajt danes na zadnji poti

V Sovodnjah se bodo danes poslovili od Davida Fajta, 40-letnega domaćina, ki se je smrtno ponosrečil v nedeljo na Krnu. Pokojnikovo truplo bodo ob 13. uri predstavili v sovodenjsko cerkev iz Tolminja; pogrebni obred se bo začel ob 14. uri, sledil bo pokop na vasiškem pokopališču.

Fajtova smrt močno odmeva v Sovodnjah in sploh na Goriškem, saj je bil pokojnik poznan tudi zato, što svojega vedrega in družabnega značaja. Od mladih let je rad zahajal v gore in je bil član Slovenskega planinskega društva Gorica.

Tiskarno z rotacijskim strojem bodo odprli v nastajajoči hali v Štandreški industrijski coni; v njej bodo zaposlili osebje, ki trenutno dela v tiskarnah omenjenih dnevnikov v Trstu in Vidmu

BUMBACA

V Štandrežu tiskarna za italijanska dnevnika

Krajevna dnevnika Il Piccolo in Messaggero Veneto bodo po novem tiskali v Gorici, v nastajajoči hali v Štandreški industrijski coni. Kar se je doslej samo šušljalo, je sedaj uradna vest. Včeraj je bil namreč opravljen še zadnji birokratski korak v to smer. Deželna vladava FJK je na predlog odbornika za proizvodne dejavnosti Luca Ciriaria izdala dovoljenje konzorciju za industrijski in obrtniški razvoj iz Gorice, da preusmeri že dodeljena sredstva in tako omogoči v okviru industrijske cone odprtje tiskarne za kompozicijo, tisk in konfekcijo omenjenih dnevnikov, ki ju trenutno še tiskajo v Trstu in Vidmu. Družba Espresso, ki časnika izdaja, bo

v Štandrežu pripeljala rotacijski stroj iz Bologne, ki so ga uporabljali za tiskanje dnevnika La Repubblica. Predvidoma s koncem leta bosta krajevna dnevnika prešla na format »tabloid« in bosta v celoti barvana, še napovedujejo.

Sklepu dežele bo sledil podpis pogodb, morda že v prihodnjem tednu. Za uredništvo tiskarskega centra v Gorici si je prizadeval župan Ettore Romoli, potem ko je vse kazalo, da bodo tiskarno odprli v kraju Amaro pri Tolmeču. Sprva je celo grupa Espresso, ki je stopila na pot racionalizacije stroškov, nameravala tiskati dnevnika v Padovi, čemur se je dežela FJK uprla, saj bi se časnika rojevala na »tujem«. Našla se je alternativna rešitev, ki jo dežela financira. Gorica pa bo dobila nov proizvodni obrat, kar je kakor koli dobra vest.

GORICA - Jutri v Ljudskem vrtu Stojnice sedmih pridelovalcev

Z jutrišnjim dnem bo tudi Gorica dobila tržnico, kjer bodo svoje predelke prodajali ljudem neposredno pridelovalci. Gre za pobudo organizacije kmetov Coldiretti, ki je našla podpornika v goriški mestni upravi. »Takšna tržnica predstavlja jamstvo za kakovost pridelkov in morda tudi za niže cene, saj je pot med pridelovalcem in občanom skrajšana na nič kilometrov,« je včeraj povedal župan Ettore Romoli, ob katerem sta bila Antonio Bressan in Ivo Buzzatto, predsednik in direktor goriške zveze Coldiretti.

Romoli je izpostavil odborništvo za kmetijstvo, »ki ga je Gorici dala naša mestna uprava, saj je bilo nerazumljivo, da ga nima mesto, ki je že v preteklosti živel tudi od kmetovanja«. Dodal je, da so podobno kot sedaj s kmeti pripeljali v mesto tudi zadruge ribičev, ki ljudem prodajajo ribe iz lastnega ulova, to pa je preobrazilo prehrambene in nakupovalne navade Goričanov. Prepričan je, da se bo to zgodilo tudi s pobudo zveze Coldiretti, kot znatenje pozornosti za kmetijstvo pa je še poudaril, da bo občina registrirala rdeči goriški radič v patentnem uradu Trgovinske zbornice in da bo zanj pridobila zaščitno oznako DOP. Zgovoren podatek je včeraj navedel odbornik za kmetijstvo (in podžupan) Fabio Gentile: v petih dneh promoviranja tečajev za spoznavanje ribljih vrst in za njihovo pravilo, ki bodo potekali v organizaciji občine, so že zbrali 300 prijav. En tečaj prirejajo v slovensčini in ga ponujajo tudi zainteresiranim čez mejo.

Tržnico zveze Coldiretti s stojnicami sedmih pridelovalcev bodo odprli v Ljudskem vrtu na Verdijevem korzu jutri ob 9. uri; svečani rez traku bo ob 10.30. S prihodnjimi tednom bo vsak četrtek med 9. in 13. ura na istem mestu, naknadno pa jo bodo selili drugam, na primer na Trg Krvadalcev ob Ulici Boccaccio.

GORICA Male občine in rajoni na udaru

Na goriškem sedežu dežele FJK, v kompleksu auditorija v Ulici Roma 9, bo danes z začetkom ob 17. uri srečanje s slovenskimi javnimi upravitelji iz Goriške, ki so bili izvoljeni v rajonskih in občinskih svetih ter v pokrajinskem svetu. Gre za tretje iz niza srečanj, ki jih na temo načrtovane dejelne reforme krajevnih uprav prireja deželne svetniki stranke Slovenske skupnosti Igor Gabrovec.

»Dosež razpoložljivi dokumenti so zaskrbljujoči. Po ukinitvi gorskih skupnosti naj bi bile pod udarom majhne občine. Rajonski sveti so v tej viziji že odpisani. Tržaška pokrajina naj bi se na primer spremenila v mestno občino s posledično ukinitvijo sedanje ravni upravne avtonomije vseh okoliških županstev in s celo serijo drugih učinkov, ki jih je ta trenutek težko napovedovati. Nekateri pridigajo tudi o spremembah sedanjih mej goriške in tržaške pokrajine (mestna občina naj bi se lahko širila tudi na Tržaško in čez, »uporne« občine na Tržaškem pa naj bi priključili Goriški ...). V zakonodajnem postopku je tudi vprašanje dejelnega seznama občinskih tajnikov, ki prav tako zadeva vse naše občine,« razloge za srečanje navaja Gabrovec.

Na današnjem srečanju v Goriči bo dejelni svetnik orisal vsebinsko najnovnejših dokumentov, ki so predmet razprave v desni sredini. Obenem bo predstavljal glavne smernice celovitega zakona, ki ga bo v kratkem vložil skupaj s kolegi iz dejelne svetniške skupine. »Pomembno je, da kot slovenski upravitelji definiramo možne skupne korake, zato da se na zakonske osnutke dejelne vlade pravočasno odzovemo s predlogi, ki naj bodo dobro premisleni, strokovno osnovani in politično učinkoviti,« zaključuje Igor Gabrovec.

GORIŠKA - CGIL Splošna stavka s shodom v Tržiču

Za današnji dan je sindikat CGIL oklical splošno državno stavko, zaradi katere se bodo zaposleni v javnem in zasebnem sektorju vzdržali od dela tudi v goriški pokrajini. Protest je uperen proti državnemu vladu, ki krči delovna mesta v solstvu in v javnem sektorju, sploh pa se ne zmeni za delavce, ki z vedno večjo težavo pridejo do konca meseca. Sindikalisti zahtevajo več socialnih blažilcev, izobraževalne tečaje med dopolnilno blagajno in bolj pogošto poseganje po solidarnostnih pogodbah. Hkrati iz sindikata CGIL pozivajo državno vladu, naj okrepi bo proti davčni utaji, naj zniža davčni pritisk nad družinami, naj omogoči pridobitev dovoljenja za bivanje priseljencem z zaposlitvijo. Osrednji pokrajinski shod bo potekal med 9. in 11. uro pred tovarno Eaton v Tržiču, ki je že več mesecov v hudi krizi.

Družba IRIS sporoča, da bodo danes zaradi državne stavke sindikata CGIL zagotovljene le najnujnejše storitve. Odvažali bodo samo nevarne odpadke, dalje odpadke šol, bolnišnic, kasarn, zaporov in menz, ob tem bodo čistili bodo tržnice in njihova parkirišča. Zaradi stavke bodo ohromljene tudi storitve goriške občine. Matični urad bo sprejemal prijave rojstev in smrti, pogrebne službe bodo skrbeli za prevoze in pogrebe, medtem ko socialne službe bodo dostavljale obede na dom ostarjem in mladoletnim. Ne glede na stavko bo ves dan v stanju pripravljenosti dejurna ekipa cestnih služb, v primeru urgenc pa bodo seveda posredovali tudi mestni redarji. Za informacije o delovanju vrtcev in jasli z goriške občine svetujejo vsem staršem, naj se pozanimajo neposredno pri učnem osebju. Seveda boda lahko ohromljene tudi storitve ostalih občin v pokrajini.

Pokrajinsko prevozno podjetje APT obvešča, da bodo zaradi stavke lahko prišlo do ukinitev avtobusnih prog med 16.30 in 20.30. Do zaključne postaje bodo vsekakor dosegli vsi avtobusi, ki se bodo na pot odpravili pred 16.30. Zaradi stavke bi lahko bila zaprta tudi blagajna v Gorici, za informacije pa je vsekakor na razpolago zeleno telefonsko številko 800-955957; na klice bodo odgovarjali samo med 7.30 in 19.15.

GORICA - Plačevanje Uprave uvajajo »voucherje«

Z njihovo uporabo prirejajo informativno srečanje

V kratkem bodo tudi javne uprave lahko plačevalce svoje občasne uslužbence z »voucherji«, kot se že več časa dogaja na kmetijskem področju. To bo krajevnim upravam omogočilo, da za določena delovna razmerja ne bo potrebe po sklepjanju pogodb, kar bo precej olajšalo delo pristojnih uradov. Po drugi strani bodo »voucherji« dobrodoli tudi med mladimi pod 25. letom starosti, upokojenci, brezposelnimi in delavci na mobilnosti, ki bodo lahko dobili dodaten dohodek, le-ta pa ne bo obdavljen in ne bo vplival na status zaposlenosti oz. brezposelnosti.

Ker gre za veliko upravno novost, je dejelna vladava sodelovanju z zavodom INPS sprožila informativno kampanjo, med katero bodo spregovorili o uvedbi »voucherjev«. Deželna služba za delo bo tako skupaj z goriško občino priredila informativno srečanje, ki bo potekalo v sredo, 17. marca, ob 14.30 na županstvu. Pri organizaciji dogodka sodeluje občinstvo za osebje, ki ga vodi odbornik Guido Germano Pettarin, k udeležbi pa bodo povabilni funkcionarji vseh občin iz severnega dela goriške pokrajine. Z goriške občine so sporočili, da bodo »voucherje« uporabljali za plačevanje delovnih uslug na področju vrtnarstva, čiščenja cest, poslopij, parkov in spomenikov, za športne, kulturne in sejemske prireditve, za urgentne posege in solidarnostne pobude.

GORICA - Legambiente Nočejo industrije med Mošem in Ločnikom

Zveza Legambiente podpira predlog o popisu produktivnih območij, s katerim bi evidentirali tudi nova zemljišča, ki jih bi jih namenili industrijskim in obrtniškim dejavnostim. Po drugi strani okoljevarstveniki popolnoma nasprotujejo načrtom o uresničitvi nove obrtne cone ob državni cesti št. 56 med Ločnikom in Mošem. Po njihovih besedah je v Gorici že dovolj zemljišč, ki bi jih lahko namenili industrijskim dejavnostim, ne da bi pri tem uničili še neomadeževana naravnega okolja. Iz zvezze Legambiente pozarjajo predvsem na območje nekdajne tekstilne tovarne v Podgori, kjer je na razpolago za proizvodne dejavnosti približno 9.000 kvadratnih metrov opuščenih površin. Dodatna zemljišča so po trditvah okoljevarstvenikov na voljo v industrijski coni v Štandrežu, še nekaj pa jih je v Svetogorskem četrti. Tu so pred letu uresničili obrtno cono in jo opremili z vso potrebnim cestno infrastrukturno, z napeljavo vode in električne, še vedno pa je večina zemljišč praznih.

»V kratkem naj bi zgradili komercialno središče na polju med Ulico Terza Armata in Šempetrom, zato pa se sprašujemo, zakaj bi bilo treba uničiti še naravno okolje med Mošem in Ločnikom, kjer bi lahko raje razvili razne turistične dejavnosti,« poudarjajo iz zvezze Legambiente.

GORIŠKA - Odpravljali so posledice orkanske burje in ocenjevali škodo

V Tržiču spet stekla proizvodnja, Števerjan prosi deželo za pomoč

Po odstranitvi smreke šola v Pevmi ponovno odprta - V hali podjetja Seaway več deset tisoč evrov škode

V raznih krajih goriške občine, v Števerjanu in na Tržiškem so včeraj odpravljali posledice orkanske burje, ki je v sredo povzročila veliko gmotno škodo. Sunki, ki so presegli 150 kilometrov na uro, so odkrili strehe, izruvali drevesa ter poškodovali nekaj obrtniških in industrijskih hal.

Največ škode je bilo na Tržiškem, kjer so gasilci opravili večino posegov zaradi izruvanih dreves, odkritih streh in poškodovanih objektov. Škodo so utrpela številna podjetja v industrijski coni Ližerc, pri čemer je bila med najbolj prizadetimi ladjedelnica slovenskega podjetja Seaway, ki so jo odprli septembra lani. Sunki burje so poškodovali deset od štirinajstih velikih navojnic, ki obkrožajo halo. Nekatera izmed njih bodo po vsej verjetnosti uspeli popraviti, druga bodo potrebna zamenjave, sicer pa naj bi po prvih ocenah škoda znašala več deset tisoč evrov. Poleg navojnic je bilo poškodovanih še kakih deset avtomobilov uslužencev podjetja, na katere so s sunki burje priletili najrazličnejši predmeti. V sredo so zaradi burje proizvodnjo prekinili, že včeraj pa so se delavci vrnili v ladjedelnico. Včeraj je bila še vedno prekinjena edino proizvodna faza, ki je vezana na uporabo smol; v hali je bilo nameč kakih 8 stopinj Celzija, tako da je bilo premrzlo za njihovo obdelavo. S podjetja Seaway so pojasnili, da bodo namesto poškodovanih navojnic začasno namestili fiksne strukture, zato pa bodo s pondeljkom spet stoadstotno operativni.

Tržiška občina bo za odpravljanje posledic burje zaprosila za pomoč deželu oz. državo, saj bodo samo za zamenjavo poškodovanih semaforjev potrebovali kakih trideset tisoč evrov. Sunki burje so bili namreč tako močni, da so zvili več semaforjev v mestu, posebno poškodovani pa so bili tisti, ki so postavljeni na drogove in visijo nad cestiščem. Včeraj so ponovno odprli pristanišče Portorožega, proizvodnja pa je stekla v ladjedelnici Fincantieri. V sredo je ladjedelnika družba izkoristila redno dopolnilno blagajno, da je začasno ustavila stroje in žerjave, s katerimi so se včeraj spet lotili dela. Še vedno doma je včeraj ostalo le kakih 650 delavcev, ki skrbijo za premikanje jeklenih plošč v doku ladjedelnice. »V ladjedelnici so sunki burje dosegli hitrost 225 kilometrov na uro, k sreči pa je bila gmotna škoda omejena,« so pojasnili iz podjetja Fincantieri. Veliko škodo so utrpela tudi razna tržiška naftična društva, saj so se poškodovali številni čolni in jadrnice. V Marini Juliji so imeli težave zaradi visokega plimovanja, saj je morska voda povplavila parkirišče pred plažo.

Na Goriškem je burja največ škode prizadela v Pevmi, na Oslavju in v Števerjan-

nu. Včeraj dopoldne je specializirano podjetje iz Ogleja podrllo smreko, ki je v noči s torka na sredo padla na osnovno šolo Josip Abram v Pevmi. V poslopu včeraj ni bilo poteka, tako da so delavci lahko povsem varno odstranili visoko drevo in ga na dvorišču prezaglali na dele. Popoldne se je popravila poškodovane strehe šolske stavbe lotillo gradbeno podjetje Ivana Zottija iz Štandreža. S pomočjo žerjava so odstranili poškodovane strešnike in namestili nov žleb. Z delom naj bi zaključili danes; pouk v pevmski šoli bo torej redno stekel, ovirala pa bi ga lahko le današnja stavka javnih uslužbencev. Nekaj dreves je burja izruvala tudi na Oslavju, pri čemer je eno popolnoma uničilo avtomobil tamkajsnega prebivalca, odlomljene veje pa so poškodovale še nekaj drugih vozil. V goriški občini je burja podrla del ograje ekološkega otoka v Stražiščah, odkrila del strehe vrtca v Ulici Forte del Bosco, razbila šipe pa v inštitutu Lenassi, v vrtcu v Ulici Lasciac in v Ulici Brigata Avellino. Več je bilo tudi podprtih cestnih znakov, poškodovan pa je bil tudi pesjak v Ulici Scigli. Po prvi oceni naj bi škoda po besedah občin-

skega odbornika Francesca Del Sordija znašala med 75.000 in 100.000 evrov. Več streh je burja odkrila v Števerjanu. »Največ škode smo utrpeli na Sovenci, kjer so s streh leteli strešniki, ponekod pa se je zrušilo tudi nekaj dimnikov,« pojasnjuje županica Franka Padovan in napoveduje, da bodo zaprosili deželno civilno zaščito za pomoč pri odpravi posledic orkanske burje. Tehnični urad je že včeraj pripravil pismo, ki ga bodo odposlali deželi, saj je burja poleg na Sovenci precejšnjo škodo povzročila tudi pri Aščevih, v Ščedrem, na Križišču in Valerišču. Sunki so poškodovali tudi nadstrešek ob kulturnem domu na Bulkovju, pod katerim so med prvomajskimi prazniki nameščene mize in klopi. Burja je odtrgala kovinsko kritino, ki se je dvignila v zrak in pristala sredi ploščadi. Burja je v Števerjanu poškodovala tudi nekaj ograj, izruvala par dreves, odkrila pa je tudi nekaj manjših skladisč za kmečko orodje. Brez električne energije so še včeraj dopoldne bili v Ulici 25. aprila v Dobrodobu, kjer je v sredo nekaj strešnikov padlo tudi s poslopu nižje srednje šole.

Že v sredo je bilo za odpravljanje posledic burje na terenu približno 50 gasilcev, ki so jim zaradi izrednih razmer podaljšali izmene, tako da so bili na delu celih štirindvajset ur. Skupno so opravili 65 posegov, od katerih 11 v noči med sredo in včerajnjim dnem. Polne roke dela so imeli tudi uslužbenci goriških občinskih služb. Na terenu jih je bilo 28, na pomoč jim je prisločilo 10 prostovoljcev civilne zaščite. (dr)

Popravilo strehe in žlebov v Pevmi (levo), smreka na dvorišču osnovne šole Josip Abram (desno)

FOTO D.R., BUMBACA

NOVA GORICA - Večmilijonska škoda

Brez državne pomoči ne bo šlo

Po podatkih občinskega štaba za civilno zaščito je bilo na območju novogoriške občine do včerajnjega jutra, ko se je na teren odpravilo 126 pripadnikov civilne zaščite, opravljenih skupaj 148 intervencij. Orkanska burja je odkrila 70 streh in podrla 45 večjih dreves ter povzročila še več kot trideset poškodb na objektih. »Številka bo verjetno še večja, saj dobivamo iz ure v uro nove prijave,« je včeraj pojasnil Bogdan Zoratti, občinski svetovalec za zaščito in reševanje. Povedal je še, da terenske ekipi izvajajo ukrepe za zagotavljanje najnajvečjih življenjskih pogojev, celovita sanacija pa bo prišla na vrsto kasneje. Včeraj je šla na teren tudi prva ekipa za ocenjevanje škode, je povedal in dodal, da bo škodo zaradi burje, če bo znašala več kot 2,6 milijonov evrov, v kar sicer ne dvomi, povrnila država. V nasprotnem primeru pa bi bil to za posameznike in lokalne skupnosti večji problem. Glede na število poškodovanih objektov in milijon evrov škode, kolikor naj bi je imeli samo v podjetju Elektro Primorska, bi moral biti omenjeni znesek zlahka prekoračen.

Zoratti je postregel s podatkom, da bodo stroški intervencije znašali okrog 100 tisoč evrov. »Odnasalo je predvsem lahko kritino, pločevino in salnitro-cementne plošče, na posameznih izpostavljenih delih pa tudi opečnato

kritino. Večino intervencij smo opravili v samem centru mesta,« je povedal Simon Vandramin, poveljnik javne gasilske službe v občini. Dodal je še, da so že v sredo tekom dneva, ko so se razmere nekoliko uredile, opravili 30 odstotkov celotnega dela v smislu prekrivanja odkritih streh in odstranjevanja nevarnih predmetov z višine. Po načrtih naj bi glavnino preostalih posegov izvedli do včerajnjega večera in s sanacijo za prvo silo zaključili danes dopoldne.

O škodi in vzrokih za izpad električne energije, zaradi česar je bilo v sredo dalj časa brez električne energije 35 tisoč od skupno 108 tisoč odjemalcev, so včeraj spregovorili tudi v podjetju Elektro Primorska. Do izpada omrežja je prišlo zaradi podprtih stebrov daljnovidov in potravnih kablov. V sredo do večera je električno energijo dobila že večina od prizadetih odjemalcev, okrog 500 odjemalcev pa jo je dobilo še včeraj. V Elektro Primorska zagotavljajo, da se take izredne razmere ne pojavljajo pogosto. Do prvih izpadov je prišlo na Vipavskem, ko so brez električne energije ostali prebivalci Vrhpolja pri Vipavi. Čeprav so v Elektro Primorska pričakovali težave in so imeli ekipi delavcev v pripravljenosti, tako obsežnih prekinitev na Goriškem vendarle niso predvidevali, je včeraj povedal direktor Elektro Primorska Julijan Fortunat. (nn)

Odstranjevanje vejeva z novogoriških ulic (levo); tržiško občino bo popravilo semaforjev stalo 30.000 evrov (desno); ena izmed desetih poškodovanih navojnic ladjedelnice Seaway

FOTO N.N., ALTRAN

GORICA - Nadaljuje se postopek za prodajo energetskega sektorja

IRIS, »če bodo ponudbe prenizke, prodaje ne bo«

V kratkem se bodo začela dodatna pogajanja s sedmimi začetnimi ponudniki

ARMANDO QUERIN
BUMBACA

»Energetskega sektora družbe IRIS ne bomo razprodali; s sedmimi podjetji, ki so svojčas izrazila zanimanje za njegov prevzem, bomo šli v dvostransko pogajanje, nikakor pa ne bomo šli v prodajo, če bodo ponudbe prenizke.« Tako poudarja predsednik upravnega sveta družbe za javne storitve IRIS Armando Querin, ki je včeraj pojasnil, da se začenja nova faza postopka za prodajo energetskega sektorja.

»Začetno se je v postopek za prevzem našega energetskega sektora vključilo sedem podjetij, in sicer AMGA iz Vidma, Erogasme iz Brescie, Ascopiaje iz Trevisa, AcegasAps v začasni navezi z družbo ENI, HERA v začasni navezi z družbo Blueenergy, Consigl iz Prata in Dolomiti energia iz Trenta. Omenjena podjetja so nato imela vpogled v našo dokumentacijo, zatem pa so se konkretno ponudbo vložila podjetja ACEGAS-APS v začasni navezi z družbo ENI, AMGA in HERA v začasni navezi z družbo Blueenergy,« pojasnjuje Querin in poudarja, da so bile vsekakor predstavljene ponudbe prenizke. Družba IRIS je ocenila, da je njen energetski sektor vreden okrog sto milijonov evrov, ponudbe treh podjetij pa so bila znatno nižja. »Najvišja je bila ponudba naveze med družbo AcegasAps in Eniem, ki je ponudila 55 milijonov evrov. Na drugem mestu je bila ponudba družbe AMGA - 40.200.000 evrov, tretja pa naveze Hera-Blueenergy - 38.700.000 evrov,« pravi Querin in pojasnjuje, da so bile ponudbe nižje zaradi tveganja v zvezi s sodnim postopkom glede evropskega moratorija o ceni električne energije. »Uspešni smo bili v prvih dveh fazah sojenja, s čimer smo edini v Italiji, zdaj pa čakamo še na odločitev kasacijskega sodišča. Ne glede na to ocenjujemo vrednost tveganja okrog treh milijonov evrov,« razlagajo Querin in poudarja, da vlada veliko zanimanje predvsem za prodajo plina. »Če bi hoteli energetski sektor prodati po delih, bi takoj našli kupce za plin,« ugotavlja Querin in pojasnjuje, da energetski sektor vključuje tri podjetja. »Iso-gas se ukvarja s prodajo plina in elektrike za industrijske in obrtne obrate, poleg njega pa še eno podjetje prodaja elektriko v Gorico, drugo pa skrb za vzdrževanje plinskega omrežja,« razlagajo Querin in napoveduje, da naj bi se dvostranska pogajanja s sedmimi podjetji zaključila pred veliko nočjo. »Prepričan sem, da imamo maržo za zvišanje ponudb, saj se razmera na tržišču hitro spreminja. Poleg tega smo pripravili na spremembu nekaterih pogojev; med drugim bi lahko omogočili plačilo na obroke, poleg tega pa bi obdržali v naši lasti nekatere nepremičnine, za katere so ponudniki po našem mnenju ponudili odločno prenizke vsote. Gre predvsem za palačo v središču Gorice in za poslopje v Gradišču, ki bi ju lahko sami prodali,« pojasnjuje Querin in poudarja, da energetskega sektora ne bodo prodali, če ponudbe bodo prenizke. »Če ne bomo prišli do dogovora s ponudniki, bomo energetski sektor obdržali. To bo sedala pomenilo, da bomo morali pripraviti nov industrijski načrt za našo družbo, odločiti pa se bomo morali tudi za racionalizacijo in reorganizacijo,« napoveduje Armando Querin. (dr)

GORICA - Valenti in Gherghetta pri društву FIPEF

Prekaljena upravitelja z mladimi o mladih

Z leve Valenti,
Cosma in
Gherghetta
BUMBACA

Društvo FIPEF (Formacijsko izobraževalni projekt) je v sredo v mali dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž gostilo predsednika goriške pokrajine Enrica Gherghetto in deželnega svetnika, sicer bivšega goriškega župana Gaetana Valentija.

Številno publiko je uvodoma pozdravil predsednik društva FIPEF Aljoša Jarc, pojasnil je, da so večeri v priredbi društva FIPEF posvečeni predvsem mladim, pokroviteljstvo za njihovo organizacijo pa je zagotovila Fundacija Goriške hranilnice. Besedo je nato prevzel moderator večera, novinar Stefano Cosma, ki je tako pričel z vprašanjem. Dotaknil se je tematik, ki zanimalo mlade, kot so univerza, ekonomija, možnost zaposlitve v Gorici, razvoj teritorija in turistično ovrednotenje pokrajine. Valenti je uvodoma s kanckom razočaranja ugotavljal, da je to bilo še tretje povabilo na tovrstno pridelitev v organizaciji mladih in več kot petnajstih letih njegovega političnega delovanja. Po besedah Gherghette se je treba potruditi, da bo peti koridor šel mimo Gorice, zato je pokrajinski predsednik pozitivno ocenil milijard evrov vredno investicijo v tržiško pristanišče. Goriška pokrajina bi po njegovem mnenju moral delovati kot celota, saj je pogosto razdeljena in neorganizirana. Glede tržiškega pristanišča je Valenti imel nekaj pomislov, na dan pa je prišla tudi tema sončnih elektrarn, ki bi jih lahko zgradili na zapuščenih kmečkih

zemljiščih. Predsednik pokrajine se s tem predlogom ni strinjal in dejal, da je treba za tovrstno dejavnost najprej izkoristiti strehe industrijskih objektov; k temu je pristavljal, da je na Goriškem povpraševanje po industrijskih zemljiščih zelo veliko, saj bi jih potrebovali kar tri milijone kvadratnih metrov. Žal pri teh odločitvah birokracia ne pomaga, saj je postopek odločanja prepočasen. Valenti je poudaril, da se morajo mladi uveljaviti s svojimi močmi, recept pa je delu in inovativnosti. Gherghetta je še dodal, da pokrajina nudí 20.000 evrov kredita mladim podjetnikom, ki se odločijo, da postavijo na noge komercialno dejavnost ali podjetje; vsekakor se je po besedah pokrajinskega predsednika na to pobudo prijavilo le malo mladih. Med pogovorom so se dotaknili tudi problematike javnih delih v Gorici, Travnika, trgovin, ki zapirajo, predora Bombi. Gherghetta je poudaril, da bi bilo treba odprieti nakupovalni center v središču mesta in se pri tem zgleđovati po Londonskem Harrodsu. Valenti je pripomnil, da je bilo to že v načrtu, a ni bilo uresničeno, ker je pred leti glasoval proti bivši odbornik iz vrst Zelenih. Pogovor je stekel hitro naprej in iz publike je prišlo nekaj polemičnih vprašanj. Tako sta gosta večera govorila še o možnostih za zaposlitev, turizmu in jezu, ki naj bi ga zgradili na Soči pri Podgori. Pogovor je skupno trajal nekaj več kot dve uri. (aj)

VRH - Pri Danici v polnem teku Športni mesec

Boj povsem izenačen

Doslej sta Gornji in Dolnji Vrh zmagala vsak po šest disciplin - Danes bo na vrsti mali nogomet, v torek odbojka

Tekmovanje v vlečenju vrvi

FOTO D.C.

Dama v centru Danica

Na Vrh si kot po tekocem traku sledijo igre, ki jih prirejajo v okviru Športnega meseca. Prejšnji petek je v kulturnem centru Danica potekal turnir v dami, zmagal pa je Dolnji Vrh, saj je prvo mesto osvojil njegov tekmovalec Denis Campo Dell'Orto. V nedeljo so izpeljali tekmovo v igri med dvema ognjerna; med moškimi se je uveljavil Gornji Vrh, med ženskami pa Dolnji Vrh. V vlečenju vrvi je dvojno zmago slavil Dolnji Vrh, ki je zmagal tudi v teku v vrečah med moškimi, pri čemer je prvo mesto zasedel Alex Grillo. Med ženskami je s progo najhitrej opravila Maia Černic za Gornji Vrh. V balinanju je med moškimi zmagala ekipa iz Dolnjega Vrha, med ženskami pa z Gorenjega Vrha.

V ponedeljek so izpeljali turnir v briškoli, ki ga je zmagal par Claudio Grillo - Nikolaj Devetak (Gornji Vrh). Do danes je rezultat izenačen, saj sta ekipi zmagali vsaka po šest disciplin. Drevi ob 20. uri se bodo pomerili v moškem in ženskem nogometu, v torek, 16. marca, ob 20. uri pa je predviden odbojkarski spopad.

ŠEMPETER

Slovenska Unija nova stranka

V soboto minulega tedna je v Šempetu pri Gorici potekalo ustanovno srečanje Regijskega kroga za Goriško nove stranke Slovenska Unija, ki se ga je udeležilo okrog trideset predstavnikov in simpatizerjev vključno z zadovoljivo žensko kovo. Predsednik stranke Vlado Dimovski, ki izhaja iz vladne vodilne stranke Socialnih demokratov, a se z njo ne istoveti več zaradi razhajanj v različnih točkah političnega in gospodarskega značaja, je spregovoril o sedanjih družbeno-političnih razmerah v Sloveniji, filozofiji nove stranke, programu in razvojnih problemih ter priložnostih, na katere lahko računa Goriška. Potrjeni so bili tudi organi Regijskega kroga za Goriško ter nekaterih Občinskih krovov.

Čez približno mesec dni bo sledilo zborovanje na regijski ravni Primorske. Novo politično gibanje, ki se strukturira v stranko, namenita nastopiti in preveriti svojo verodostojnost ter organiziranost na jenskih krajevnih volitvah, ki bodo potekale po vsej Sloveniji; več podatkov je dosegljivih na spletni strani Slovenske Unije (www.slovenska-unija.si). (ar)

Ni prostovoljnih varnostnikov

V goriški pokrajini se ni nihče prijavil na natečaj, ki ga je dejela FJK razpisala za izbiro prostovoljnih varnostnikov. V ostalih treh pokrajini so skupno zbrali 348 prošenj. Za uvedbo prostovoljnih varnostnikov so se na dejeli odločili pod prisikom Severne lige.

Občni zbor Forum za Gorico

V goriškem Kulturnem domu bo v petek, 19. marca, ob 17.30 občni zbor Forum za Gorico, ki so ga ustanovili pred petimi leti, da bi spodbudili kulturni dialog v mestu. Forum se je leta 2007 predstavil goriškim volivcem s svojo listo, ki je požela velik uspeh, med petkovim srečanjem pa bodo njegovi izvoljeni predstavniki podali oceno upravljanja goriške desnosredinske uprave. Na srečanju bodo spregovorili tudi o pokrajinskih volitvah, ki bodo na sporednu prihodnje leta, in o občinskih volitvah, ki bodo leta 2012 v Gorici.

Pojejo v Jamlijah in Gorici

V okviru revije Primorska poje bosta ju tri in pojutrišnjem dva koncerta potekala na Goriškem. Jutri ob 20.30 bo koncert v Jamlijah, v nedeljo, 14. marca, ob 17. uri pa v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici.

Aleksandrija v Gabrijah

V okviru praznovanja dneva žena bo drevi ob 20.30 v dvorani kulturnega društva Skala v Gabrijah projekcija filma Aleksandrija, ki odhaja. Film sta posnela Vesna Humar in Ivan Saksida.

Kolaž v Pilonovi galeriji

V Pilonovi galeriji v Ajdovščini bo danes ob 19. uri odprtje državne tematske razstave Kolaž, ki jo je pripravil Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti. Skupinska razstava bo na ogled do 2. aprila.

Posvet o »meji, ki je ni«

Licej Dante Alighieri iz Gorice v sodelovanju z Univerzo Ca' Foscari in zdrženjem klasične kulture iz Benetk prireja javno srečanje z naslovom »Meja, ki je ni - Srečanje in spopadanje med jezik in kulturami antičnega in modernega sveta«. Pozdravila bo ravnateljica Laura Fasiolo, sledili bodo posegi docentov Luigija Perissinotta, Angela Scaravel, Anne Marinetti, Massima Perija in Alberta Camerotta; program bosta vodila Marco Duranti in Francesca Spessot z goriškega liceja. Srečanje bo potekalo jutri od 8.30 do 13.30 v avditoriju klasičnega liceja v Drevoredu 20. septembra v Gorici. (sm)

ŠTANDREŽ - Drevi v Budalovem domu Glasbena poslastica z devinskim kvintetom

Koncert je plod že utečenega sodelovanja z ZSKD-jem

Nekatere članice kvinteta devinskega zavoda s profesorjem glasbene vzgoje Stefanom Sacherjem

Zveza slovenskih kulturnih društev (ZSKD), društvo Oton Župančič iz Štandreža in Glasbena matica prirejajo drevi ob 20.30 v domu Andreja Budala v Štandrežu glasbeni večer, na katerem bo nastopil kvintet Zavoda združenega sveta iz Devina (United World College of the Adriatic, UWCAD).

Zavod je bil ustanovljen leta 1982 na devinskem gradu. V letošnjem šolskem letu ga obiskuje 180 dijakov, ki prihajajo iz 80 različnih držav sveta. Med raznimi predmeti, ki jih poučujejo, je tudi glasbena vzgoja, v okviru katere delujejo pevski zbor, vokalne in glasbene skupine. Nocnojšnji večer je plod sodelo-

vanja med ZSKD-jem in devinskim zavodom, sodelovanje, ki se od lanskega leta uresničuje v sklopu projekta Pravljice sveta.

UWCAD Quintet sestavljajo sopranistki Natalia Kanella - Fisher (Grčija) in Lydia White (Velika Britanija) ter violinistki Anh Thi Huyen Nguyen (Vietnam) in Gereltuya Tumurbaatar (Mongolia); na klavirju jih bo spremljal Stefano Sacher, profesor glasbe na zavodu. Kvintet je za štandreški večer izbral program z naslovom »Vocals & Interludes - Tri stoletja vokalno instrumentalne glasbe od baroka do Bernsteina«. Obeta se torej prava glasbena poslastica.

V SEZONI MESTNEGA GLEDALIŠČA VERDI

Shakespearova trmoglavka v beneškem narečju

Radovednost za Shakespearovo delo v beneškem narečju ter v postavitev sposobne in znanega italijanskega igralca Natalina Balassa je v mestno gledališče Verdi pričelo kar lepo število ljudi. Ukročena trmoglavka (»La bisbetica domata«) je eno izmed prvih del angleškega dramaturga, ki so jo za to priložnost prevedli v beneško narečje. Balasso je z osemčlanskim ženskim ansamblom iz veronske gledališke ustavnove s Stefano Felicioli na čelu uigrano prikazal sicer ne preveč osem-marčevsko zgodbo o trmoglavki, ki jo je brezrčni mož »ukrotil« z zaničevanjem in poniževanjem. Gre za komedijo v več prizorih z Balassom v glavnih vlogah, ki odigrava veronskega gospoda Petruccia. Igra je s svojim hitrim tempom dopadljiva in privlačna; zelo dober je prevod v beneško narečje, ki le še povečuje čar Shakespearovega dela. (aw)

Gledališče

KOMIGO v Kulturnem domu v Gorici: v ponedeljek, 15. marca, ob 20.30 Toni Merlot cabaret (v furlanščini) »Scaravente doi tais«. Igrata Toni Merlot in Gjelindo Titiliti; informacije in vposovanje v Kulturnem domu v Gorici (Ul. Brass 20 - tel. 0481-33288) ob delevnikih od 10. do 13. in od 16. do 18. ure.

SEZONA SSG 2010 V GORICI: v sredo, 17. marca, ob 20.30 v Kulturnem domu Uh, ljubezen (Anton Pavlovič Čehov); v ponedeljek, 19. aprila, ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž Oblomov (Ivan Aleksandrovič Gončarov); v ponedeljek, 26. aprila, ob 20.30 Tartuffe (Moliér) v izvedbi Slo-

venskega narodnega gledališča Drama iz Ljubljane; v ponedeljek, 17. maja, ob 20.30 v Kulturnem domu Dueti (Peter Quilter) in v torek, 25. maja, ob 20.30 v Kulturnem domu O »Porocílu mešane zgodovinsko-kulturne italijansko-slovenske komisije« oziroma: Dialog med kuharico v gostilni in njenim pomočnico o vprašanjih brez vsakega bivanjskega pomena (Franco Però); informacije in rezervacije v Kulturnem domu v Gorici (Ul. Brass 20, tel. 0481-33288).

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 1, Ul. S. Michele 108, tel. 0481-21074.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRACAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V ŠKOCJANU
RAMPINO, Trg Venezia 15, tel. 0481-76039.

DEŽURNA LEKARNA V ROMANSU
DEL TORRE, Ul. Latina 77, tel. 0481-90026.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
RISMONDO, Ul. E. Toti 52, tel. 0481-410701.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 20.00 - 22.10 »Mine vaganti«.
Dvorana 2: 17.40 »Alice in Wonderland«; 20.00 - 22.00 »Genitori e figli - Agitare bene prima dell'uso«.
Dvorana 3: 17.50 - 19.50 - 22.00 »Appuntamento con l'amore«.

DANES V NOVI GORICI

KULTURNI DOM: 18.00 »Neverjetno potovanje želve«; 20.15 »Sever«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 18.00 - 20.10 - 22.15 »Percy Jackson e gli dei dell'Olimpo - Il ladro di fulmini«.
Dvorana 2: 17.30 - 19.40 - 22.10 »Alice in Wonderland« (Digital 3D).
Dvorana 3: 17.45 - 20.00 - 22.10 »Mine vaganti«.
Dvorana 4: 17.50 - 20.00 »Appuntamento con l'amore«; 22.15 »Genitori e figli - Agitare bene prima dell'uso«.
Dvorana 5: 18.30 - 21.00 »Shutter Island«.

Razstave

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ ob svetovnem dnevu žena vabi na ogled razstave »Skruti obrazzi Aleksandrije, slovenske šolske sestre in aleksandrinice«.

V DEŽELNEM AUDITORIJU v Ul. Roma v Gorici bo v soboto, 13. marca, ob 17.30 odprtje fotografike razstave ob praznovanju goriških zavetnikov v organizaciji fotografike krožka BFI iz Goričke. Razstava na temo cerkva in ikonografij svetnikov Hilarija in Tarcijana v nadškofijah Gorice, Vidma in Kopra bo na ogled do 27. marca med 10. in 12. ter med 17. in 19. uro.

V GALERII KULTURNEGA DOMA V GORICI bo v četrtek, 18. marca, ob 18. uri odprtje razstave slikarke Janine Cotič iz Sovodenja; na ogled bo do 6. aprila od ponedeljka do petka med 10. in 13. uro in od 16. in 18. uro ter med priridavami.

RAZSTAVA ŽENSKI POGLEDI 2010 v Kulturnem domu na Bukovju v Števerjanu bo na ogled do 20. marca; informacije na info@skupina75.it; za ogled je potrebna predhodna najava po tel. 347-0162172 (Tamara) ali 0481-884226 (Silvan).

Koncerti

KONCERTNA SEZONA kulturnega združenja Rodolfo Lipizer v dejelnehm avtoriju v Ul. Roma v Gorici: danes, 12. marca, ob 20.45 bo koncert Ciganškega orkestra iz Budimpešte; informacije in rezervacije na lipizer@lipizer.it, www.lipizer.it.

ZDruženje MUSICA APERTA prireja v okviru glasbenega niza »Gorizia classica: v soboto, 13. marca, ob 17. uri v dvorani Pokrajinski muzejev v goriškem grajskem naselju bo nastopil pianist Luca Mennella; vstop prost.

OBČINSKO GLEDALIŠČE V TRŽIČU prireja v sklopu koncertne sezone koncert duhovne glasbe v ponedeljek, 15. marca, ob 20.45 v cerkvi Device Marcelliane v Tržiču. Nastopili bodo pevci skupine Officium Consort iz Pordenona; vstop prost.

Šolske vesti

VPISOVANJE V PRVE LETNIKE SLOVENSKIH VIŠJIH SREDNJIH ŠOL poteka v višješolskem središču v Ulici Puccini v Gorici do 26. marca.

ŠE NEKAJ JE PROSTIH MEST ZA TEČAJ UPRAVLJANJA KMEČKIH TURIZMOV (100 ur) v organizaciji socialnega podjetja Ad formandum v sodelovanju s Kmečko zvezo, ki bo potekal na sedežu Ad formanduma na Korzu Verdi 51 v Gorici; informacije

tudi o drugih tečajih po tel. 0481-81826, info@adformandum.eu, www.adformandum.eu.

SLOVENSKI DIJAŠKI DOM sprejema predvipe za šolsko leto 2010-11 do zasedbe razpoložljivih mest; informacije v Dijaškem domu v Gorici, po tel. 0481-533495 v popoldanskih urah.

SLOVIK IN SLOVENSKI DIJAŠKI DOM

SIMON GREGORČIČ vabita k vpisu v mladinsko poletno šolo slovenskega jezika v organizaciji Centra za slovenščino kot drugi-tuji jezik (center deluje v sklopu Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani) za dijake med 13. in 17. letom starosti, ki bo potekala od 5. do 16. julija v Ljubljani. Obstaja možnost pridobitve štipendije. Prijava (in oddaja prošnje za štipendijo) do 15. marca na sedežu SLOVIKA; informacije na www.slovik.org, info@slovik.org in tel. 0481-530412.

SLOVENSKE VIŠJE SREDNJE ŠOLE v Gorici vabijo na dan odprtih vrat poklicno-tehničnega in licejskega pola v sredo, 17. marca, ob 18.00 v šolskem centru v Ulici Puccini 14 v Gorici. Obiskovalci si bodo lahko ogledali šolo, profesorji pa jim bodo nudili informacije o posameznih študijskih smereh in bodo na razpolago tudi za individualne pogovore.

Izleti

DRUŠTVO KRVODAJALCEV SOVODNJE organizira od 2. do 6. junija avtobusni izlet v Turin; informacije po tel. 340-3423087 ali 329-4006925, vpisovanje ob četrtekih med 17. in 19. uro na sedežu društva v Gabrijah do zasedbe razpoložljivih mest.

PD ŠTANDREŽ prireja petdnevni avtobusni društveni izlet v Provanso od 21. do 25. aprila; informacije in vpisovanje po tel. 0481-20678 (Božo) in 347-9748704 (Vanja).

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA organizira štiridnevni avtobusni izlet do 22. do 25. aprila v Maremma in na otok Giglio v Toskani; informacije in vpisovanje po tel. 0481-78000 (Ivica), tel. 0481-78398 (trgovina pri Mili) in tel. 380-4203829 (Miloš).

Obvestila

FEIGLOVA KNJIŽNICA v Gorici je zaradi kriznega stanja ustanove odprta s skrajšanimi uram, vsak delavnik od 9. do 17. ure.

PUSTNA LOTERIJA DRUŠTVA KARNIVAL: 1. nagrada - srečka št. 6367 (enočedenske počitnice za dve osebi v letovičarskem kraju Hammamet v Tunizijski), št. 4915 (vikend za dve osebi v Termah Čatež), št. 8073 (konzola Nintendo Wii Sports Pack), št. 0368 (19 palčni LCD televizor), št. 8543 (večerja za dve osebi v priznani go stilni), št. 7148 (aparat za espresso kavo), št. 3810 (dvanaest programskega aparata za peko kruha), št. 3574 (surovi domači pršut), št. 9355 (dekoder za digitalno zemeljsko TV omrežje), št. 0798 (mobilni telefon), št. 3077 (košaro gastronomskih dobrot) in št. 1784, 2602, 9249 in 2637 (konfekcijo izbranih vin).

KD DANICA z Vrha vabi vse ženske in dekleta v soboto, 13. marca, ob 20. uri v prostoru centra Danica na praznovanje Dneva žena. Ob bogatem jedilnem listu ne bo manjkalo glasbe in smeha, s sabo prinesite le dobro voljo in malo sreče. Vpisovanje do dneva prej po tel. 339-7484533 (Dolores).

16. POKRAJINSKI KONGRES CGIL GORICA bo v večnamenski dvorani na Trgu Cavour v Tržiču 15. marca od 14. ure do 17.45 in 16. marca od 9. do 18. ure, ko bodo volitve delegatov in pokrajinskega direktiva.

TEČAJI ZA SPOZNAVANJE RIBIH VRST IN ZA NJIHOVO PRIPRAVO bo v organizaciji goriške občine potekali v štirih srecanjih. Predavatelji zadruge Lisert iz Tržiča bodo prvi dve posvetili poznavanju ribih vrst in bosta potekali v občinskem večnamenskem središču v Ul. Baiamonti, drugi dve bosta v ribarnici v Ul. Boccaccio, kjer bodo pokazali, kako se ribe priravijo. Tečajev bo skupno dvanajst in bodo brezplačni, poskrbeli pa bodo tudi za tečaje v slovenskem jeziku. Za prvi tečaj, ki se bo pričel 16. marca, so že vsa mesta zasedena, drugi tečaj pa se bo predvidoma pričel 23. marca; informacije in prijave po tel. 339-2808222 (zadruga Lisert).

KD SKALA GABRIJE prireja 19. in 20. marca v prostorih kulturnega društva tečaj obrezovanja sadnih dreves; informacije po tel. 334-3539483 (Maurer Juren).

Prireditve

ZDRUŽENJE CONCORDIA ET PAX prireja danes, 12. marca, ob 17.30 v sejni dvorani goriške pokrajine (Korzo Italia 55 v Gorici) predstavitev knjige »Na ufraghi della pace. Il 1945 - i profughi e le memorie divise d'Europa«. Sodelovala bosta Raoul Pupo, docent na Tržaški univerzi, in Marta Verginella, docentka na Univerzi v Ljubljani.

OBČINSKI KNJIŽNICI V SOVODNJE bo 15. marca Matjaž Klemeš spregovoril o svojem knjižnem prvencu, 22. marca pa bodo z Jožetom Šušmeljem razmišljali o trpkem sosedstvu med Slovenci in Italijani. Srečanja se bosta pričela ob 18. uri. Prireja občina Sovodnje v sodelovanju z Založništvom tržaškega tiska in pod pokroviteljstvom Fundacije Goriške hranilnice.

MLADINSKI DOM iz Gorice zbira prijave za delavnico s psihoterapeutom Bogdanom Žoržem, ki bo namenjena mladini od 12. do 16. leta, potekala pa bo na temo zdrave uporabe mobilnega telefona, računalnika in sorodnih naprav v sredo, 17. marca, od 16.45 do 18.15 na sedežu v Gorici, Ul. Don Bosco 60; prijave in informacije po tel. 0481-546549 ali 328-3155040.

Osmice

BERTO TONKIČ v Doberdobu ima odprt osojico. Ponuja domač prigrizek in toči belo ter črno vino; tel. 0481-78066.

KOVACEVI za cerkvijo v Doberdobu imajo odprt ob petkih, sobotah in nedeljah; tel. 0481-78125.

PRI CIRILI v Doberdobu je odprt ob petkih, sobotah in nedeljah; tel. 0481-78268.

Pogrebi</h2

ALPSKO SMUČANJE - Finale svetovnega pokala v Garmisch-Partenkirchnu

Tina Maze premagala Nemke na njihovih tleh

Z 8. veleslalomsko zmago osvojila bron v skupnem seštevku te discipline - Guayu mali globus v super-G

GARMISCH-PARTENKIRCHEN - Najboljša slovenska alpska smučarka Tina Maze je zmagalna na zadnjem veleslalomu sezona svetovnega pokala v nemškem Garmisch-Partenkirchnu, z zmago pa osvojila bron v skupnem veleslalomskem seštevku. Šestindvajsetletna Črnjanka je bila po prvi vožnji na drugem mestu in je na veleslalomskem finalu upravičila vlogo favoritinje ter ponovila fenomenalni lanski zaključek sezone, ko je bila na finalu v švedskem Åreju prav tako prva ter na koncu tretja v skupnem veleslalomskem seštevku. Mazejeva je v cilju ubranila zmago pred napadi obeh nemških izzivalk. S sijajno vožnjo je za 21. stotink prehitela Nemko Mario Riesch, nato pa je njena rojakinja Kathrin Hörl, vodilna po prvi vožnji, za Tino zaoštala za tri stotinke in slovenska šampionka je lahko le še slavila svojo deveto zmago

v svetovnem pokalu ter osmo veleslalomu. Olimpijska veleslalomka podprvakinja je vpisala svoje 20. stopničke v pokalu.

Zmagovalno drugo vožnjo je opravila klub bolečinam, ko si je na startu druge vožnje nategnila stransko hrbitno mišico. Vodja ekipe Andrea Massi upa, da si tekmovalka ni natrgala mišice, čeprav tudi slednje ni izključeno. Pred finalno vožnjo si je sama utrala mazilo in se dobro ogrela. «Če zmore Petra Majdič narediti kolajno s štirimi rebrji, lahko tudi Tina Maze zmaguje z manjšo poškodbo mišice,» je dejal Massi pred dopinško kontrolo tekmovalke. «Tina je dokazala, da je zrela, vrhunski tekmovalki, da zdrži celo sezono v takšnem tempu in da na koncu premaga Nemke na njihovih tleh. Končno so se stotinke obrnile v našo korist. Ta zmaga je res veliko vredna,» je bil navdušen Massi pred današnjim su-

pereleslalomom in jutrišnjim slalomom. Hörlzova, čeprav druga, je ubranila mesto vodilne veleslalomistke sezone ter osvojila svoj prvi mali kristalni globus v tej disciplini. Srebro je šlo v roke Avstrijki Kathrin Zettel, ki je bila danes deveta.

Američanka Lindsey Vonn je dve tekmi pred koncem sezone ohranila vodstvo v skupnem seštevku svetovnega pokala. Američanka je odstopila v prvi vožnji, po padcu so jo odpeljali v bolnišnico na pregled, izzivalka Riescheva pa se ji je približala na 165 točk.

Moški so se pomerili v supereleslalomu, Kanadčan Erik Guay pa je z zmago osvojil tudi mali kristalni globus v tej disciplini. Veliki osmoljenec tekme je bil Avstrijec Michael Walchhofer, ki ni ubranil vodstva v supereleslalomskem seštevku, saj je tekmo končal na komaj 15. mestu.

ATLETIKA - Za dvoransko prvenstvo nekaj petro-eksotike

V Dohi bodo morali dvorano ohlajevati!

Glavnina največjih zvezdnikov odsotna - Italija računa na Donata - »Show« Blanke Vlašić?

Če je svetovno atletsko prvenstvo v dvoranah mišljeno kot povezava z zimskim delovanjem, bo treba za letošnjo izvedbo najti drugačno opredelitev. Od danes do nedelje bodo (nekateri) najboljši zbrani ob Perzijskem zalivu, kjer si je katarski šejk dal zgraditi futuristični športni objekt in vanj privabil atletsko elito. V Dohi, ki je dejansko edini kraj petrodržavice Katar, beležijo v teh dneh dnevne temperature med 24 in 26 stopinjam. Prej kot ogrevanje dvorane bodo sprožili ohlajevanje.

Zadnji atletski svetovni dogodek je bilo prvenstvo v Berlinu. Iz njega so nam pred očmi predvsem fantastični naleti Usaina Bolta, sicer pa tudi vratolomni obrati Primoža Kozmusa. No, Bolt na Dohi ne bo na startu in sploh je tek na 60 metrov takoj kratek, da se večkrat na cilju težko razbere kdo je bil prvi. Ob nekaterih znanih sprinterjih, ki bi bili brez Bolta v prvi vrsti, so pa sedaj potlačeni v drugo, bodo nekaj novosti ponudili Kubanci. Njihov 21-letni David Lescaj je pred kratkim 100 metrov na prostem pretekel v 9'8 z že nemodnim ročnim merjenjem časa. »Ročni časi so zelo vprašljive kakovosti, ker k njim prispevajo (v dobrem in slabem) tudi refleksi časomerilca. Škoda, da niso Kubanci prijavili tudi drugačega čudežnega mladeniča Herrero,

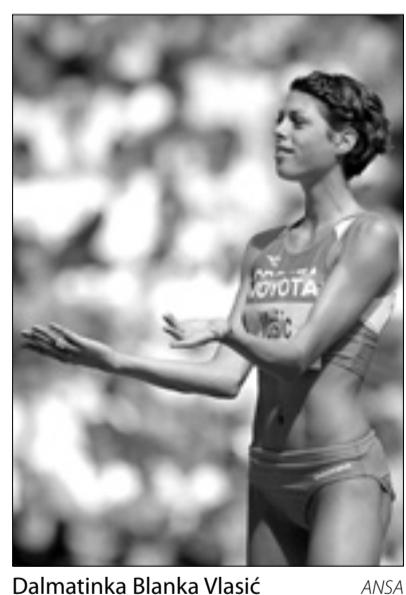
ki je 9'8 tekel kar dvakrat v razmahu nekaj ur. Na enako dolgi proggi z ovriram pa se bo gotovo iskrilo. Prijavljeni sta tako svetovni rekorder Robles iz Kube kot bivši najboljši tekač čez ovire Kitajec Liu Xiang. Oba se vračata po »popravilih«.

V tekih na srednje proge naj bi bilo najbolj zanimivo na 800 metrov s Sudancem Ismailom in Kakijem, oba z osebnima znamkama pod 1'45" v dvorani. Rusa Borzakovskega ne bo na startu.

Poslastica prvenstev v dvorani so skoki. V ženski višini se zdi Dalmatinca Blanka Vlašić nedotakljiva. To zimo je dosegla že 206 cm, odpadla pa je najnevarnejša nasprotnica Ariane Friedrich, ki se je poškodovala. Odpadel je tako eden najbolj pričakovanih dvobojev: istočasno pragmatična in privlačna Hrvatica proti peresno lahki Nemki, ki je pri izvajanju skokov podobna pajacom, ki nenadoma skočijo iz škate.

V moški konkurenči je novost Rus Uhov, z osebnim rekordom 240 cm. Skakalec redko nastopa za »zborjanje«, dobro pa so obiskani njegovi posnetki na »youtubu«, ko se je dolgo pripravljal na skok v stanju polne pijanosti.

Skoka s palico nudita sedaj višekakovosti pri dekletih. Slovita Isinbajeva je komaj skočila 4,85 m in

prevzela prvo mesto na začasni dvoranski lestvici. Zanj pa je skok preko 4,80 m začetek, za druge pa končna faza. Poljakinja Rogowska je že dosegla 4,83, Brazilka Murer pa centimeter manj. Nastopu se je odpovedala Furlanka Giordano Bruno, skakala pa bo Cristina Scarpellini, ki pa dosega 4,40 m. Pri moških je prijavljen Avstralc Hooker. Na papirju ga lahko ogrozi Francoz Lavillenie. Italijanski veteran Gibilsco bo s težavo presenetil, čeprav je po lanskem SP v

Berlinu napovedal vrnitev v sam svečnovi vrh.

Boljše karte ima v nogah troškoka Donato, za katerega tudi zmagane ne bi bila presenečenje, čeprav je na velikih tekmovanjih duševno nezanesljiv.

Slovenska atletika bo zastopana v minimalnem obsegu. V troskoku bo nastopila Koprčanka Snežana Vukimirović, ki letos za malo, vendar stalno presegla 14 metrov. Kubanka Savigne je v tej panogi daleč pred vsemi, tekmovanje pa bo gotovo ovrednotilo tudi take, ki so bile doslej krajše.

Orjaški Miran Vodovnik bo metal kroglo v nemogoči konkurenči, ki ponuja dva metalca (Mihnevič in Cantwell) pri skoraj 22 metrih, še tri druge pa krepko nad 21 metri. Vodovnik letos še ni presegel 20 metrov.

Prvi dan ponuja v višji fazi tekmovanj samo polfinalne teke na 400 metrov. Višina (ž), 400 m (ž) 1500 m (m), daljina (m), 60 m ovire (ž), 60 m (m), palica (m), krogla (m), 3000 m (ž), peteroboj (ž) in sedmeroboj (m) bodo na sporednu jutri. Daljina (ž), palica (ž), krogla (ž), 3000 m (m), višina (m), 800 m (m), 800 m (ž), troskok (m) 60 m (ž), 60 m ovire (m) in štafeti 4x400 bodo v nedeljo zaključile tehnični spored.

Bruno Križman

NOGOMET

Juventus prepričljivo zmagal

TURIN - Juventus je v prvi tekmi osmine finale evropske lige (bivši pokal UEFA) doma s 3:1 premagal angleški Fulham, ki ga vodi znani trener Roy Hodgson. Zmaga turinskega moštva bi lahko bila še bolj prepričljiva, saj je bilo v prvem polčasu precej boljše od Angležev. Že v 9. minutu je zadel Legrottaglie, na 2:0 pa je v 25. minutu podvajil Zebina. Fulham je razliko začasno zmanjšal v 36. minutu, imel pa je zvrhano mero sreče, saj se je prosti strel v Mannionovo mrežo odločilno preusmeril dotik Juventosvega živega zidu. Še pred koncem polčasa je tretji gol za Juventus dosegel Trezeguet. Najprej je zadel vratnico, spet prišel do zoge, vdrugič pa zatrezel mrežo. V drugem polčasu ni prišlo do sprememb.

Ostali izidi: Benfica - Olympique Marseille 1:1, Valencia - Werder 1:1, Panathinaikos - Standard Liege 1:3, Hamburg - Anderlecht 3:1, At. Madrid - Sporting Lizbona 0:0, Lille - Liverpool 1:0, Kazan - Wolfsburg 1:1.

ZOI 2018 - Južnokorejski Pjeongčang je tudi uradno vložil kandidaturo za izvedbo zimskih olimpijskih iger leta 2018. Pjeongčang ob Münchenu velja za glavnega favorita za pridobitev iger, tretji kandidat je francoski Annecy.

KOŠARKA

Evroliga: znani vsi četrtnfinalisti

SIENA - V košarkarski evroligi se je končala faza Top 16. Izid: Montepaschi - Efes Pilsen 93:87. Četrtnfinalni pari: Barcelona - Real Madrid, Maccabi - Partizan BG, Olympiacos - Prokom, CSKA - Caja Laboral

BOONEN - Nekdanji svetovni prvak, Belgijec Tom Boonen (Quick Step), je dobil sprint druge, 165 kilometrov dolge etape kolesarske dirke od Tirenškega do Jadranskega morja. Za četrto zmago v sezoni je Boonen v zaključku premagal Nemca Martensa in Italijana Bennatija. V skupnem seštevku je vodstvo zadržal Nemec Gerdemann (Milram). Edinega slovenskega predstavnika Špilaka (Lampre) tudi tokrat ni bilo povsem v ospredju.

CONTADOR - Najboljši kolesar zadnjih let Alberto Contador na prvi večji večdnevni dirki sezone, preizkušnji od Pariza do Nice, že kaže zobe. Kolesar Astane je namreč dobil četrto etapo, z uspehom pa je tudi prevzel skupno vodstvo, ki ga je pred etapo držal Nemec Jens Voigt. Pjeongčang, 11.

DOPING - Mednarodna kolegarska zveza je suspendirala brata Pawla in Kacperja Szczepaniaka, ki sta na zadnjem svetovnem prvenstvu v ciklokrosu v konkurenči do 23 let zasedli prvo in drugo mesto. Razlog je krvni doping (EPO).

OPERACIJA - Slovenska alpska smučarka Ilka Štuhec mora na operacijo kolena. To bodo 30. marca opravili v Baslu.

DISCIPLINSKI UKREPI

Konec tedna zaradi diskvalifikacije ne bodo smeli igrati naslednji nogometni ekipe naših društv: Adriano Trampus (Sovodnje), Andrea Biabalo (Vesna), Alessio Gannotta (Juventina), Gabriele Siccaldi (Primorje). Primorec je dobil 250, Vesna pa 100 evrov globe.

FORMULA ENA - V nedeljo v Bahrejnu začetek sezone 2010

»Rdeč« ali »srebrn«, magnet je Schumacher

Nemški dirkač pri 41 letih spet izziva mlajše tekmece - Nova moštva, nova pravila

MANAMA - Tri leta je zdržal brez formule, a se zdaj vrača. Največji zvezdnik elitnega avtomobilističnega športa Michael Schumacher je pri 41 letih spet sedel za volan dirkalnika formule 1 in tudi ali pa predvsem zaradi njegove vrnitve bo sezona 2010, ki se bo začela v nedeljo v Bahrejnu, nadvse zanimiva. Čeprav bo v novi sezoni precej novosti - nova moštva, novi dirkači, nova pravila, nova točkovana, prepoved dolivanja goriva -, je Schumacher še vedno največji magnet za ljubitelje tega športa pred začetkom dirkaškega spektakla.

Natančno 1239 dni po doslej zadnjem nastopu v formuli se bo »Schumi« v Manami spet podal na stezo v tekmovalem ritmu. Namesto v rdečem, za Ferrari pa dosegel največ zmag in naslovov prvaka, bo poslej v srebrnem. V tovarniški ekipi Mercedesa, ki je sestavila povsem nemško zasedbo z drugim voznikom Nico com Rosbergom. Schumacher bo lovil osmi naslov svetovnega prvaka, nazadnje je bil najboljši na svetu leta 2004.

Toda zelo motiviranih tekmecev ne bo manjkal. V njegovi nekdanji ekipi Ferrari so, potem ko se je naveličani Finec Kimi Raikkönen odločil za predčasen odhod, privabili nekdanjega dvakratnega svetovnega prvaka Fernanda Alonsa. Španec se pri Renaultu ni počutil dobro, pri ekipi iz Maranella pa je, sodeč po napovedih iz testnega obdobja, našel tisto, kar je iskal. Felipe Massa bo po okrevanju po lanski nesreči na Madžarskem spet drugi voznik moštva z vzpenjajočim se konjičkom.

Mercedes ima zdaj v F1 svoje moštvo - tovarna iz Stuttgarta je kupila ekipo po lanskih prvakov Brawn GP -, a tudi McLaren bo še naprej uporabljal nemške motorje. Zasedba iz Wokinga je na papirju močna kot še nikoli, saj bosta za srebrne vozila zadnja svetovna prvaka. Britanca Lewis Hamilton in Jenson Button sta bila najboljša v letih 2008 in 2009, slednji pa je s prestopom iz Brawna v moštvo prinesel tudi startno številko 1.

V prejšnji sezoni pa se je med velike, ki se lahko resno pričevajo med kandidate za naslov, prebil še Red Bull: Sebastian Vettel je bil drugi v SP, družbo v ekipi mu bo delal veteran Mark Webber. V formuli 1 pa bo prvič po tragičnem letu 1994 spet dirkač s priimkom Senna - Bruno Senna (Hispania) je nečak premiunlega trikratnega svetovnega prvaka Ayrtona.

V karavani F1 bo v prihajajoči sezoni 12 ekip. Dolgo časa finančno vprašljivi novinec USF1 je zdaj dokončno odpadel in ne bo nastopil v sezoni 2010. Španska ekipa Campos se je pred začetkom sezone preimenovala v Hispanio in za drugega voznika izbrala Indijca Karuna Chandhoka, nov pa je tudi Lotus - pod blagovno znamko stare legende formule 1 se na sceno vrača malezijska ekipa z izkušenim veteranom Jarnom Trullijem in Heikjem Kovalainenom. Virgin pa je tudi novinec v formuli, zastopala ga bosta Timo Glock in Lucas di Grassi.

V formulih pa še vedno ostaja neučilčivi Brazilec Rubens Barrichello, dirkač z največ nastopi v karavani, ki je lansko zmagovalno moštvo Brawn zamenjal za Williams. Ne gre pa pozabiti niti Italija Petrova - sicer povsem neznanega tekmovalca, a s pomembno oznako, da gre za sploh prvega Rusa v tem tekmovanju. Za drugega dirkača ga je postavil Renault. Prva violina Francoozov bo Poljak Robert Kubica, ki je prišel iz Sauberja.

Sprememb je precej, začenši z novim sistemom točkovanja, po katerem bo zmagovalec dobil 25 točk, med dobitniki točk pa bo po novem prva deseterica voznikov namesto osmerice. Dolivanje goriva ne bo več dovoljeno, zato so novi bolidi videti drugačni od lanskih, saj imajo večje rezervoarje za gorivo. Med varčevalne ukrepe sodi tudi omejitev števila kompletov pnevmatik, ki jih ima na voljo vsaka ekipa, v veljavni ostaja pravilo o deset startnih mest slabšem položaju ob morebitni predčasnem menjavi motorja.

Sezono 2010 bo sestavljalo 19 dirk.

Michael Schumacher spet z Ross Brownom, mlajši Nico Rosberg pa bo imel ob novem uglednem soprotniku zelo težko delo

ANSA

Ena med njimi je popolna novinka, dirkači se bodo konec oktobra merili v korejskem Yeongamu. Na sceno pa se vrača ena od klasik, kanadska preizkušnja v Montrealu, v tradicionalnem junijskem terminu. Eden od vrhuncev bo, poleg znamenite ulične preizkušnje v Monaku, še mlajša mestna nočna izvedba v Singapurju.

»Pet ali šest moštev bo zelo izenačenih. Zdaj zdaj lahko še vedno le uginemo, kdo je najmočnejši, več bo pokazala dirka v Bahrejnu. Za naš šport sta takšno vznemirjenje in negotovost samo pozitivna,« vročico umirja branilec naslova Button. Schumacher pa je že večkrat povedal, da se ob vrhnici počuti kot otrok pred božičnim praznikom: »Spet se počutim kot v dobrih starih časih. Izziv v novem avtu, možnost borbe z drugimi dirkači, s kolom ob kolesu. Prepričan sem, da bom pri vrhu.«

Po statistiki sodeč formula že dolgo ni bila tako močna: na startu prve dirke sezone 2010 bodo štirje aktualni ali nekdanji prvaki, ki imajo skupaj kar 11 naslovov (Schumacher sedem, Alonso dva, Hamilton in Button).

Moštva in dirkači

dirkač	moštvo	motor
1 Jenson Button (VBr)	McLaren-Mercedes	Mercedes
2 Lewis Hamilton (VBr)	McLaren-Mercedes	Mercedes
3 Michael Schumacher (Nem)	Mercedes	Mercedes
4 Nico Rosberg (Nem)	Mercedes	Mercedes
5 Sebastian Vettel (Nem)	Red Bull	Renault
6 Mark Webber (Avs)	Red Bull	Renault
7 Felipe Massa (Bra)	Ferrari	Ferrari
8 Fernando Alonso (Špa)	Ferrari	Ferrari
9 Rubens Barrichello (Bra)	Williams	Cosworth
10 Nico Hülkenberg (Nem)	Williams	Cosworth
11 Robert Kubica (Pol)	Renault	Renault
12 Vitali Petrow (Rus)	Renault	Renault
14 Adrian Sutil (Nem)	Force India	Mercedes
15 Vitantonio Liuzzi (Ita)	Force India	Mercedes
16 Sébastien Buemi (Švi)	Toro Rosso	Ferrari
17 Jaime Alguersuari (Špa)	Toro Rosso	Ferrari
18 Jarno Trulli (Ita)	Lotus	Cosworth
19 Heikki Kovalainen (Fin)	Lotus	Cosworth
20 Karun Chandhok (Ind)	Hispania	Cosworth
21 Bruno Senna (Bra)	Hispania	Cosworth
24 Timo Glock (Nem)	Virgin	Cosworth
25 Lucas di Grassi (Bra)	Virgin	Cosworth
26 Pedro de la Rosa (Špa)	Sauber	Ferrari
27 Kamui Kobajashi (Jap)	Sauber	Ferrari

Rekordi

Največ naslovov	7
Michael Schumacher	
Največ zmag	91
Michael Schumacher	
Največ najboljših startnih položajev	68
Michael Schumacher	
Največ zmag med proizvajalcem	210
Ferrari	
Največ konstruktorskih naslovov	16
Ferrari	
Največ zmag (po državah)	207
Velika Britanija	
Največ zmag v eni sezoni	13
Michael Schumacher	

FORMULA ENA - Ljubitelji dirk pri nas

Navijajo za Ferrari

Sergio Bastiani si je ogledal 34 dirk - Roberta Purich: Vrnitev »schumija je dobra poteza - Enzo Carli: Za naslov Ferrari, McLaren in Red bull

Na Goriškem in na Tržaškem imamo veliko ljubiteljev formule ena. Veliko si jih je tudi v živo ogledalo nekaj dirk. Kdo so letošnji favoriti za osvojitev svetovne loričke smo vprašali doberdobskega in trebenskega mehanika ter opensko motociklistko.

Sergio Bastiani, 52-letni mehanik iz Doberdoba, je v živo doslej videl že 34 velikih nagrad formule ena. Pred leti je celo organiziral nekajdnevne izlete. »Do priorišč dirk smo se peljali Doberdobci, Štandrežci, Goričani in ostali ljubitelji formule ena. Tovrstne izlete sem organiziral šestkrat. Šli smo v Španijo, v Avstrijo, na Madžarsko in seveda v Italijo, v Imolo in v Monzo. Zdaj takih izletov ne organiziram več, ker so vstopnice predrage. Za ogled dirke na travniku je treba odšteti 90-100 evrov. Za tribuno VIP vsaj 750 evrov,« pravi Bastiani, ki je pred leti že sedel med »vipovci« in po dirki celo odšel v »boxe« med piloti in mehanike. »Najlepše je bilo v Budimpešti na Madžarskem, ko smo spali prav v neposredni bližini hotela, kjer so bili nastanjeni piloti. Takrat so dirkali Patrese, Mansell, Prost. Z njimi smo se pogovarjali in celo nekaj popili,« se spominja Bastiani, ki letos napoveduje zmago Ferraria in dokončno uveljavitev mladega Vettla. »Če pride do nesreče takoj po startu, so polni rezervoarji lahko zelo nevarni. Še posebno na dirkah kot v Montecarlu,

cedes nima dobrega vozila. S Schumacherjevimi izkušnjami pa bodo bolli do konca sezone izboljšali do take mere, da bo postal konkurenčen. Jaz navijam za Ferrari. Poudaril bi še, da Schumacher ni izdajalec, saj se je lani ponudil Montezemolu. Slednji ponudbe ni sprejel, ker je Ferrari stavil na mlade pilote. Massa in Alonso sta res odlična voznika. McLaren ne bo imel lahkega dela, čeprav ima odlična voznika Hamiltona in Buttona. Paziti bo treba še na ekipi Brown in Red Bull,« napoveduje Bastiani, ki je še dodal, da bomo pravo sliko videli šele po štirih dirkah. Všeč so mu tudi spremembe pravilnika. »Končno bomo letos videili, ali je voznik s pravega testa ali ne. Všeč pa mi ni pravilo, da morajo vsi začeti dirko s polnim rezervoarjem. Če pride do nesreče takoj po startu, so polni rezervoarji lahko zelo nevarni. Še posebno na dirkah kot v Montecarlu,

kjer je malo manevrskega prostora.« Sergio Bastiani je v Doberdoru aktivni tudi na drugih področjih. Še do pred kratkim je vsako leto aktivno sodeloval na pustnem pogrebu strica Lovreta.

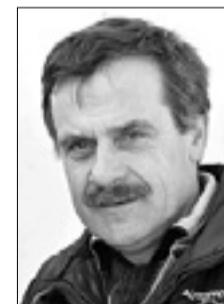
Dirke formule ena si rada ogleda tudi openka **Roberta Purich**, ki je velika ljubiteljica športov na bencinske hlapce. »Navijala bom za Ferrari in za Schumacherja. Ponovni prihod Schumaja na sceno formule ena je dobra poteza, saj bo ta šport znova postal bolj zanimiv. Škoda, da se nemški dirkač ni vrnil v Ferrari. V lanski sezoni sem navajala za Hamiltona, ki je tudi odličen voznik,« pravi 26-letna Puricheva, ki je bila lani slovenska državna prvakinja v prvenstvu minimoto. Letos pa ne bo tekmovala, ker si ureja stanovanje. »Stroškov je namreč preveč. Vsekakor bom še trenirala in bom znotra tekmovala v prihodnji sezoni,« je

SERGIO BASTIANI

ROBERTA PURICH

ENZO CARLI

dodal Puricheva.

Tudi trebenški mehanik **Enzo Carli**, ki ima mehansko delavnico pri Banih, navija za Ferrari. »Rdeči« imajo najboljši dirkalnik in tudi letos se bodo borili za svetovni naslov. Massa in Alonso sta primerna in zelo sposobna dirkača. Za prvo mesto se bosta potegovali še ekipi McLaren in Red Bull, medtem ko ostali nimajo veliko možnosti za zmago,« je napovedal Carli, ki se veseli Schumacherjeve vrnilte v formulo ena: »Schumacher bo prava medijska zvezda in predvsem na začetku se bo vse vrtelo okrog njega. Normalno, saj je sedemkrat osvojil svetovni naslov.« Carli si je ogledal kar nekaj dirk: »V živo sem dirke spremjal v Avstriji in v Imoli. To je res lepa izkušnja, ki jo priporočam ljubiteljem tega športa. Ko piloti prisnejo na plin, se ti dobesedno najejijo lasje.« (jng)

ATLETIKA

10. mali kraški mataron z novostmi

Sežano in okolico bodo 21. marca preplavili tekači in tekačice: na vrsti bo že 10. jubilejni mali kraški maraton – tradicionalni polmaraton, ki starta v Sežani in se vije prek Lipice, Bazovice, Trebč in Orleka nazaj v Sežano. Letošnja 10. izvedba bo zvestim tekačem ponudila tudi nekaj novosti: organizatorji, ki so včeraj v Lipici prestavili športno prireditve, so napovedali popolno zaporo ceste, del trase, ki teče prek Orleka, pa bo ob priložnosti asfaltiran (tako je obljubil tudi sežanski župan Terčon). Zanimivost ob 10. izvedbi predstavlja le-teči cilj v Bazovici, kjer bo desetouvrščeni tekač prejel denarni bon v višini 100 evrov, ki ga poklanja športna trgovina Track&field iz Bazovice. Športno prireditve bo v nedeljo dopolnjevale še družinski tek (8450 m), otroški Lučkin tek (200 in 500 m), pohod po Kosovelovi poti iz Sežana do Tomaja ter že tretja izvedba tekme v hitri hoji, ki bo veljavna kot prva preizkušnja Pokala Alpe Adria. Start pohoda bo ob 10.00, polaratona in družinskega teka ob 11.00, tekmovanje v hitri hoji pa se bo začelo ob 11.30.

Na predstavitvi je glavna organizatorka Barbara Jerič napovedala, da ciljajo na okroglih rekordnih 3000 prijavljenih. Tudi letos naj bi Mali kraški maraton gostil znano ime: Sežano naj bi obiskal predsednik vlade Borut Pahor, ki bo sodeloval na tradicionalnem juntrjanem klepetu s sežanskim županom Davorinom Terčonom. Športno prireditve bo v soboto uvedel glasbeni koncert Perpetuum Jazzile (na razpolago so še vstopnice), v nedeljo pa bosta na rokometnem igrišču v Sežani Tržnica kraških dobrot in športni sejem. Veliko uspešnosti sta organizatorji začelela tudi župan Sežana Davorin Terčon in vodja kluba Polet Špela Pretnar. O uspešnem sodelovanju z italijansko stranko je spregovril predsednik Amici del Tram de Opcina Carlo Irace, o tekmovanju v hitri hoji pa Fabio Ruzzier. V Lipici so tudi opisali nov logotip in priložnostne plakete, ki so jih pripravili študentje višje strokovne šole v Sežani.

Zanimivo novost pa predstavlja tudi skupna ekipa Slovencev iz Italije, Koroske in Slovenije, ki bo tekla pod geslom Tečemo brez meje. Zamisel je predstavil predsednik ZSŠDI Janez Kufers in napovedal, da bo pod tem gesлом nastopilo približno 30 tekačev. (V.S.)

RITMIČNA GIMNASTIKA - V Ljubljani

Obetaven krstni nastop borovk

Ritmičarke ŠZ Bor so se udeležile prve prvenstvene tekme A1 programa ritmične gimnastike v Ljubljani. Tekma predstavlja za gimnastični odsek začetek tekmovalne sezone. Nastopilo je sedem klubov iz različnih koncov Slovenije, skupno je sodelovalo 130 deklev v različnih kategorijah, od deklic do članic. Prve so na parter stopile deklice (Maša Kocijančič, Vida Petaros, Emilie Čihni in Fatiene Kafexholli) v skupinski vaji brez rekvizita. Nekatere od teh deklic so tokrat prvič tekmovalne. Skupina je v ostri konkurenčnosti dosegla 5. mesto. V kategoriji kadetin so Linda Cappellini, Vera Šturnan, Sanja Žagar in Alenka Cossutta tekmovalne v vaji z obroči in doseglo odlično 3. mesto. Žal se zaradi poškodb

ena skupina kadetin ni mogla nastopiti. Petra Švara, Ivana Cossutta in Martina Dobetti so v kategoriji mladink izvedle vajo z obroči, zaradi določenih napak v izvedbi pa so bile šele šeste. Zablistale pa so članice z zelo zahtevno vajo z obroči. Mateja Mežgec, Tjaša Oblak, Irena Magliacane in Irena Cossutta so v hudi konkurenčni dosegle zaslужeno 2. mesto.

Gimnastični odsek ima letos kvalitetnejše pogoje vadbe zaradi novega tekmovalnega teipa. Ritmičarke lahko končno trenirajo na mehki podlagi, kar jim omogoča boljše izvajanje gibov. Prve rezultate smo zasledili že na nedeljski tekmi in upamo na še boljše rezultate v prihodnji preizkušnji, ki bo aprila v Murski Soboti.

KOLESARSTVO - Team Eppinger Saab tudi letos na več prizoriščih

Cilj je tudi letos ljubiteljsko SP

Adut kluba predsednika Iva Doglie Andrej Guček bo v Rovigu spet naskakoval naslov v kronometru - Spremenjena ekipa

Kolesarska sezona se je že začela tudi za kolesarje ljubitelje. Tržaška ekipa Team Eppinger Saab Matchitech, ki jo vodi predsednik in še aktivni kolesar Ivo Doglia s Prosek, bo tudi v letošnji sezoni nastopila na številnih deželnih, državnih in mednarodnih dirkah. »Cilj so tudi letos zelo ambiciozni,« pravi Doglia, ki načrtuje, da bo tudi letos tržaška ekipa osvojila kako prvo mesto na svetovnem ljubiteljskem prvenstvu.

»Naš adut Andrej Guček bo 15. maja tekmoval na svetovnem ljubiteljsko prvenstvu v kronometru v Rovigu. Proti koncu sezone pa ga čaka še svetovno prvenstvo v cestni vožnji in svetovno prvenstvo v kronometru pod okriljem mednarodne kolesarske zveze UCI v Sant Johanu v Avstriji. Za nas bo še zanimivo deželno prvenstvo v Doberdalu (2. junija), kjer bomo sodelovali pri organizaciji. Letos pa ne bomo tekmovali na dirki po FJK,« je letosnjki program orisal predsednik tržaškega kluba.

Ekipa je letos nekoliko spremenila podobo. Potrjeni kolesarji so Jani Prešeren, Andrej Guček, Andrej Komac, Marko Ciuch, Danjel Gregor, Ivo Doglia, Gianni Carta in Fabio Pera. Ekipa sta okreplila nekdaj profesionalni kolesar 36-letni Valter Hubner (bratranec nogometnika Daria Hubnerja), ki je nekoč nastopil tudi na dirki po Nemčiji, in 59-letni veteran Rajko Godnič (letnik 1950) iz Nabrežine, ki zdaj živi v kraju Miane v Venetu. Nekdanji kolesar lonjerske Adrie je v zadnjih desetih

sezонаh kolesaril za ekipo iz Beljaka. Hubner je obenem večkrat nastopil na lonjerski Trofeji ZSŠDI in se večkrat uvrstil med prvo deseterico. S Teamom Eppinger Saab Matchitech bo sodeloval tudi Gianmarco Agostini, ki drugače tekmuje za ekipo Adige Vescovana iz kraja Monselice. V ekipi letos ne bo načrtnega kolesarja Roberta Vidonija, ki bo letos branil barve Teama Granzon.

Prva sezonska dirka je že mino. V kraju Bardolino pri Gardskem jezeru je 20. in 21. februarja nastopil Andrej Komac, ki pa ni dosegel vidnejših uvrstitev. Prva resna preizkušnja bo na sporednu 14. marca. V Tricesimu bo na sporednu 75 kilometrov dolga dirka »Gran premio d'apertura«, na kateri bodo nastopili skoraj vsi kolesarji tržaškega kluba. Novi pokrovitelj kluba je podjetje Matchitech. Sezona srednje močne ljubiteljske ekipe stane približno od 30 do 50 tisoč evrov. »Najboljše ekipe v Venetu potrosijo letno tudi do 100 tisoč evrov,« je dodal Doglia. (jng)

Andrej Guček in predsednik kluba Team Eppinger Saab

Obvestila

AŠD SK BRDINA vabi člane, da se množično udeležijo tekme »Pokala Qubik caffè«, ki bo v nedeljo, 21. marca, v Forni di Sopra. Tekma bo veljala za posebno leštvico 5. Primorskega smučarskega pokala. Vpisovanje je možno do četrtek, 18. marca, na tel. št. 348-8012454 (Sabina).

ZSSDI vabi na sejo košarkarske komisije, ki bo v ponedeljek, 15. marca 2010 ob 20.30 uri v dvorani »Igo Gruden« v Nabrežini.

ZSSDI vabi ljubitelje teka na sodelovanje v zdrženi ekipi športnikov iz zamejstva in iz Slovenije, ki bo nastopila na letošnjem 10. Malem kraškem maratonu (21.098 m), v nedeljo, 21. marca 2010. Prijave sprejemata tržaški (tel. 040-635627 trst@zssdi.it) in goriški urad (tel. 0481-33029 gorica@zssdi.it) do danes 12. marca.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Stalno Gledališče FJK Rossetti

Danes, 12. marca ob 20.30 / Robert Lopez in Jeff Marx: »Avenue Q«. Režija: Stefano Genovese. / Ponovitve: v soboto, 13. ob 20.30 ter v nedeljo, 14. marca ob 16.00.

Dvorana Bartoli

Jutri, 13. marca ob 21.00 / »Oblivion show«. Režija: Gioele Dix. Nastopata: Davide Calabrese in Lorenzo Scuda. Ponovitve: v nedeljo, 14. marca ob 17.00.

Gledališče Orazio Bobbio - La Contrada

Danes, 12. marca ob 20.30 / Renato Simoni: »Tramonto«. Režija: Damiano Michieletto. Natopa Gledališka skupina Teatro Stabile del Veneto C. Goldoni. / Ponovitve: V soboto, 13. ob 20.30 in v nedeljo ob 16.30.

Danes, 12. marca ob 20.30 / Renato Simoni: »Tramonto«. Nastopajo: Dorothea Aslandis, Nicoletta Jaragno in Giancarlo Previati. Režija: Damiano Michieletto.

Jutri, 13. marca ob 16.30 / »Capuccetto Rosso«. / Ponovitve: v nedeljo, 14. marca ob 11.00 in ob 16.30.

TRŽIČ

Občinsko gledališče

Danes, 12. marca ob 20.45 / Daniele Timpano: »Ecce Robot, cronaca di un'invasione«.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kosovelov dom

V ponedeljek, 15. marca ob 20.00 / Tit Makcij Plavt: »Osli«.

LJUBLJANA

SNG Drama

Veliki oder

Danes, 12. marca ob 21.40 / Bernard Marie Koltès: »Roberto Zucco«. / Ponovitve: v soboto, 13. marca ob 19.30 in ob 21.40.

V torek, 16. marca ob 19.30 in ob 22.35 / William Shakespeare: »Julij Cezar«. / Ponovitve: V sredo 17 in v četrtek, 18. marca ob 19.30 in ob 22.35.

V petek, 19. marca ob 19.30 in ob 22.20 / Thomas Middleton in William Rowley: »Premenjave«.

Mala drama

Jutri, 13. marca ob 20.00 / Ernst Lubitsch: »Ko sem bil mrtev«. / Ponovitve: v ponedeljek, 15., od ponedeljka, 22. do srede, 24. marca ob 20.00.

Mestno gledališče ljubljansko

Veliki oder

V ponedeljek 15. marca ob 19.30 / Ivo Martinić: »Drama o Mirjani in tisti okrog nje«.

Jutri, 13. marca ob 19.30 / Peter Stone, Jule Styne, Bob Merrill: »Sugar - Nekateri so za vroček«. / Ponovitve: v nedeljo, 14. marca ob 19.30.

Danes, 12. marca ob 19.30 / Bertold Brecht: »Bobni v noči«.

Danes, 12. marca ob 20.00 in ob 22.20 / Conor McPherson: »Jezz«.

V torek, 16. marca ob 15.30 in ob 19.30 / Bertold Brecht: »Bobni v noči«. / ob 19.30 / Steven Sater in Duncan Sheik: »Pomladno prebujenje«. / Ponovitve: V petek, 19. marca ob 16.00 in ob 19.30.

V četrtek, 18. marca ob 19.30 / Ivo Martinić: »Drama o mirjani in tistih okrog nje«.

Mala scena

Jutri, 13. marca ob 20.00 / Janez Janša in Dušan Jovanović: »Spomenik G2«. / Ponovitve: v soboto, 20. marca ob 20.00.

V četrtek, 18. marca ob 20.00 / Sergij Belbel: »Mobilec«.

V petek, 19. marca ob 20.00 / Marius von Mayenburg: »Groba«.

Cankarjev dom

V torek, 16. marca ob 20.00 / Conor McPherson: »Sijoče mesto«.

V sredo, 17. marca ob 20.00 / Eric-Emmanuel Schmitt: »Mali zakonski zločini«.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

Jutri, 13. marca ob 20.30 / »L'elisir d'amore«. Galsba: G. Donizetti. / Ponovitve: v nedeljo, 14. ob 16.00, v torek, 16., v sredo, 17. in v četrtek, 18. ob

GLEDALIŠČE - Zanimiva kooprodukcija Prvič »komentirana« izdaja Cankarjevih Hlapcev

V Anton Podbevšek Teatru (APT) v Novem mestu bodo v kooprodukciji Prešernovega gledališča Kranj v ponedeljek, 15. marca, prvič predstavili komentirano izdajo Hlapcev Ivana Cankarja. Skozi predstavo gledališči udejanata skupinsko analizo te drame, hkrati pa se osredotočata na odnos med gospodarjem in hlapcem, je režiser Matjaž Berger povедal za STA.

Po besedah režisera in ravnatelja APT Bergerja so slovenska poklicna gledališča v stoletju, odkar je Cankar napisal Hlapce, predstavo postavila približno dvajsetkrat, poldrugo uro trajajoča igra, nastala s sodelovanjem kranjskega gledališča in njegovega ansambla, pa deluje kot rebus, ki pred človeka 21. stoletja in vladajoči kapital postavlja vrsto vprašanj.

Predstava s Cankarjevimi nadčasovnimi Hlapci razkrinkava odnos gospodarja in hlapca, ker so v njeni postaviti upoštevana mnenja avtorjev in mislecev, kot so Blaise Pascal, Etienne de la Boetie, Louis Althusser in Hegel, pa gre za komentirano izdajo.

Predstava, ki jo bodo izvajali tudi v Kranju, govorji o narodu, njegovi mentaliteti, vcepljenih navadah, šolskem in cerkvem aparatu, državi, otroškem odnosu do učenja, ideologiji in pomenu svobode. Cankarjevo besedilo je odigrano skoraj v celoti, nekateri poudarki, na primer vpraša-

nji, zakaj si hlapec gospodarja želi in zakaj uboga njegove ukaze, pa so postavljeni v drugačno, dialektično luč.

»Podprtana je razsežnost, zakaj je tako imenovana slovenska mentaliteta veliko bolj nagnjena k pojmu hlapca. Univerzalnega odgovora ni, mi pa želimo v tem izrednem dramskem zapisu le izpostaviti določena mesta, ki sama po sebi na zastavljen vprašanje odgovarajo,« je opozoril Berger.

Na omenjeno Cankarjevo drama, ki je bila ob izidu prepovedana in cenzurirana, je potrebno gledati kot na del svetovne dramatike, hkrati pa je Cankar postal del nacionalne mitologije, kjer opravlja, včasih mimo svoje volje, tudi del take vloge, ki si je ne bi žezel, je poučaril Berger.

Vlogo župnika bo tolmačil direktor Prešernovega gledališča Borut Veselko, nadučitelja Igor Štampak, Jermana Primož Pirnat, Komarja Peter Musevski, Hvastje Peter Harl, Lojzke Vesna Pernarčič, Geni Darja Reichman, Minke Vesna Slapar, zdravnika Pavel Rakovec, Anke Jana Menger, Jermanove materje Jadranka Tomačič, Kalandra Pavle Ravnhrib, njegove žene Aleksandru Balmazovič, Piske Uroš Potočnik, komentatorja bosta Vesna Jevnikar in Matjaž Višnar.

Za dramaturgijo je zadolžena Nana Milčinski, kostumograf je Alan Hranitelj, glasbo pa je prispeval Peter Penko. (STA)

20.30, v petek, 19. ob 18.00 in v nedeljo, 20. marca ob 17.00.

TRŽIČ

Občinsko gledališče

V ponedeljek, 15. marca, ob 20.45 / Koncert duhovne glasbe v cerkvi Device Marcelliane v Tržiču. Nastopili bodo pevci skupine Officium Consort iz Pordenona; vstop prost.

SLOVENIJA

Cankarjev dom

V torek, 16. marca ob 20.30 / Nastopa: Boris Kovač & La Campanella.

Danes, 12. marca ob 19.30 Gallusova dvorana / »Orkester Slovenske filharmonije«. Dirigent: Emmanuel Villaume; Solist: Andrew van Oeyen - klavir.

Danes, 12. marca ob 19.45 Linhartova dvorana / »Sharakan in Shoghaken«. Nastopa 12-članski vokalno-instrumentalni ansambel za staro glasbo Sharakan prenaša na koncertne odre zakladnico armenskih pesmi. Svetovno znani 8-članski ansambel Shoghaken je sestavljen iz 8 virtuoznih armenskih glasbenikov na tradicionalnih glasbilah. V četrtek, 25. marca ob 20.00 Gallusova dvorana / »Simfonični orkester RTV Slovenija«. Dirigent: Marko Lettonja. Solistka: Marjana Lipovšek - mezzosoprano.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskim polotoka; numizmatična zbirk, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentrično uničevalno taboričče, fotografksa razstava in knjižnica. Urnik: odprto vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

Muzej Revoltella - Avditorij, (Ul. Diaz 27): v ponedeljek, 15. marca bo otvoriti razstave slikarja Arturja Nathana. / Za več informacij: tel.: 040 - 362636; fax: 040363133; info@studiosandrinielli.com.

Slovensko Stalno Gledališče: je na ogled slikarska razstava Megije Pepeu. Ogled je možen do 15. marca. Urnik: od ponedeljka do petka od 10.00 do 17.00.

Narodna in študijska knjižnica: je na ogled fotografksa razstava Biserke Ceser pod naslovom »Pogledi afriških otrok«. Avtorico bo predstavil predsednik društva Fotovideo Trst 80 Marko Civardi. Glasbena točka: Jari Jarc - harmonika.

Prosvetni dom: je na ogled razstava »Marjo Sosič in njegove skulpture«.

OPČINE

Bambičeva galerija (Proseška ul. 131): je na ogled fotografksa razstava Borisa Prinčiča »Sporočilo v steklenici«. Razstava bo odprta do nedelje, 28. marca. Urnik: od ponedeljka do petka od 10.00 do 12.00 in ob 17.00 do 19.00 ali po dogovoru. / Info: Sklad Mitja Čuk - 040 - 212289

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

GORICA

Kulturni Center Lojze Bratuž: je na ogled razstava pod naslovom: »Skriti obrazzi Aleksandrije«.

Galerija Maria Di Iorio (v državni knjižnici v Ul. Mameli): do 31. marca je na ogled razstava Marie Grazie Persolj z naslovom »Viaggio di ricordi«. Urnik: od ponedeljka do petka med 10. uro in 18.30, ob sobotah med 10. uro in 13.30.

Kulturnem dom: do 14. marca je na ogled razstava slikarja Ivana Stojana Rutarja. Urnik: od ponedeljka do petka od 10.00 do 13.00 in od 16.00 do 18.00 ter med prireditvami.

Deželnni avditorij (Ul. Roma): v soboto, 13. marca, ob 17.30 odprtje fotografksa razstave ob praznovanju gorških zavetnikov v organizaciji fotografkske krožka BFI iz Gorice. Razstava na temo cerkva in ikonografij svetnikov Hilarija in Tacijana v nadškofijah Gorice, Vidma in Kopra. Urnik: razstava bo na ogled do 27. marca med 10. in 12. ter med 17. in 19. uro.

Galerija Kulturnega doma: bo v četrtek, 18. marca, ob 18. uri odprtje razstave slikarke Janine Cotič iz Sovodenj.

Na ogled bo do 6. aprila od ponedeljka do petka med 10. in 13. uro in od 16. in 18. uro ter med prireditvami.

VIDEM

Dvorana dei Tigli (Ul. Gramsci 6 - Fiumicello): Marko Vogrič, član Fotokluba Skupina75, razstavlja v priredbi kulturnega združenja At Thirty Seven s Fiumicella fotografksi projekt z naslovom »Camera Obscura & Co.« ali: Poljska miš obišče mesto! Niz vedut s

GLASBA - Koncerti in gledališka predstava Vlado Kreslin začel ameriško turnejo

Slovenski glasbenik Vlado Kreslin je včeraj v Milwaukee v zvezni državi Wisconsin začel ameriško turnejo, ki jo bo predvidoma sklenil 23. marca v Washingtonu. Pred tem bo s svojimi nastopi razveseljeval ameriške Slovence v Clevelandu in New Yorku. Kreslin od včeraj nastopa v predstavi gledališča »Theatre Gigante«, ki ga je leta 1987 ustanovila Isabelle Kralj, sicer nečakinja znane slovenske igralke Elvire Kralj, ki se je rodila v Trstu pred nataniko sto let. Kraljeva že od leta 1962 v Milwaukeeju za ameriške Slovence vodi slovensko radijsko uro.

Predstava z naslovom

Tri druge sestre (Three Other Sisters) sta ustvarila umetniška režiserja gledališča Isabelle Kralj in Mark Anderson. Zgodba je povzeta po črnogorski legendi o treh sestrach iz Budve, ki so se zaljubile v istega mornarja. Mornar je vsaki poselj

Klop je krenil po poteh judovske dedičine

Judovska duša Trsta

Klop se je tokrat pogobil v enega izmed bistvenih aspektov multietničnega Trsta. Sprehajal se je po mestnih ulicah in radovedno pozvodoval o znamenjih, ki pričajo o prisotnosti judovske skupnosti v Trstu. Poleg običajnih objektov, kot so sinagoga, pokopališče, šola, bogatijo Trst tudi druge stavbe, ki so manj znane, a vseeno pomembne. Klop je naletel na celo vrsto zanimivih krajev in kopico informacij o tukaj prisotni judovski skupnosti. Teh je toliko, da jih lahko poda le v kratkih obrisih in skicah. Ker je tema tako obsežna, se je obrnil na člana judovske skupnosti Filipa Fischerja, ki mu je s svojim znanjem in nasveti rad priskočil na pomoč. Klop se mu prav prisrčno zahvaljuje.

Jude so v Trstu, ki slovi kot mesto večplastnega prepletanja različnih verskih, etničnih in kulturnih tradicij, imeli zelo pomembno vlogo. To velja še posebej za novi, moderni Trst, ki je začel nastajati od leta 1719 dalje. Trst je bil tedaj proglašen za prosto luko. Majhno mestno središče ob morju se je začelo širiti, tako da se je naposled z veliko vitalnostjo uveljavljalo na evropskem in zunajevropskem trgovskem ter finančnem prizorišču. K temu so veliko pripomogli prav tržaški Jude. Vključevali so se v številne projekte modernizacije in kulturnega udejstvovanja. Značilnost judovske kulture je razsvetljensko gibanje haskala, ki je nastalo okoli leta 1900 in si je prizadevalo za odprtje tedanje judovske kulture sodobnim tokovim ter za ustvarjanje bolj odprtih odnosov z drugimi skupnostmi v mestu in zunaj njega.

Tržaška judovska skupnost, ki zaobjema vse Jude, raztresene po celi deželi FJK, je članica Zveze judovskih skupnosti Italije (Unione delle Comunità Ebraiche Italiane). Skupnost ima danes okoli 600 članov.

Delijo se v Sefarde - »španske Jude«, Ashkenaze - »nemške Jude« in na »italijanske Jude«, ki so bili na Apeninskem polotoku prisotni že pred krščanstvom. V teku časa je prišlo do »kontaminacije« vseh treh vej judovstva, kar predstavlja posebnost tržaškega bogoslužja. Vse do obdobja med obema svetovnima vojnama je judovska skupnost imela do desetkrat več članov (6000), nakar je njihovo število zaradi fašizma in nacional-socializma začelo močno upadati. Tržaška judovska skupnost je utrpela najvišje število žrtv v Italiji. Veliko izmed njih se je znašlo tudi v Rijarni, od koder so jih nacisti deportirali v Auschwitz in druga koncentracijska ter uničevalna taborišča.

KLOPOV SPREHOD PO JUDOVSKEM TRSTU

Sinagoga

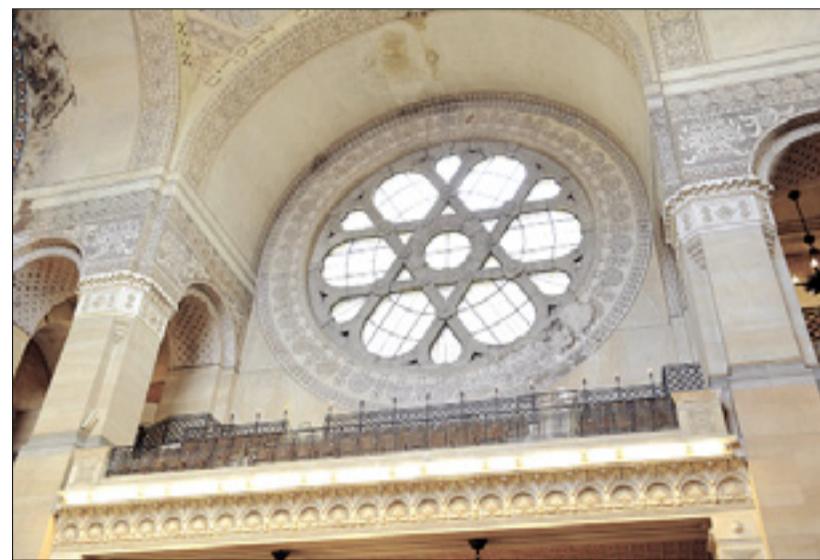
Svoj sprehod je Klop začel na Trgu Oberdan, od koder se je spustil proti Ul. sv. Frančiška, kjer se nahaja sinagoga. Nacrt sta izoblikovala arhitekt Ruggero in Alberto Berlam, ki sta jo tudi otvorila leta 1921. Tempelj spada med največje v Evropi in sanjo so značilni vzhodnjake poteze, katere lahko opazimo pri biforih, stebrih in značilnih rožah. Velike sinagoge ni mogoče napolniti ob »šabatih« (judovskih sobotah, ki gredo od zatona v petek do zatona v soboto), saj je danes premalo Judov. Uporabljajo jo tako le ob glavnih judovskih praznikih, drugače pa med tednom, med postom in ob manjših praznikih deluje »molilnica« (oratorij), večja sobana v sinagogi. Tempelj bogatijo dragoceni lesenci, tla pa so izdelana iz bogatega marmornatega mozaika. V času druge svetovne vojne so nacisti uničili sinagogo ter jo uporabljali kot skladišče. Na srečo so se obredni srebrni izdelki judovske skupnosti ohranili, hvala skrivališču znotraj same stavbe.

Zunanja podoba stavbe je razčlenjena v tri fasade: ena gleda na Ul. Donizetti, ena na Ul. sv. Frančiška in ena na Ul. Zanetti. Iz arhitekturnega vidika, je vsaka po svoje različna od ostalih; bogati jih serija okrasov in frizov. Skupni element je roža, skozi katero svetloba prodre v notranjost. Znotraj rož je vklesana Davidova zvezda, ki obseva vrsto cvetnih okrasov. Glavni vhod v sinagogo se nahaja na ul. Donizetti, vendar slednjega uporablja le ob pomembnejših praznikih. Vsakdanji vhod se nahaja na ulici sv. Frančiška, kjer so tudi uradi Skupnosti, knjižnica, zgodovinski arhiv in mikveh, t.j. obredna kopel.

Od pokopališča do muzeja

Z mestnega centra se je Klop pomaknil proti judovskemu pokopališču, ki se nahaja na Ul. della Pace. Zgrajeno je bilo sredi 19. stoletja zaradi prodiranja bivališč in primanjkovanja prostora, ko je pokopališče na Ul. del Monte postalno premajhno. Takrat je skupnost sprejela ponudbo Občine, ki se je ponudila, da bi zgradila novo pokopališče. Leta 1909 je novo pokopališče sprejelo tudi trupla umrlih (skoraj 2.500), ki so bili pokopani na starem pokopališču. Tržaška uprava se je polastila tega območja in ustvarila park, kateri je danes znan kot »Sponinski park«. Novo pokopališče gosti predstavnike nekdajnih najuglednejših judovskih družin, kot so bili Morpurgo, De Parente, Coen, Ara ter starša pisatelja Umberta Sabe. Kar še danes ostaja od starega pokopališča, so bogato obdelane nagrobne plošče nekaterih rabinov, ki so danes shranjene v lapidariju »Gal Avanim« judovskega muzeja »Carlo in Vera Wagner«.

Ravno ta muzej predstavlja pomembno točko za tiste, ki se hočajo poglobiti v svet judovske skupnosti v Trstu. Nekoč je bil muzej bolnišnica, do leta

1941 pa je v njem imela sedež judovska agencija, ki je zbirala vse pribižnike, ki so se hoteli vkrcati v Trstu, da bi pred nacistom zbežali v Ameriko ali v Palestino. V tistem obdobju so del stavbe namenili majhnemu aškenažskemu templju, ki je deloval do leta 1987 in še danes pripada muzeju. Predmeti, ki so danes razstavljeni, so nekoč pripadali sinagogama, ki sta nastali med leti 1748 in 1825, in ki sta bili posledično porušeni, ko je bil zgrajen večji tempelj na začetku 20. stoletja, ter nekdanje lastnine raznoraznih judovskih družin. Gre v glavnem za obredne, srebrne predmete ter za knjige iz raznih obdobjij. Najstarejši predmet izhaja iz 16. stoletja. Razstavljeni sta tudi dovoljenji, ki ju je Marija Teresija podelila tržaškim Judom leta 1771. Del muzeja je posvečen spominom judovskih deportirancev v času holokavsta. Zgorajni del muzeja pa uporablja za razna predavanja in kulturne pobude, ki so odprte vsem občanom.

Judovske ustanove: spremiščevalke člana od rojstva do smrti

Prisotnost judovske skupnosti ne znamujejo samo spomeniki, kot sta npr. sinagoga ali pokopališče, ali pa tudi razne stavbe in obrati, razpršeni po mestnem središču - palača Carciotti, palača Hirschel, kavarna San Marco, knjigarna Umberto Saba, temveč tudi razne inštitucije in ustanove, ki si prizadevajo za ohranitev in skrb skupnosti v Trstu.

Morda je številnim bralcem neznan oz. le delno poznano, da se v Trstu nahajajo tako judovske jasli in vrtec »Marco Tedeschi«, kot tudi privatna osnovna šola »Isacco Sansone Morpurgo«, ki se nahaja v neposredni bližini judovskega muzeja. Slednjim gre največja postavka v lanci skupnosti. Tržaška judovska skupnost je šolo ustanovila daljnega leta 1783 in predstavlja eno izmed prvih šol v našem mestu. V zadnjih dvajsetih letih se je začela postopoma odpirati: v njo se lahko

vpišejo otroci katerekoli vere oz. kulture, ne več samo otroci tržaških judovskih družin, tako da danes polovica učencev ne pricipa judovski skupnosti. Poleg običajnih predmetov se v šoli, ki je leta 2008 štela 37 učencev, podaja specifičen program vezan na judovsko stvarnost: od poznavanja slike knjige, praznikov in obredov do učenja sodobne hebrejsčine. Vsako leto se tečaji hebrejsčine odvijajo tudi v poslopu na Trgu Benco 4, kjer ima mdr. svoje prostore tudi združenje ADEI (Associazione Donne Ebree d'Italia). Na Opčinah, v Ul. Degli Alpini 137, se nahaja velika vila »Carlo Morpurgo«, ki je na razpolago tako tržaški skupnosti, kot raznim italijanskim judovskim ustanovam za seminarje, počitnice defektnih otrok iz Izraela itd. V Trstu pa deluje tudi dom za ostarele, ki se imenuje »La Pia Casa del gentiluomo«.

Priimek Morpurgo, ki se npr. pojavlja v nazivu šole in institucij je zanimiv tudi s slovenskega vidika. Navezuje se na na matriborske Jude, ki so bili leta 1496 (skupaj z drugimi štajerskimi in koroškimi Judi) pregnani in so naselili v Trstu in Gorici. V središču Trsta je ohranjeno domovanje znamene družine Morpurgo iz 19. stoletja, ki se je še posebej izkazala v diplomatskih potovanjih in podjetnosti. Prelepe sobane, ki so urejene v različnih barvah in slogih, dajejo čutiti duh družine, ki posreduje med mnogotrimi kozmosi, in čut at umetnost.

Dulcis in fundo, da bi nasilil ne samo duh, ampak tudi želodec, se je Klop usmeril proti Ponterošu in krenil v slavno slaščičarno »La Bomboniera«, ki velja še danes za »must« sprehoda po mestnem centru. Tudi slaščičarna, ki sodi med najstarejše v Italiji, je judovskega izvora. Ustanovila jo je družina Eppinger. Še danes pa, poleg slavnostnih slaščic, kot je na primer »doboš« (ki je sicer madžarskega izvora), slaščičarna nudi tudi nekatere sladice judovske tradicije.

I v okolju, ki je bilo drugačno od vašega?

Misljam, da je izvajalca podobno kot igralca. Počutiti se moraš v svoji vlogi, kot del dogajanja, ki je okoli tebe. Če na primer greš v gledališče in imaš občutek, da igralec pred tabo le hladno recitira neko vlogo, odideš domov bolj slab volje. Medtem ko poslušas dobrega gledališkega igralca, nimaš občuteka, da zgolj recitira eno vlogo, temveč da je on resnično to, kar ponazarja. Isto se meni dogaja z glasbo. V trenutku, ko sem igrал, sem glasbo občutil kot svojo. Tako sem za The Original Klezmer Ensemble tudi sam napisal kako skladbo, ki smo jo potem igrali na koncertih...

Kakšen je odziv publike do te glasbe v naših krajih in drugod?

Na podlagi svojih osebnih izkušenj lahko rečem, da je bil odziv publike tako v našem zamejstvu kot drugod po Italiji zelo velik in pozitiven. Na začetku devetdesetih let, takoj si upam trdit, je bila klezmer glasba v Italiji celo »moda«. Nešteto skupin se je z njo ukvarjalo. Postopoma pa so se ob klezmer glasbi začele razvijati in uveljavljati tudi druge zvrsti, npr. ciganska in balkanska glasba. Tako tudi pri Etnoploču izvajamo nekaj skladb, ki sodijo v zakladnico glasbe klezmer, katerim dodajamo odtenke bluesa, jazzu in balkanske glasbe. Skupin, ki bi izvajale »čisto« klezmer glasbo, je v Italiji manj. Tak je na primer The Original Klezmer Ensemble.

Katere klezmer pesmi pa bi svečovali našim bralcem?

Osebno se mi zdi zelo zanimiva pesem Original Klezmer Ensemble Dance Of the Soul. Ali pa tudi njihova Hallelujah, tipični nežni valček, ki se ga izvaja, ko oče spremi lažnico oltarja. Ali pa bolj poznana Hava nagila.

idealna za ples, nosi hkrati v sebi tudi bolj otočne tonalitete, kar je podobno ruskim narodnim pesmim.

V katerih skupinah, ki izvajajo to zvrst, ste igrali?

Od polovice devetdesetih let sem igral v skupini The Original Klezmer Ensemble, ki ga vodi Davide Casali. S slednjim sem nastopal približno deset let. Kot zamejska Slovencva sva v njem na začetku igrala Tom Hmeljak in jaz. Kasneje je v bend vstopil še Matej Špacapan, ki prihaja iz Slovenije in s katerim sodelujeva še danes v skupini Etnoploč. Bobne pa je igral Sergej Randelovič. Lahko rečem, da je bil glavni jezik v skupini slovenščina. Tako smo klarinetista, našega vodjo Davida in basista Luco De Michelija malo naučili našega jezika.

Ritmična sekacija našega benda sicer ni bila tista, ki je ponavadi tipična za to zvrst. Imeli smo poleg drugih glasbil tudi bas in bobne in večkrat smo glasbi dodajali funky ritem. Želeli smo se namreč obrniti tudi na mlajšo publiko. Bilo je zelo pestro in delovno. V zamejstvu smo večkrat igrali npr. na Opčinah, v Doberdobu, na Kontovelu in drugod. Publiku je bila zelo številna. Spomnim se na primer koncerta pred cerkvijo sv. Antona v Trstu, kjer je bil poln trg ljudi. Nastopali smo po celi Italiji, v Evropi, v ZDA. Posneli smo tri zgoščenke. Prejeli smo tudi več nagrad kot etnoskupina. Sodelovali smo pri celi vrsti projektov. Najbolj zanimivo pa se mi zdi, da nismo igrali samo na koncertih. Ker je naš vodja Davide Casali Žid, so nas vabili tudi na židovske poroke in druge židovske praznike. Igrali smo v sinagogah, na veselicah ...

Katere izkušnje, dogodki so vam najbolj ostali v spominu?

Izkušenje in spominov je res dosti. Nekajkrat smo igrali na židovskih porokah v Benetkah, na katerih so bili prisotni predvsem ortodoksnii Židje. Ko se je praznovanje začelo, smo dobesedno brez pavze igrali dve uri. Ženske so pleševale okoli neveste, moški pa okoli ženina. Bilo je živahnno, ženin se je usedel na stol, ki so ga udeleženci poroke dvignili v roke in ga od tu metali visoko v zrak. Lahko bi celo rekel, da je bilo kot neke vrste diskoteka z etnomuziko. Skratka veliko praznovanje. Vse to se je v naši kulturni nekaj izgubilo. Mi se na takih družabnostih ne veselimo, ne praznujemo več na tak način. Spomnim se tudi, ko smo igrali smo v židovskem centru v Berlinu. Izredno sem bil presenčen, ker je ta ogromen. Večere smo si delili z Monijem Ovadio, tako da smo bili v tistih dneh v precej tesnem stiku z njim in si med sabo izmenjivali mnenja o njegovih in naših idejih skupine, načina igranja ipd. Bile so res lepe izkušnje.

Kako ste se kot Slovenec počuti-

Rai Tre
SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Mala Cecilijska - Otroški pevski zbor OŠ Romjan
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Čezmejna TV: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Euronews
6.10 14.10 Aktualno: Bontà sua
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina
10.00 Aktualno: Verdetto finale
11.00 Aktualno: Occhio alla spesa
11.25 13.30, 17.00 Dnevnik in vremenska napoved
12.00 Variete: La prova del cuoco
14.00 Dnevnik - Gospodarstvo
14.30 Variete: Festa italiana
16.15 Aktualno: La vita in diretta
16.50 Dnevnik - Parlament
18.50 Kviz: L'eredità (v. C. Conti)
20.00 23.15 Dnevnik
20.30 Kviz: Affari tuoi
21.10 Variete: Ciak... si canta!
23.20 Aktualno: Tv7
0.20 Aktualno: L'appuntamento - Scrittori in Tv

Rai Due

6.10 Aktualno: Inconscio e Magia
6.15 Aktualno: L'avvocato risponde
6.25 18.50 Resničnostni show: L'isola dei famosi
6.55 Aktualno: Quasi le sette
7.00 Variete: Cartoon Flakes
8.55 11.55 Šport: Svetovni pokal v alpskem smučanju, veleslalom (M)
10.00 Aktualno: Tg2 punto.it
11.00 Variete: I fatti vostri
13.00 18.30, 20.30, 23.25 Dnevnik
13.30 Aktualno: Tg2 Costume e società
13.50 Aktualno: Tg2 Eat Parade
14.00 Aktualno: Il fatto del giorno
14.45 Aktualno: Italia sul Due
16.10 Nan.: La signora del West
16.55 Game show: Cuore di mamma
18.05 Dnevnik - kratke in športne vesti
19.40 Nan.: Squadra Speciale Cobra 11
21.05 Nan.: Senza traccia
22.40 Nan.: Justice - Nel nome della legge

Rai Tre

6.00 8.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
7.30 0.00 Deželni dnevnik
8.15 Dok: La Storia siamo noi
9.15 Aktualno: Figu - Album di persone notevoli
9.20 Aktualno: Cominciamo bene - Prima, sledi Cominciamo bene
12.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
12.25 Aktualno: Tg3 Cifre in chiaro
12.45 Aktualno: Le storie - Diario italiano
13.10 Nad.: Julia - La strada per la felicità
14.00 19.00, 0.10 Deželni dnevnik in vremenska napoved
14.50 Aktualno: Tgr Leonardo, sledi Tgr Neapolis
15.10 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
15.15 Šport: Kolesarstvo: Tirreno - Adriatico
16.15 Tg3 GT Ragazzi
16.25 Variete: Trebisonda
17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo, sledi Geo & Geo
18.10 Vremenska napoved
20.00 Variete: Blob
20.15 Nad.: Il principe e la fanciulla
20.35 Nad.: Un posto al sole
21.05 Dnevnik
21.10 Aktualno: Mi manda Raitre
23.10 Variete: Parla con me

Rete 4

7.05 Nad.: Bianca
7.35 Nan.: Vita da strega
8.05 Nan.: Nash Bridges
9.00 Nan.: Hunter
10.10 Variete: Ieri e oggi in tv

10.20 Nan.: Carabinieri 3
11.30 17.00 Dnevnik - kratke vesti in prometne informacije
12.00 Nan.: E.R. - Medici in prima linea
12.55 Nan.: Un detective in corsia
14.05 Aktualno: Popoldanski Forum
15.35 Nad.: Sentieri
16.25 Film: La grande guerra (vojna, It., '59, r. M. Monicelli, i. A. Sordi, V. Gassman)
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
19.35 Nad.: Tempesta d'amore
20.30 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Film: Speed (akc., ZDA, '94, r. J. DeBont, i. K. Reeves)

20.20 Passione sport
20.30 Deželni dnevnik
21.00 Aktualno: Stoà
22.50 Variete: Qui Cortina
23.35 Dnevnik Montecitorio
23.40 Film: Il pistolero dell'Ave Maria (western, '69, r. F. Baldi, i. L. Man, E. Fiermonte, L. Paluzzi)

14.20 Euronews
14.30 Vesolje je...
15.00 23.30 Športna oddaja
15.30 AS: SP finale VSL (M), super VSL (Ž), povzetek
17.00 Back Stage Live
17.30 Levant
17.45 Kino premiere
18.00 Zlatko Zakladko
18.15 Ali me poznas
18.20 Pravljice Mike Make
18.35 Vremenska napoved
18.40 Primorska kronika
19.00 22.00, 0.00 Vsedanes - TV dnevnik
19.25 Športne vesti
19.30 Vsedanes aktualnost
20.00 Ciak Junior
20.30 Potopisi
21.00 Eno življene ena zgoda Isabella Flego
21.40 Kino premier
22.15 Globus
22.45 Arhivski posnetki

La 7

6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije
7.00 Aktualno: Omnibus, sledi Omnibus Life
10.10 Punto Tg, sledi Due minuti in un libro
10.25 Nan.: Matlock
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.00 Nan.: Jag - Avvocati in divisa
14.05 Film: Rio Conchos (western, ZDA, '64, r. G. Douglas, i. R. Boone, A. Franciosi)
16.00 Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi
18.00 Nan.: Relic Hunter
19.00 Nan.: Crossing Jordan
20.00 0.45 Dnevnik
20.30 Aktualno: Otto e mezzo
21.10 Aktualno: Barbareschi Sciock
23.40 Aktualno: Effetto domino - Tutto fa economia

Slovenija 1

6.10 Kultura, sledi Odmevi
7.00 8.00, 9.00, 10.00, 15.00 Poročila
7.05 8.05, 9.05 Dobro jutro
10.10 Ris. nan.: Skriveni svet medvedka Benjamina
10.35 Kratki igr. film: Presenečenje (pon.)
10.50 Enajsta šola (pon.)
11.15 Izobr. serija: To bo moj poklic (pon.)
12.10 Osmi dan (pon.)
12.40 Minute za jezik (pon.)
13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.15 Turbulanca
14.05 Knjiga mene briga (pon.)
14.25 Slovenski utrinki
15.10 Mostovi - Hidak
15.50 Ris. nan.: Doktor pes
16.00 Otr. igr. serija: Mihec in Maja
16.10 Iz popotne torbe
16.25 Nad.: Šola Einstein
17.00 Novice, slovenska kronika, športne vesti in vremenska napoved
17.40 19.50 Gledamo naprej
17.50 0.15 Duhovni utrip
18.05 Z glavo na zabavo
18.45 Risanke
18.55 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
19.40 Etrinki
19.55 Nan.: Danes dol, jutri gor
20.30 Na zdravje!
22.00 Odmevi, kultura, vremenska napoved in športne vesti

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne infomacije, vremenska napoved, borza in denar
8.40 Aktualno: Mattino cinque (v. F. Panicucci, C. Brachino)
10.00 Dnevnik - Ore 10
11.00 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik, okusi, vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: Centovetrine
14.45 Resničnosti show: Uomini e donne
16.15 Resničnosti show: Amici
16.55 Aktualno: Pomeriggio cinque (v. B. D'Urso)
18.00 Dnevnik - kratke vesti
18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario (v. G. Scotti)
20.00 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Variete: Striscia la notizia - La voce dell'influenza (v. E. Greggio, E. Iacchetti)
21.10 Nan.: Due imbrogli e... mezzo! (r. F. Amurri)
23.30 Aktualno: Matrix (v. A. Vinci)

Italia 1

6.15 Nan.: Degrassi
6.40 17.25 Risanke
8.40 Nan.: Friends
9.10 Variete: Polpette
10.40 Dok: Capogiro
11.45 Aktualno: Jekyll - La vera faccia della Tv, sledi Nella rete di Jekyll
12.25 18.30 Dnevnik in športne vesti
13.40 Risanka: American Dad
14.05 Risanka: I Griffin
14.35 20.05 Risanka: Simpsonovi
15.00 Nan.: Smallville
16.00 Nan.: Zack e Cody al ponte di comando
16.50 Nan.: Zoey 101
19.30 Nan.: La vita secondo Jim
20.30 Kviz: Cento x cento (v. E. Papi)
21.10 Nan.: CSI: Scena del crimine
22.10 Nan.: CSI: NY

Tele 4

7.00 8.30, 13.30, 16.30, 19.30, 23.02 Dnevnik
8.05 Aktualno: Storie tra le righe
10.05 Nan.: Daniel Boone
10.50 Aktualno: Formato famiglia
12.00 16.00 Dnevnik - kratke vesti
13.00 Aktualno: Pagine e fotogrammi
13.15 Aktualno: Il Rossotti
14.05 Aktualno: ...Tutti i gusti
14.35 Aktualno: Conosciamo i nostri ospedali
14.50 Dokumentarec o naravi
17.00 Risanke
19.00 Aktualno: Ditelo al sindaco
20.00 Sportne vesti
20.05 Musica, che passione!

7.05 Nad.: Bianca
7.35 Nan.: Vita da strega
8.05 Nan.: Nash Bridges
9.00 Nan.: Hunter
10.10 Variete: Ieri e oggi in tv

15.50 Circom regional - Oddaja Tv Maribor
16.20 Dok. odd.: Sergio Endriga
16.55 Lillehammer: SP v nordijskem smučanju, smučarski skoki, prenos Doha: atletika, svetovno prvenstvo v dvoranji, vključitev v prenos
18.45 Aktualno: Il Rossotti
21.30 Bleščica - oddaja o modi
22.00 Nad.: Zdravničin dnevnik - Moški so najboljše zdralivo
22.45 Film: Prehodno taborišče

13.45 Dnevni program
14.00 Čezmejna Tv - deželne vesti

Koper

13.45 Dnevni program
14.00 Čezmejna Tv - deželne vesti

23.15 Za prijeten konec dneva; 23.30 Labirinti sveta.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.45 Kulturne prireditve; 9.15 Šport; 9.35 Popevka tedna; 10.00, 10.45, 11.10 Val iz izvidnic; 11.35 Obvestila; 13.00 Danes do 13-ih; 13.25 Napoved sporeda; 14.00 Kulturne drobtinice; 14.35 Izbor popevki tedna; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 16.30 Centrifuga; 16.50 Vreme; 16.55 Minute za rekreacijo; 17.10 Evrotip; 17.45 Šport; 18.50 Sporedi; 19.00 Dnevnik; 19.30 Nocne ne zamudite; 20.00 Stop pops 20; 21.00 Nova elektronika; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Izštekanji.

SLOVENIJA 3

6.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Jutranjica; 8.00 Lirični utrinski; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Eppur si muove; 11.25 Izpod peresa skladateljev; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Petkov poudarek; 14.05 Oder; 14.35 Divertimento; 15.30 DIO; 16.05 Napoved sporeda; 16.15 Svet kulture; 16.30 Dobode znanja; 17.00 Recital; 18.30 Likovni odmevi; 19.00 Allegro ma non troppo; 19.25 Večerni sporedi; 19.30 Koncert; 22.05 Zborovska glasba; 23.00 Jazz ars; 23.55 Lirični utrinski.

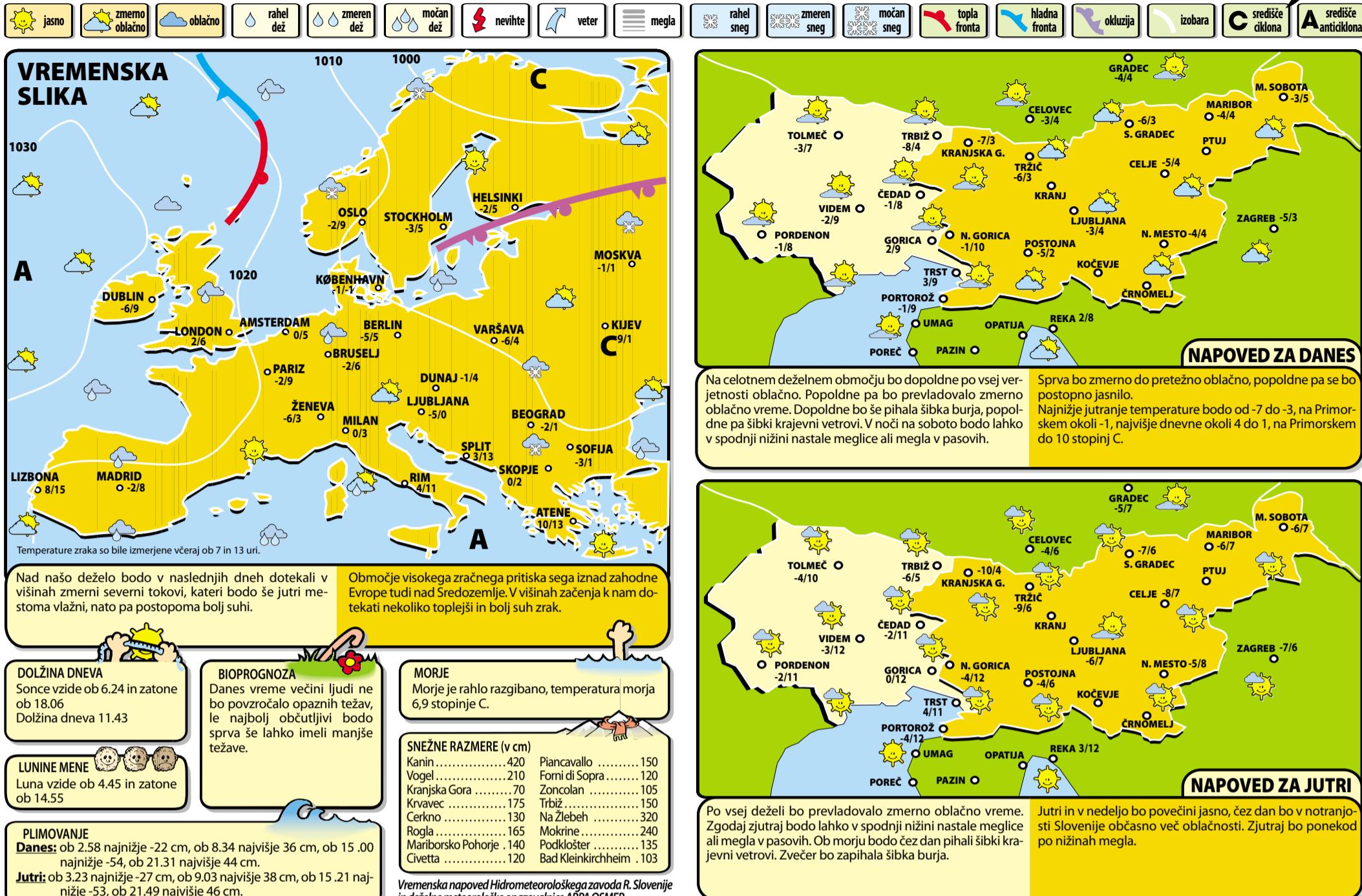
RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-6.00 Slobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sol in paper (105,5 MHZ).

Primorski dnevnik
Lastnik:

Zadruga Primorska dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

ODPRTO NON-STOP 8.30 - 19.00 OD PONEDELIKA DO SOBOTE

ponudba velja
od 12. do 20. marca 2010

discount tedesco

DOLINA 538 - TRST (v bližini športnega igrišča) TEL. - FAX 0039-040-8325039

ozioroma do razprodaje zalog!

BOGATAŠI - Na lestvici revije Forbes Mehičan Carlos Slim najbogatejši na svetu

NEW YORK - Prvo mesto letosnje lestvice najbogatejših ljudi na svetu, ki jo je v sredo objavila ameriška revija Forbes, zaseda Mehičan Carlos Slim, ki je od lani prehitel Američana Billa Gatesa in Warrena Buffeta. Po Forbesu je letos na svetu 1011 dolarskih milijarderjev iz 55 držav.

Mehičski telekomunikacijski magnat naj bi bil vreden 53,5 milijarde dolarjev, ustanovitelj Microsofta Gates pa pol milijarde manj. Na tretje mesto se je uvrstil vlagatelj Warren Buffett s 47 milijardami dolarjev vrednim premoženjem. Prva trojica si je od lani uspela povrniti 41,5 milijarde dolarjev od skupaj 68 milijard izgubljenega premoženja, večinoma zaradi padca vrednosti delnic v času gospodarske krize.

Premoženje je tokrat poraslo 611 milijarderjem, med katerimi je letos tudi 89 žensk. Največ milijarderjev je še vedno v ZDA in sicer 403, ki so skupaj vredni 1300 milijard dolarjev. Lani jih je bilo 359 s skupnim premoženjem 1100 milijard dolarjev. Na drugem mestu je Evropa z 248 milijarderji, ki so skupaj vredni 1000 milijard dolarjev, kar je prav tako bolje kot lani, ko jih je bilo 196 s premoženjem vrednim 655 milijard dolarjev.

Regija Azije in Tihega oceana ima 234 milijarderjev, ki so vredni skupaj 729 milijard dolarjev, kar je opazen napredok od lani, ko jih je bilo 130 s premoženjem 357 milijard dolarjev. Bližnji vzhod in Afrika imata skupaj 65 milijarderjev s skupnim premoženjem 181 milijard dolarjev, kar je le malo več od lani. Preostala Amerika brez ZDA pa ima 60 milijarderjev s premoženjem vrednim 304 milijarde dolarjev.

Letos se je na lestvico prvič uvrstilo 97 novih milijarderjev, z njo pa jih je zdrsnilo 30. Kar 62 novincev prihaja iz Azije. Umrlo jih je 13, kar 164 pa se jih je na lestvico uvrstilo znova. Skupaj je letos premoženje milijarderjev na lestvici Forbes vredno 3600 milijard dolarjev. Lani je bilo vredno 2400 milijard, leta 2008 pa 4400 milijard. Najmlajši na lestvici je 25-letni ustanovitelj spletnih strani Facebook Mark Zuckerberg s štirimi milijardami dolarjev premoženja, najstarejši pa 99-letni Švicar Walter Faefner s 3,3 milijarde dolarjev premoženja.

Za Buffetom sta se uvrstila dva Indijca. Nafni mogotec Mukesh Ambani na četrtem mestu je težak 29 milijard dolarjev, jeklarski magnat Lakshmi Mittal pa 28,7 milijarde. Na šestem mestu je ustanovitelj Oraclea Američan Lawrence Ellison z 28 milijardami dolarjev, sledi francoski trgovec z luksuznimi izdelki Bernard Arnault s 27,5 milijardami dolarjev. Na osmlem mestu je brazilski lastnik rudnikov Eike Batista s 27 milijardami, sledi španski tekstilni magnat Amancio Ortega s 25 milijardami, prvo deseterico pa zaključuje nemški lastnik trgovin Karl Albrecht s 23,5 milijardami dolarjev.

Carlos Slim

Največ milijarderjev (60) jih živi v New Yorku, med njimi tudi župan Michael Bloomberg, ki je na 23. mestu z 18 milijardami dolarjev. V Moskvi jih živi skupaj 50, v Londonu pa 32. Ob tolikšnem premoženju v rokah posameznikov je razveseljiva novice, da jih večina namenja velika sredstva v dobrodelne namene. Gates bi bil danes vreden najmanj 80 milijard dolarjev, Buffett pa najmanj 55 milijard. Razlika je šla v dobrodelne namene. (STA)

Alkohol blagodejno vpliva na telesno težo žensk

BOSTON - Raziskava pod vodstvom epidemiologa ženske bolnišnice v Bostonu Lu Wang je ugotovila, da ima zmerno uživanje alkoholnih pijač blagodejni učinek na telesno težo žensk. Tiste, ki na dan spijejo kozarček ali dva vina, počasneje pridobivajo telesno težo kot tiste, ki pijejo manj redno. Rezultati raziskave so morda presenetljivi, vendar pa temelijo na dolgotrajni in temeljiti analizi. V 13 letih so znanstveniki spremljali skoraj 20.000 žensk starejših od 39 let, ki so začele z "normalno" telesno težo oziroma indeksom telesne mase, torej niso bile ne predebele in ne presuhe. Raziskava je ugotovila, da vse ženske z leti pridobivajo telesno težo, vendar tiste, ki ga na dan srknejo kozarček ali dva, opazno počasneje od tistih, ki niso pile. Po drugi strani pa tisti, ki so s pitjem alkohola pretiravale, ni bilo dovolj za kake znanstvene sklepe. (STA)